

תאגיד השידור  
הישראלי

כאן

# הממונה על קבילות הציבור

דוח שנתי מספר 8  
לשנת 2024



דוח  
מלחמה  
(2)

דוח הממונה  
על קבילות  
הציבור  
לשנת 2024

**דוח מלחמה (2)**





הושב  
לקבורה

הושב  
לקבורה

הושב  
לקבורה

הושב  
לקבורה

הוחזר  
ארצה

# חוזרים

נות להחזרת  
הנעדרים

## תוכן העניינים

|  |     |                            |     |  |     |
|--|-----|----------------------------|-----|--|-----|
| אופן הטיפול<br>בקבילות                           | 10  | פתח דבר<br>דוח מלחמה       | 8   | הממונה<br>על קבילות<br>הציבור                        | 7   |
| פרק 3:<br>נושאי התלונות<br>ודוגמאות<br>אופייניות | 31  | פרק 2:<br>קוד אתי חדש      | 21  | פרק 1:<br>נתונים<br>וממצאים<br>עיקריים - דוח<br>2024 | 11  |
| טעויות<br>וחוסר דיוק                             | 73  | תכנים<br>ומסגרות<br>שידור  | 53  | תוכן<br>פוגעני                                       | 33  |
| תרבות דיבור,<br>מינוח וניסוח                     | 95  | סגנון הגשה<br>ותרבות הדיון | 93  | חוסר איזון<br>והטיה                                  | 79  |
| תשדירים/<br>הפקות/<br>חסויות/<br>פרסומות         | 109 | לשון ושפה<br>עברית         | 105 | אתיקה  | 103 |

מארס, 2025

חברי מועצת תאגיד השידור הישראלי

שלום רב,

הנני מתכבד להגיש לך את הדו"ח השנתי מס' 8 של הממונה על קבילות הציבור לשנת הפעילות 2024. יש בדוח זה כדי ללמד על מעורבותו ויחסו של קהל הצופים, המאזינים והקוראים לשידורי התאגיד, לתכנים ולאיכותם, לציפיות ממנו כשידור ציבורי ולהקפדה הנדרשת על כללי האתיקה.

דין וחשבון זה משקף את השנה השנייה של מלחמת "חרבות ברזל" שעדיין מטלטלת את חיי המדינה כולה. מחיר הדמים כבד מנשוא ועשרות חטופים נמצאים עדיין במנהרות המוות של החמאס בעזה.

הדוח מסכם את פעילות הממונה על קבילות הציבור בשנה סוערת זו. הוא כולל הצגה וניתוח נתונים וממצאים, מגמות ודוגמאות מאפיינות מתוך הקבילות שהגיעו מן הציבור לנציבות הקבילות מיום 1.1.2024 ועד 31.12.2024. מטבע האירועים, הרוב המכריע של הקבילות נוגע בהיבטים השונים של המלחמה, בהשפעותיה והשלכותיה על החברה בישראל.

הדוח מציג גם סיכום ממצאים המתייחסים בנפרד למלחמת "חרבות ברזל" מאז פרצה ב-7 באוקטובר 2023 ועד 31.12.2024.

בברכה,

ד"ר אורי פז

הממונה על קבילות הציבור

## הממונה על קבילות הציבור – תאגיד השידור הישראלי

הממונה על קבילות הציבור בתאגיד הינו מינוי על פי חוק השידור הציבורי הישראלי תשע"ד - 2014. על-פי לשון החוק, הממונה על קבילות הציבור יהיה עצמאי במילוי תפקידו, ידון ויברר קבילות ותלונות מטעם הציבור בכל הנוגע לשידורי התאגיד והתוכן שהוא מספק, לרבות פרסומות, הודעות חסות ותשדירים לשירות הציבור.

הממונה משמש כתובת נאמנה של הציבור לפניות, טענות, הערות, הארות והשגות הנוגעות לפרסומי התאגיד בסל שידורים רחב ומגוון בטלוויזיה, בדיגיטל וברדיו, ושל כל מי שרואה עצמו נפגע משידורים אלה. הוא רשאי לברר את התלונה בכל דרך שיראה לנכון, לבצע בדיקות פנימיות של הקבילות על פי שיקול דעתו, מתוך הגינות ושמירה על האיזון בין חופש הביטוי של הגורמים המשדרים לבין כבודם של הפונים.

מועצת התאגיד קבעה את הכללים לפעולתו של הממונה, לרבות לעניין אופן ברור התלונות. ועדת האתיקה והפיקוח על שידור פרסומות והודעות של המועצה מקיימת עמו שגרת דיונים בסוגיות אתיות ובתלונות עקרוניות.

### דרכי הפניה לממונה

הגשת פנייה תעשה בכתב, אותה ניתן להגיש בדרכים הבאות:

- באמצעות טופס פנייה דיגיטלי בקישור הבא:  
<https://www.kan.org.il/content-pages/public-form>
- באמצעות פקס שמספרו: 074-7693252
- בדואר לכתובת: הממונה על קבילות הציבור, בית הדפוס 32 (כנפי נשרים 23), ירושלים.

הממונה על קבילות הציבור:

ד"ר אורי פז

[urip@kan.org.il](mailto:urip@kan.org.il)

רכזת פניות וקבילות הציבור:

מיכל רחמימי

[michalra@kan.org.il](mailto:michalra@kan.org.il)

## פתח דבר – דוח מלחמה (2)

מלחמת "חרבות ברזל" שפרצה בבוקר שבעה באוקטובר 2023 חתמה בדם נפגעה הרבים גם את 2024 - השנה השנייה למערכה הכבדה. הייתה זו שנה שהתרחבה והעמיקה לזירות רבות נוספות: זירת עזה, שהלחימה בה טרם הסתיימה ועמדה בסימון חיסולו של יחיא סינוואר. המלחמה בצפון, שעברה לשלב של תמרון קרקעי בדרום לבנון והתאפיינה בחיסול הנהגת חמאס ובראשה חסן נסראללה. זירות לחימה נוספות התפתחו בעוצמה רבה מול איראן והחותים בתימן, כאשר לאורך כל השנה, בדומה לשנת המלחמה הראשונה, מדינת ישראל נתונה למתקפת טילים וכתב"מים בלתי פוסקת לעבר חלקים נרחבים מהמדינה.

זו הייתה שנה נוספת שבה עשרות חטופות וחטופים עדיין במנהרות החמאס, ורבים עדיין עקורים מביתם ביישובי הצפון למרות הפסקת האש שהושגה מול לבנון וחיזבאללה. שנה, שבה קרס משטר אסד, וכוחות צה"ל פועלים בתוך שטח סוריה.

המגה-אירועים הללו צבעו בשחור גם את שנת 2024 ולא העניקו אפילו רגע אחד של חסד לאיש מתושבי המדינה, שחווים גם כעת סערה גדולה ושסע פנימי חסר תקדים. הם משקפים גם את פעילותו של תאגיד השידור הישראלי, בשנה טעונה ומורכבת, שבה כל עובדות ועובדי כאן בשלוש הפלטפורמות המרכזיות – טלוויזיה, רדיו ודיגיטל – המשיכו לשאת בנטל השידור תחת עומס עצום, מקצועי ואישי, מסביב לשעון, כשחלק ניכר מהם גם משרת במילואים בכל זירות הלחימה.

היקפם העצום של השידורים, חלקם המכריע בזמן אמת, קיבל ביטוי גם באופי הקבילות שהמשיכו להגיע מן הציבור במהלך שנה ספוגה בכאב ובדם.

בדוח שלהלן מובאים ממצאים, תרשימים וניתוח כמותי ואיכותני של קבילות העוסקות בתוכן השידורים שהתקבלו בשנת 2024, שנת המלחמה השנייה, מלווים בדוגמאות מאפיינות של קבילות והמענים שניתנו להן. הוא כולל גם נתונים השוואתיים בין שנת 2023 לשנת 2024, מהם ניתן ללמוד על מגמות ותופעות המאפיינות את השנה הנסקרת לעומת קודמתה.

בנוסף, הדוח מציג ריכוז נתונים המתייחס בנפרד למלחמת "חרבות ברזל" – מ-7 באוקטובר 2023 עד 31.12.2024.

עיקר חשיבותו של דוח זה הינו לא רק בהצגת תכניו וממצאיו לציבור, אלא גם בהפניית זרקור פנימה, לתאגיד עצמו. הוא משקף לעושים במלאכת התוכן לסוגיו (מנהלים, עורכים, מגישים, כתבים וכיו"ב) את תגובות ועמדות הציבור לעבודה הנעשית, כמו גם את הדגשים והכללים הדורשים הקפדה והפנמה לצורך הפקת לקחים ושיפור איכות עבודתם.

חלק מהקבילות שהגיעו במהלך השנים, בעיקר בשנתיים האחרונות של המלחמה, התגבשו לכדי עקרונות של אתיקה עיתונאית, חלקם נכתב מחדש בדם נפגעי המערכה הנוכחית, והם באו לידי ביטוי בקוד אתי חדש, שאושר על ידי מועצת תאגיד השידור בנובמבר 2024. כללי האתיקה החדשים שיוצגו להלן (פרק 2), יוטמעו בקרב עובדי התוכן של התאגיד במהלך שנת 2025.

הרציונל העומד מאחורי דוח זה הינו מחויבות התאגיד להיות חשוף לביקורת, במה שמוגדר כאחריות הדיווח (Accountability) – החבות כלפי החברה כחלק בלתי נפרד מהאינטרס הציבורי. הציבור הצופה, הקורא והמאזין למכלול השידורים בכל הפלטפורמות זכאי לצפות מתאגיד השידור שישקוד על קיום וטיפוח סטנדרטים נאותים בעת מילוי חובותיו המקצועיים.

באמצעות פעילות הממונה על קבילות הציבור, כמנגנון פיקוח ובקרה עצמית, אנו מבקשים לתת מענה לסוגיית אחריות הדיווח המכירה באחריות התאגיד כלפי הציבור והחברה. אנו מאמינים בכוחנו לשמש גורם חשוב באכיפת נורמות עיתונאיות ראויות בערוצי השידור השונים באמצעות קבלת קבילות הציבור ובירורן.

בבסיס פעילותנו עומדת השקיפות (Transparency) – נורמה וערך מרכזי בקבלת האחריות המוטלת עלינו. אנחנו מעודדים שקיפות באמצעות דוח זה המוגש לציבור, המסכם את שנת הפעילות האחרונה והקשה במיוחד שחוינו, מתוך הבנה עמוקה שכלל שהשקיפות גבוהה יותר, כך יחסינו עם הקהל יהיו ראויים יותר לאמון.

זהו הדוח השמיני שמתפרסם על-ידי הממונה על קבילות הציבור מאז הוקם התאגיד. זוהי גם הזדמנות להודות בכל לב למעטפת המקצועית והאנושית שליוותה אותי ותמכה בי בשנה כל-כך סוערת, מורכבת ומאתגרת, והעניקה לי גיבוי ואמון מלא – ליו"ר המועצה לשעבר, גיל עומר; ליו"ר לשעבר של ועדת האתיקה והפיקוח על שידור פרסומות והודעות של המועצה, הפרופ' דוד אלכסנדר ולחבריה יוחנן צנגן וקטף מוראד סלאמה; למנכ"ל התאגיד, גולן יוכפז, על השותפות המלאה בכל, התמיכה וההשאה בתקופה גדושת אירועים וטעונה מקצועית ורגשית.

תודה מיוחדת לרבים וטובים שמלווים אותי במהלך פעילותי לאורך כל השנה במקצועיות, במסירות ובאחריות רבה במהלך טיפול ובירור הקבילות – היועצת המשפטית של התאגיד עו"ד מרסיה צוגמן; המשנה ליועצת המשפטית עו"ד תומר קרני; הבלשנית הבכירה ויועצת הלשון הוותיקה של התאגיד, רות אלמגור-רמון; אילאיל שחר, סגנית ראש חטיבת החדשות; לי-אור אברבך, סמנכ"ל חטיבת הרדיו; גל ברגר, מנהל כאן רשת ב וסגנו אופיר ברק; יורי שניידר, מנהל הדיגיטל בחטיבת החדשות; טל קרמר, רכזת תחום טלוויזיה וגילי גאון, מנהלת תוכן ותעודה בכאן 11; דודי אורן, הפרוגרמר של כאן חינוכית; רובא ורור, מנהלת התוכן בכאן 33; טל רבינובסקי, מנהל צוות סושיאל בחטיבת הדיגיטל; דורית דואני, מנהלת רגולציית פרסומות; אדוה גלנטי, ראש מטה המנכ"ל; דביר ליברמן, מנהל לשכת המנכ"ל; מגדי קרקו מחטיבת ההנדסה ומיכל רחמימי, רכזת נציבות תלונות הציבור ושותפתי המלאה לעשייה העניפה, יד ימיני לכל עניין ודבר.

לאורך השנה המאתגרת והמורכבת עשיתי כמיטב יכולתי ואמונתי המקצועית כדי להשיב לכל הקובלים הרבים במקצועיות, בהגינות, ברגישות ובשקיפות. הקבילות שהגיעו מהציבור טופלו לעומקן וברצינות הראויה, תוך בחינת הוראות החוק והאתיקה העיתונאית. צר לי אם מי מהפונים לתאגיד חש מאוכזב או נפגע כתוצאה מהחלטותיי.

## ד"ר אורי פז

הממונה על קבילות הציבור  
"כאן" – תאגיד השידור הישראלי



# אופן הטיפול בקבילות

## מי יכול לפנות לממונה על קבילות הציבור

כל אדם רשאי לפנות לממונה, לקבול או להתלונן בפניו, ובלבד שהפנייה תיעשה בכתב, בזיהוי מלא של הפונה, לצד פרטי ההתקשרות עמו. כל תלונה או פנייה בעניינים הנוגעים לשידורי הטלוויזיה, הרדיו והדיגיטל המשודרים במסגרת התאגיד יש להפנות למשרדו. הממונה יקבל את פניותיהם של הצופים, המאזינים והגולשים, יבדוק אותן בתשומת הלב ובהגינות הראויים וישיב לכל פנייה.

## מהלך ואופן הטיפול בקבילה

התלונות המגיעות לממונה נקלטות במערכת ממוחשבת ומסווגות על-פי עניינן ועל-פי נושא התלונה. הפונה מתבקש למסור את מרב הפרטים שיקלו לאתר ולטפל בנושא **הקבילה** (שם תכנית, הגוף המשרד, תאריך וכד') ויקבל הודעה מיידית על קבלת **הקבילה** וקליטתה במערכת. במידת הצורך, הממונה ישוב אל הקובל ויבקש פרטים נוספים להשלמת הטיפול בקבילה. במקרים מיוחדים של התארכות הטיפול בקבילה, הממונה יעדכן את המתלונן בתשובת ביניים. לעיתים, הממונה יעניק מענה והתייחסות בעל-פה לפניות של בעלי מוגבלויות או קשישים, או בפניות מיוחדות שבהן ימצא לנכון להעניק מענה אישי.

## אילו תלונות לא יטופלו?

תלונות המטופלות בבית המשפט או שעניינן הוכרע משפטית.

## בדיקת התלונה

לאחר קבלת התלונה, הממונה יעשה כמיטב יכולתו לבדוק אותה לגופה ולהשיב עליה באופן ענייני בתוך פרק זמן סביר. במקרים מורכבים יותר הוא יקיים בדיקה מעמיקה, ככל שהדבר נדרש, בקרב כל הגורמים הרלוונטיים בתאגיד שלגביהם היא מתייחסת לצורך קבלות תגובות והבהרות נוספות. לעיתים, בהתאם לשיקול דעתו, הממונה רשאי לשמוע את המתלונן, או מי שהתלונה נוגעת לו, אם יראה בכך תועלת, ולבקש לשמוע דעות נוספות מגורמים בני סמכא בתחום הנדון.

## הכרעת הממונה

לצורך קבלת החלטה בקבילה הדורשת הכרעה, הממונה יעזר בחוק התאגיד ובכללי האתיקה המעוגנים בתקנון. מצא הממונה כי התלונה מוצדקת, כולה או חלקה, או שאינה מוצדקת, יפנה לפונה בתשובה מנומקת בכתב, באמצעות מערכת הקבילות הממוחשבת. אם בעקבות הבדיקה מצא הממונה ליקוי משמעותי או עקרוני בעבודת הארגון, הוא רשאי להצביע לפני מי שהוגשה נגדו התלונה על הצורך בתיקון או הבהרה ולדרוש שידור של תוצאות הברור.

## דוח על פעילות הממונה

הממונה מפרסם, אחת לשנה לפחות, דוח על פעילותו, באתר האינטרנט של התאגיד.

נתונים  
וממצאים  
עיקריים  
דוח 2024

פרק 1

בפרק זה מובאים ממצאים, תרשימים וניתוח כמותי ואיכותני של התלונות שהתקבלו בשנת 2024, כולל נתונים השוואתיים בין שנת 2021 לשנת 2024, מהם ניתן ללמוד על מגמות ותופעות המאפיינות את השנה הנסקרת לעומת השנים הקודמות. הנתונים משקפים תמונת החל מחודש ינואר ועד דצמבר 2024 – שנת מלחמת "חרבות ברזל" השנייה, שנמשכת עד היום (נכון למארס 2024, מועד הופעת הדוח). לצד נתוני וממצאי השנה כולה, מוצג בנפרד ריכוז הנתונים המתייחס למלחמה מאז החלה ב-7.10.23 ועד 31.12.24 (15 חודשים).

## דוח 2024 - ממצאים עיקריים

49%

מהקבילות בטלוויזיה

1812

היקף התלונות הכולל

74%

סוג התוכן המוביל:  
חדשות ואקטואליה

36%

הערוץ המוביל בקבילות:  
כאן רשת ב

29%

שיעור הקבילות המוצדקות

29%

נושא הקבילות בשיעור  
הגבוה ביותר: תוכן פוגעני

## דוח 2024 – ממצאים עיקריים: מלחמת "חרבות ברזל" (31.12.2024 – 7.10.2023)

63%

מהקבילות בטלויזיה

2,422

היקף הקבילות הכולל  
מתחילת המלחמה

86%

סוג התוכן המוביל:  
חדשות ואקטואליה

55%

הערוץ המוביל בקבילות:  
כאן 11 חדשות

69%

שיעור הקבילות המוצדקות

43%

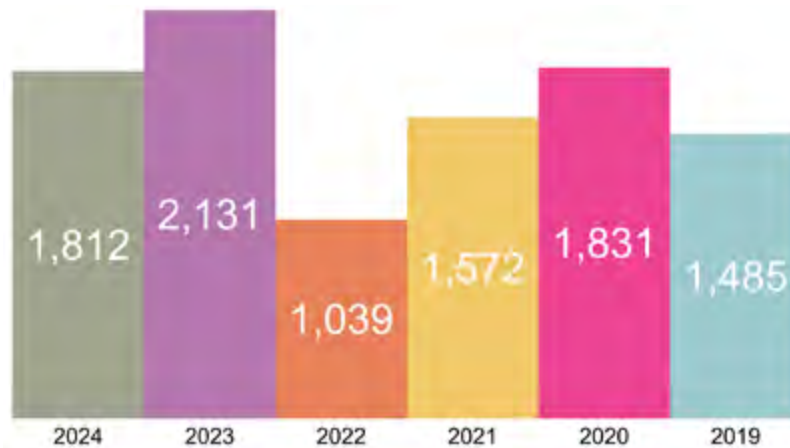
נושא הקבילות בשיעור  
הגבוה ביותר: תוכן פוגעני

## דוח קבילות הציבור – 2024

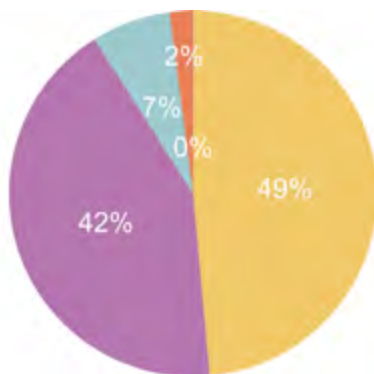
### ירידה של 15% בהיקף – 1812 קבילות

היקף הקבילות שהתקבלו וטופלו בשנת הדוח 2024 נותר עדיין גבוה, למרות שנרשמה ירידה של 15% לעומת 2023, שנת המלחמה הראשונה, שבה נרשם שיא של קבילות ציבור (2134). ניתן להסביר את הירידה בהיקף הקבילות, בין היתר בעצימות הנמוכה יחסית של המלחמה בשנתה השנייה לעומת זו הראשונה, ואפשר שגם בשחיקה מסוימת בקרב הציבור הרחב ביחסו וביכולת התגובה שלו להיבטים שונים של המלחמה בזירות רבות, שבחלקן טרם הושגה הכרעה.

### היקף הקבילות לפי שנים (2019 – 2024)



### התפלגות התלונות לפי מדיה בשנת 2024



● טלוויזיה ● דיגיטל ● רדיו ● אחר

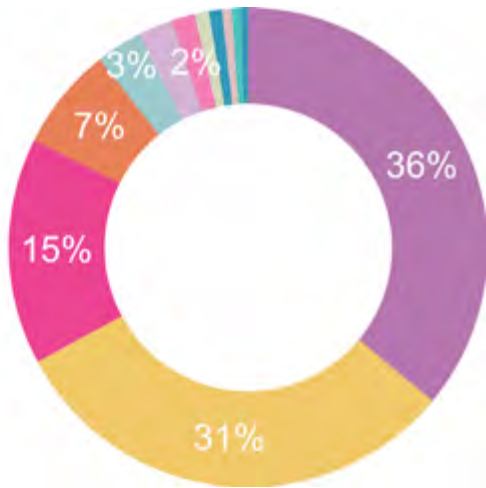
### התפלגות לפי מדיה: הטלוויזיה בראש

כמו בשנה הקודמת, כך גם עתה, במדיום הטלוויזיוני נרשם החלק הארי של קבילות הציבור – 49% (880 קבילות). זוהי ירידה של 15% לעומת שנת המלחמה הראשונה ב-2023, שבה נרשם אחוז גבוה מאוד של קבילות בטלוויזיה – 63% (1337). הרדיו שמר על מקומו השני עם 42% (769), וזוהי עלייה משמעותית של 15% לעומת השנה הראשונה של המלחמה שבה הגיע ל-27% (577 קבילות). תחום הדיגיטל נותר, בדיוק כמו בשנה הקודמת, השנה הראשונה של המלחמה, במקום השלישי, תוך שהוא שומר על נתון זהה של 7% (126 קבילות).

למכאן שאפיינה את השנתיים שקדמו להן (2022, 2021).

עלייה קלה בהיקפי הקבילות נרשמו בערוצים כאן חינוכית, כאן 88, כאן מורשת וכאן קול המוזיקה – 1% בשנת 2024 לעומת 0% בשנה הקודמת. כאן רק"ע שמר על 0% בשנת הדוח הנוכחי.

### התפלגות התלונות לפי ערוץ בשנת 2024



- כאן ב'
- כאן 11 - חדשות
- כאן 11 - תוכניות
- כאן אתר
- הכל
- כאן גימל
- טלוויזיה + רדיו בערבית
- כאן 88
- כאן חינוכית
- כאן מורשת
- כאן קול המוזיקה
- כאן תרבות

### התפלגות לפי ערוץ: מהפך - כאן רשת ב במקום כאן 11

גם בשנת המלחמה השנייה, שנה גדושה באירועים ובחדשות, ספגו ערוצי החדשות הייעודיים בטלוויזיה וברדיו את עיקר הקבילות שהגיעו מהציבור. אלא שהשנה, בניגוד ל-2023, חל מהפך: כאן 11 חדשות, שעמדה בשנת המלחמה הראשונה (2023) בראש דירוג מקבלי הקבילות עם 55% (1164 קבילות), ירדה ב-2024 למקום השני עם 31% (563 קבילות) – ירידה חדה של 24% (!).

לראש דירוג מקבלי הקבילות בשנת המלחמה השנייה עלתה מהמקום השני ב-2023 כאן רשת ב עם 36% (653 קבילות), לעומת 24% בשנה שעברה – עלייה של 12%. זהו המשך מגמה של עלייה בקבילות המתייחסות לכאן רשת ב לאורך השנים, כאשר גם ב-2022 עלתה ב-8% בהיקף הקבילות מהציבור (16%).

כאן 11 תוכניות דורגה בשנת 2024 במקום השלישי עם 15% (277 קבילות) – עלייה של 8% בהיקף הקבילות לעומת 2023 (7%). יצוין, כי בעקבות שידורי המלחמה והרפורמה בשנתיים האחרונות, ירדה כאן 11 תוכניות מהמקום הראשון שבו דורגה בשנת 2022 (25%).

תחום הדיגיטל (כאן אתר וכל הפלטפורמות האחרות) שמר על מקומו הרביעי עם 7% (126 קבילות) – נתון זה לשנת המלחמה הראשונה.

תחנת כאן רשת ג דורגה בשנת הדוח הנוכחי במקום החמישי עם 2% (43 קבילות), לעומת 0% ב-2023 – עלייה של 2%.

גם הצלע החדשותית השלישית מבין ערוצי התאגיד – ערוץ מכאן 33 בערבית (טלוויזיה ורדיו) – רשמה עלייה של 1%: 2% ב-2024 (29 קבילות) לעומת 1% ב-2023. בכך נבלמה מגמת ירידה בהיקפי הקבילות

פרסומות – 3% (50 קבילות) ב-2024 לעומת 1% בשנה הקודמת.

גם סוג התוכן של דת ומסורת עלה היקף הקבילות ב-2024 – 1% (10 קבילות) ב-2024 לעומת 0% ב-2023.

עלייה נרשמה בתחום הילדים והנוער – 1% (12 קבילות) בשנת הדוח הנוכחי, לעומת 0% בשנה שעברה.

כאן הסכטים שמר על אחוז קבילות זהה – 0% בשנתיים האחרונות.

## התפלגות לפי סוג תוכן: 74% - חדשות ואקטואליה

המלחמה, שגלשה לכל אורכה של שנת 2024, הובילה לכך שתחום החדשות והאקטואליה גרף את מספר הקבילות הגדול ביותר, במרחק ניכר מכל סוגי התוכן האחרים. תחום זה עמד על 74% (1340 קבילות) – ירידה של 12% לעומת שנת המלחמה הראשונה (2023) שבה היקף הקבילות הגיע לשיא חסר תקדים בתולדות התאגיד – 86% (1845 קבילות). גם ב-2023 היה אחוז הקבילות בחדשות ואקטואליה גבוה מאוד (71%) – זוהי מגמה בולטת לאורך ארבע השנים האחרונות.

לעומת הירידה בהיקף התלונות לסוג התוכן של חדשות ואקטואליה – כל יתר הסוגים, למעט כאן הסכטים, רשמו עליות בהיקף הקבילות:

שני סוגי תוכן דורגו במקום השני:

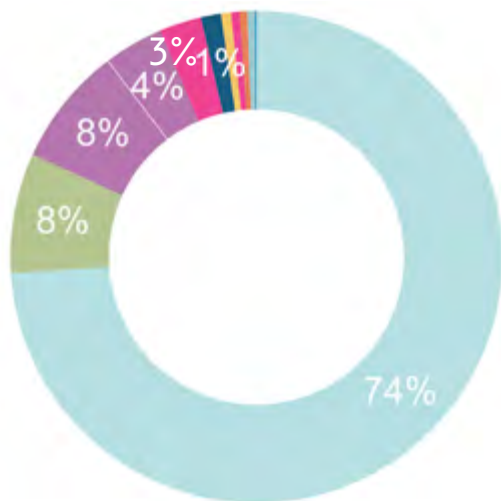
תחום הסדרות/סרטים/תעודה/דרמה רשם עלייה של 6% ב-2024 – 8% (142 קבילות), לעומת 2% ב-2023. ניתן להסביר זאת בסרטי תעודה שונים, שעוררו מחלוקת בשיח הציבורי, וקשורים למלחמה ולרפורמה המשפטית ששודרו במהלך השנה, שהבולט בהם הינו דוח רולניק.

תחום התרבות/בידור/ספורט רשם אף הוא 8% (143 קבילות) בשנת 2024, לעומת 5% בשנת שקדמה לה. זוהי עלייה של 3% בהיקף הקבילות, וניתן לייחס זאת למשחקי היורו בכדורגל ולתחרות האירוויזיון.

גם סוג התוכן של מוסיקה רשם בשנת 2024 עלייה של 3% – 4% (71 קבילות) בשנת 2024 לעומת 1% בשנה שקדמה לה – 1%.

עלייה של 2% נרשמה בתחום התשדירים/חסויות/

## התפלגות התלונות לפי סוג תוכן



- הכל
- ילדים ונוער
- דת ומסורת
- כאן הסכטים
- כללי
- אחר
- סוג תוכן
- חדשות ואקטואליה
- תרבות, בידור וספורט
- סדרות/סרטים/
- תעודה/דרמה
- מוסיקה
- תשדירים/חסויות/
- פרסומות

## התפלגות לפי נושא: רוב לתוכן פוגעני

גם בשנת המלחמה השנייה (2024), רוב הקבילות שהגיעו מהציבור היו בנושא של **תוכן פוגעני שאינו ראוי** – 29% (520 קבילות). למרות שנרשמה **ירידה משמעותית של 14%** בנושא זה לעומת היקף התוכן הפוגעני ב-2023 (43%, 911 קבילות). הסיבות להיקף הקבילות הציבור הגדול בנושא זה נובע מהשסע החברתי והקיטוב שנוצר בעם בעקבות מלחמת חרבות ברזל וגם הרפורמה המשפטית שלא ירדה מסדר היום הציבורי. האירועים הטעונים הללו, בעיקר המערכה הצבאית שטרם תמה והדיונים הקשים סביב עסקת חטופים, השפיעו מאוד על השיח הציבורי, החברתי, הפוליטי והתקשורתי. נראה כי תשומת הלב המוגברת והטיפול המקצועי המוקפד בחטיבת החדשות לנושאים שונים הקשורים לתוכן פוגעני - כמו הימנעות, ככל האפשר, משידור תמונות זועה וירידה לפרטי פרטים של אירועים קשים במיוחד - הם שהובילו לירידה החדה בהיקף התלונות המתייחס לתוכן פוגעני.

הנושא השני שאליו התייחס הציבור בקבילותיו – **תכנים ומסגרות שידור** - רשם 19% (344 קבילות) – עלייה של 4% לעומת השנה שקדמה לה (15%).

עלייה של 3% נרשמה גם בקטגוריה של תרבות הדיבור, המינוח והניסוח - 14% (259 קבילות) בשנת הדוח הנוכחי, לעומת 11% בשנה הקודמת.

ברוב הנושאים האחרים נרשמו גם כן עליות בהיקף הקבילות לעומת השנה הקודמת:

הנושא של **אתיקה**, שבלט מאוד בשנת 2022 (22%), רשם בשנת 2023 10% - ירידה של 12%. בדוח הנוכחי של 2024 נקבעה עלייה מתונה של 3% - 13% (227 קבילות), והוא דורג במקום הרביעי. נושא זה כולל תלונות מגוונות הנוגעות לנושאים רבים כפי שהוגדרו בקוד האתי של התאגיד, ובהם: התבטאות עובדים מזדמנים ברשתות החברתיות, הגנה על הפרטיות, שמירה על צנעת הפרט, ניגוד עניינים, גילוי נאות, מתן זכות תגובה וכיו"ב.

במקום החמישי – הנושא של חוסר איזון והטיה עם 8% (140 קבילות) – עלייה קלה של 1% לעומת השנה שעברה – 7%.

לאחר מכן, במקום השישי – סגנון הגשה ותרבות הדיון עם 7% (118 קבילות) – גם כן עלייה מתונה של 1% לעומת השנה שעברה – 6%.

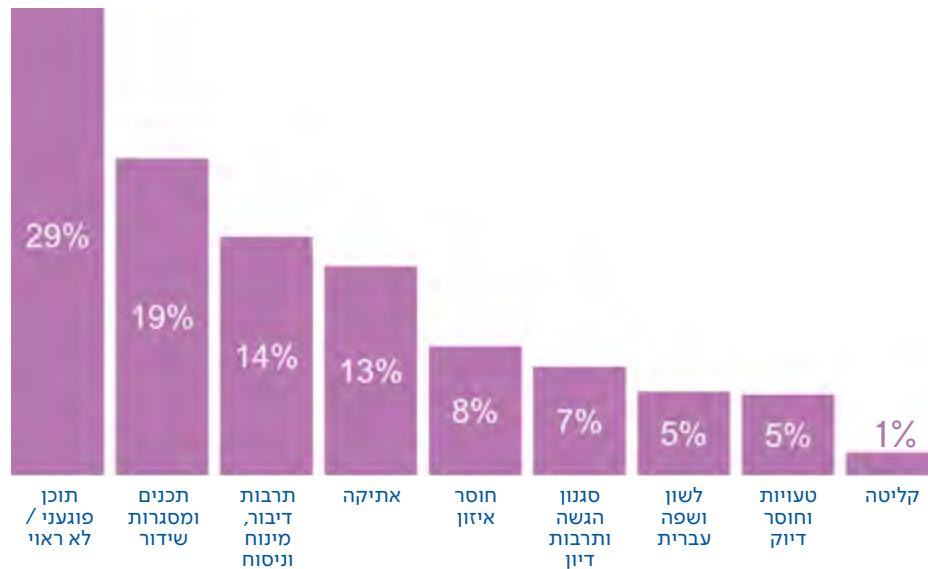
עלייה מתונה גם בנושא של לשון ושפה עברית – 5% (91 קבילות) בשנת הדוח הנוכחי – עלייה של 2% לעומת שנת 2023 – 3%, והוא מדורג במקום השביעי. באותו מקום ממוקם גם הנושא של טעויות וחוסר דיוק שרשם 5% (88 קבילות) – ששמר על אחוז זהה בדיוק כמו בשנה שחלפה.

הנושא של קליטה בשידורים נמצא במקום האחרון ברשימת הקבילות של הציבור – 1% בלבד (25 קבילות) – אחוז זהה לשנה הקודמת. זהו המשך מגמת ירידה בהיקף הקבילות בנושא זה לעומת שנים קודמות.

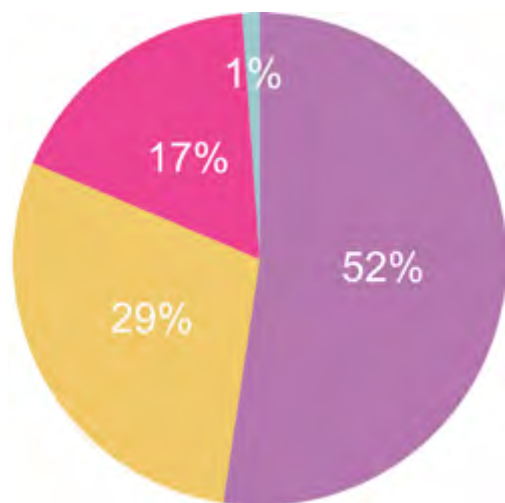




## התפלגות התלונות לפי נושא בשנת 2024



## התפלגות הקבילות לפי הכרעה בשנת 2024



הכרעה  
 ● נענה לגופו ● מוצדקת ● אינה מוצדקת ● ללא הכרעה

## התפלגות לפי הכרעה: הרוב "נענה לגופו"

בשנת 2024 נרשם רוב בולט לקבילות הציבור שהוכרעו תחת הקטגוריה של נענה לגופו – 52% (949 קבילות). זוהי עלייה של 11% לעומת השנה הקודמת – 41%. מדובר במצב שבו לא ניתן לקבוע או להכריע בצורה חד-ערכית האם הקבילה מוצדקת או לא, והתשובה הרוב היא במישור העקרוני.

במקום השני לפי הכרעה – הקבילות שנמצאו מוצדקות, כולל מוצדקות בחלקן – 29% (526 קבילות). מדובר בירידה חדה של 16% בהיקף התלונות המוצדקות לעומת השנה הקודמת (45%).

היקף הקבילות שאינן מוצדקות עלה בשנת 2024 ל-17% (316 קבילות), לעומת 11% בשנה שחלפה – עלייה של 6%.

1% מהקבילות (21) הוגדרו בקטגוריה של ללא הכרעה, לעומת 3% בשנת 2023. מדובר בעיקר בקבילות שאינן עוסקות בגופו של עניין אלא בלגופו של אדם.

## היקף קבילות הציבור במלחמת "חרבות ברזל" 7.10.23 31.12.2024: 2,422 קבילות

מאז פרצה מלחמת "חרבות ברזל" ב-7.10.2023 ועד לסוף שנת 2024, שנת המלחמה השנייה, הגיעו לתאגיד כאן 2422 קבילות. הקבילות עוסקות ברובן במערכה הצבאית, בזיקה להיבטים המדיניים, הפוליטיים והחברתיים בישראל. לאורך חודשי שנת 2024 בולטת ירידה הדרגתית בהיקפי הקבילות, בעיקר בחודשים אוקטובר, נובמבר ודצמבר.

בתקופה זו של מלחמה, מטבע האירועים, סוג התוכן המוביל ברוב מוחלט הינו **חדשות ואקטואליה עם 86%**. 63% מהקבילות - בטלוויזיה. כמעט ממחצית הקבילות (43%) עוסקות **בתוכן פוגעני**. שיעור גבוה מאוד של הקבילות נמצא בחמישה-עשר חודשי המלחמה **כמוצדק** - 69%.



צילום: דובר צהל

קוד אתי  
חדש

כאן

תאגיד השידור  
הישראלי

פרק 2

חלק מקבילות הציבור המוצג בדוח זה זכה למענה עקרוני מצד הממונה על קבילות הציבור, ומתוכו, בין היתר, התהוותה במהלך שנת 2024 מסגרת אתית הכוללת קווים מנחים להתמודדות עם סוגיות ודילמות אתיות במצבי חירום ובשגרה כאחד. פועל יוצא מכך – **גיבושו של קוד אתי חדש לתאגיד, מעודכן ורלוונטי**, שהוא חלק מהותי מארגז הכלים המקצועי של עיתונאי ויוצרי התוכן של כאן. צוות היגוי, שכלל נציגים מכל חטיבות התאגיד, פעל במהלך שנת 2024, תוך כדי מלחמה, בעדכנו ובגיבושו של הקוד. הוא הועבר לאחר מכן לקבלת משוב מעשרות עיתונאי התאגיד ומנהליו, ואושר בנובמבר 2024 על-ידי ועדת האתיקה והפרסומות בראשות הפרופ' דוד אלכסנדר ובמליאת מועצת התאגיד בראשות גיל עומר.



## מבוא: האתיקה שלנו כאן

המתבססים על אחריות מקצועית ומגדירים את מערך הציפיות של הארגון מעובדיו: לפעול "באופן מקצועי, הגון, אחראי, עצמאי, ביקורתי, נטול פניות ואמין, בשקיפות ותוך הפעלת שיקול דעת עיתונאי, נאמנות לאמת העובדתית ולחובת הדיווח לציבור" (חוק תאגיד השידור הישראלי, סעיף 17).

הקוד החדש, שמחליף את התקנון שנוסח עם הקמת התאגיד ב-1017 ע"ד"ר תהילה שוורץ-אלטשולר, לא נולד בחלל ריק. הוא תוצר של התמודדות תכופה עם סוגיות ומצבים אתיים שאפיינו את פעילותו לאורך השנים, ועם קבילות שהגיעו מן הציבור ועסקו בדילמות עקרוניות. צוות היגוי, שכלל נציגים מכל זרועות התוכן של "כאן", ישב במהלך שנת 2024, במשך כשמונה חודשים, על מדוכת האתיקה. הוא

הקוד האתי החדש והמעודכן שלנו כאן נועד להתוות תרבות של אתיקה עיתונאית-מקצועית ויוצק את התשתית לבניית אמון הציבור – אבן הראשה לקיומנו כתאגיד שידור ישראלי עצמאי ונטול פניות הפועל מטעם הציבור ולמענו.

הקוד משרטט את גבולות ההתנהגות וההתנהלות הראויה במגוון רחב של תחומים בשגרה ובחירום, חלקם פורצי דרך, ומהווה נדבך מרכזי במארג האתי-מקצועי לצד הוראות החוק ופסיקות של בתי המשפט. הוא מבטא את ה"אני מאמין" של כל העוסקים בעשייה העיתונאית וביצירת התוכן, ומסדיר את פעילותם המקצועית בטלוויזיה, ברדיו ובדיגיטל. שזורים בו ערכים, נורמות ועקרונות,

המלצותיה לוועדת האתיקה של המועצה, לתיקונו או להשלמתו של הקוד בהתאם לצורך. החלטותיה, ככל שיתקבלו, ייושמו בפרקטיקה העיתונאית ובתהליך יצירת התוכן. כדי לאפשר את מימושו ויישומו המיטבי, הקוד החדש יוצא כאן ועכשיו לדרך של למידה והטמעה בקרב כל העיתונאים בתאגיד, אנשי התוכן ויוצרי התוכן.

לסיום, תודתי העמוקה נתונה לכל אלה שנרתמו בכל ליבם למסע להבטחת עוצמתו האתית וחוסנו המקצועי של תאגיד השידור הישראלי - יו"ר המועצה גיל עומר, יו"ר ועדת האתיקה והפיקוח על שידור פרסומות והודעות, פרופ' דוד אלכסנדר, וחבריה יוחנן צנגן, קטף מוראד סלאמה ופרופ' מנחם בן-ששון, מנכ"ל התאגיד, גולן יוכפז, היועצת המשפטית עו"ד מרסיה צוגמן וכל עמיתי בצוות ההיגוי והעובדים הרבים שנטלו חלק בבחינת הקוד האתי החדש.

### ד"ר אורי פז,

יו"ר צוות ההיגוי וועדת  
האתיקה הפנימית

## הקוד האתי אושר ע"י מועצת תאגיד השידור הישראלי ב-10.11.2024

### צוות ההיגוי לבחינת הקוד האתי (2024)

ד"ר אורי פז (יו"ר); אופיר ברק, גילי גאון, הילה גברון, אדוה גלנטי, יזיד חדיד, איל פאר, עומר פרנקל, עו"ד מרסיה צוגמן, טל קרמר, יואב קרקובסקי, טל רבינובסקי, אילאיל שחר ויורי שניידר.

**משתתפים נוספים:** אמיר בן סירה, שרון דריקס ורוני פרי. רכזת הצוות: מיכל רחמימי.

השקיע בגיבושו ובעדכונו של הקוד החדש חשיבה מעמיקה, למידה נרחבת ומאתגרת של סוגיות ותקנונים אתיים בארץ ובעולם, מלווה בתחושת שליחות, מחויבות ואהבה למקצוע.

בתום פעילות הצוות, הועברה טיוטת ההצעה לעיונם ולהתייחסותם של עשרות עיתונאים ואנשי תוכן מכל הפלטפורמות בתאגיד - עובדים ומנהלים כאחד. המטרה הייתה לתקף ולדייק ככל האפשר את הכללים אל מול המציאות הייחודית של מדינת ישראל. אנחנו מאמינים שהמאמץ הכלל-ארגוני המשותף שהושקע בתהליך זה, הניב קוד של אתיקה מקצועית-עיתונאית מעודכן ורלוונטי לעת הזו, שימשם לכולנו כאן - עובדי התאגיד וספקי התוכן - מגדלור ערכי ומצפן מקצועי.

כמסמך "חי ונושם" הקוד מאפשר גמישות ומרחב לשיקול דעת יישומי, מתוך הבנה שכללים של אתיקה עיתונאית אינם מעניקים, לעיתים, מענה חד ומחלט בהתמודדות עם סוגיות אתיות מורכבות. לכן, במציאות ובסביבה התקשורתית המשתנה בקצב מהיר, נידרש מעת לעת לבחון מחדש את מידת התאמתו של הקוד למצבים השונים כדי שיעמוד באתגרי המקום והזמן.

לצורך יישומו ואכיפתו של הקוד האתי, הקימה מועצת תאגיד השידור הישראלי את ועדת האתיקה הפנימית, בראשותו של הממונה על קבילות ופניות הציבור. מטרתה להבטיח התנהלות מקצועית התואמת את הוראות הקוד ומתפקידה "לפעול למיצוב מעמדו של תאגיד השידור הציבורי כדוגמה לעבודה עיתונאית הוגנת, מקצועית, אחראית ומתחשבת באתוס העיתונאי" (נוהל עבודת ועדת האתיקה הפנימית, סעיף 2.8).

הוועדה תדון ותכריע בתלונות על הפרת הקוד ותגיש את המלצותיה להנהלה; נוסף על כך, היא תדון בסוגיות אתיות עקרוניות המובאות לפניה ותגיש את

## הקוד האתי של כאן – תאגיד השידור הישראלי

### שקיפות בהשגת ובהצגת מידע

נפעל מתוך מחויבות לשקיפות של מקורות, אנושיים או אחרים (כגון מסמכים ונתונים). נציין, ככל האפשר, מקור מדויק למידע שנפרסם, מסמכים או נתונים, אלא במקרים חריגים שבהם נדרשת הגנה על מקורות המידע בהתאם לסעיף הגנה על מקורות מידע להלן.

לא נשתמש בהתחזות או בהטעיה להשגת מידע או לקבלת הסכמה למסירת מידע, אלא אם קיים עניין ציבורי (2) מובהק במידע, בהיעדר דרך סבירה אחרת להשיגו, לאחר החלטה של הממונים בתאגיד וכפוף להוראות כל דין (3).

נשתמש בשיטות, טכניקות ואמצעים טכנולוגיים לעיבוד, עריכה ובימוי של מידע בצורה אמינה והוגנת בדרך שלא תפגע בשלמות המידע, לא תוציא אותו מהקשרו ולא תיצור הטעיה.

נסמן בבהירות פריטי מידע מצולמים שלא נוצרו על-ידי התאגיד (כגון סרטון המגיע ממקור חיצוני או תוכן גולשים), תמונות אילוסטרציה, תמונות וקטעי וידאו ושמע שעברו עריכה משמעותית, תכנים שנוצרו בכלים של בינה מלאכותית (4) ותוכן ארכיוני.

נציג נתונים כמותיים, בהם תוצאות סקרים, בדרך שתאפשר להבין את מקורם ומשמעותם. הצגת נתונים והשוואה ביניהם תיעשה בצורה אמינה והוגנת, מתוך הקפדה על שקיפות מסד הנתונים הגולמיים.

נבהיר במקרה של הצגת צילומי רקע, כמו של עוברי-אורח ואנשים, שאין למצולמים קשר למידע המתפרסם.

### אמון הציבור ואחריות ציבורית

כגוף שידור השייך לציבור ופועל למענו נגלה אחריות ומחויבות לשמירה על הזכות לחופש הביטוי ולמימוש זכות הציבור לדעת. נקפיד על ערכים של שקיפות, הגינות, איזון, דיוק ויושרה מקצועית שיחזקו את אמון הציבור כתנאי יסוד לקיומנו כשידור ציבורי.

### מגוון דעות ואיזון הוגן

נציג מגוון דעות, תכנים, נושאים ואנשים המייצגים את הפסיפס הרחב בחברה הישראלית, תוך מימוש הזכות לחופש הביטוי. נבטיח איזון הוגן באופן רוחבי לאורך שידורי התאגיד ונימנע מהעדפה לדעה מסוימת על פני דעה אחרת. הבעת מגוון הדעות הרווחות בציבור, לעיתים גם המנוגדות, מבטאת את השיח המורכב במרחב הציבורי, טעון וכאוב ככל שיהיה.

### דיוק, אמינות ושלמות המידע

נבטיח דיוק, האמינות ושלמות המידע שנפרסם. לא נפרסם מידע שאינו בדוק באופן מיטבי מהמקורות המהימנים ביותר ובכל אמצעי אחר העומד לרשותנו, בהתאם לנסיבות העניין ולהקשרו, כדי למנוע סילוף, שקר או הטעיה. לא נפרסם מידע שידוע לנו שהוא חלקי, ובהיעדר התמונה המלאה עלול לייצר מידע מטעה. אם מכורח הנסיבות נפרסם מידע שאינו שלם או עדכני, נציין זאת בפרסום (1). נדייק בעובדות, בשמות, בתארים ובמושגים. נייחס עובדות וציטוטים לאומריהם, אם פורסמו הדברים בכלי תקשורת אחרים, ונעניק להם מזכה על מידע שיביאו בעצמם.

שידור של תגובה שתהווה לשון הרע, מניפולציה, שקר או הסתה. לממונים בתאגיד הזכות לערוך את התגובה לפני שידורה באופן מידתי והוגן.

### הבעת דעה אישית

אם נביע דעה אישית במסגרת תפקידנו המקצועי נעשה זאת בשקיפות, בהוגנות, בכבוד ובניסיון להציג עובדות וטיעונים המחזקים את עמדתנו, באופן שיבטיח כי המאזין, הצופה או הקורא יבין שמדובר בהבעת דעה. בדיווח חדשותי (בכתבות ובמהדורות חדשות) נבחין באופן ברור בין מידע עובדתי לבין הבעת דעה, פרשנות או ניתוח של מידע.

### לשון נקייה ותרבות הדיון

נקפיד בפרסומי התאגיד על לשון בהירה, נקייה ותקנית, על תרבות דיון ראויה בשידורים ועל כבודם של המשתתפים בו. נאפשר בשידורינו ביקורת כלפי התאגיד מצד מרואיינים ופרשנים, ובלבד שתהיה עניינית ובלשון נקייה.

### הימנעות מביטויי גזענות, אלימות ודעות קדומות

לא נפרסם דבר שיש בו משום הסתה או עידוד לגזענות, לאלימות או לטרור, אלא אם יש בפרסום עניין ציבורי או חשיבות חדשותית. במצב זה נבהיר את ההקשר לציבור. לא נציין אפיונים כגון גזע, מוצא, צבע עור, עדה, לאום, דת, מגדר, עיסוק, זהות מינית, מחלה, מוגבלות גופנית או נפשית וכד' – אלא אם יש חשיבות עיתונאית לאזכורם. נפעל בכל פרסומי התאגיד נגד תופעות של הסתה ועידוד לגזענות.

### כבוד האדם ושמו הטוב

לא נפרסם דבר העלול לפגוע בכבודו של אדם או בשמו הטוב, אלא אם קיים בכך עניין ציבורי, לאחר שוידאנו את אמיתות המידע ככל האפשר בהתאם לנסיבות ולהקשר. נכבד את העיקרון היסודי שכל אדם הוא חף מפשע אלא אם נמצא אשם בדיון. אם פרסמנו מידע על חשד נגד אדם, מעצרו, הגשת כתב אישום נגדו או הרשעתו, נפרסם מידע על הסרת החשד נגדו, שחרורו או זיכוי, אם ביקש זאת, ובצורה הוגנת (5).

### הזכות לפרטיות

נאזן בין הזכות לפרטיות לבין זכות הציבור לדעת – עקרונות יסוד בפעילות התאגיד ועובדיו. במימוש זכות הציבור לדעת נציג מידע רב ככל האפשר, מתוך הכרה בחשיבות הזכות לפרטיות. נימנע מהשגת מידע (6) בנסיבות שבהן יש לאדם ציפייה סבירה לפרטיות, בלא הסכמתו במפורש או הסכמה העולה מנסיבות העניין – אלא אם קיים בכך עניין ציבורי.

לא נפרסם מידע הנוגע לצנעת חייו האישיים והמשפחתיים של אדם, לרבות נתונים על מצב בריאותו או מידע שהושג על ידי פגיעה בפרטיותו של אדם, בלא הסכמתו, אלא אם קיים עניין ציבורי משמעותי בפרסום המידע.

### זכות התגובה

נקפיד ככל האפשר על זכות התגובה בפרסום מידע העלול לפגוע בכבודו ובשמו הטוב של אדם. הצעה לזכות התגובה יכולה לסייע בהשגת דיוק בפרסום כחלק מבידיקת העובדות. נפנה לקבל את תגובתו זמן סביר לפני הפרסום באופן הוגן כחלק מהפרסום, או זמן סביר לאחריו אם נמסרה אחרי הפרסום. משך הזמן שיש לאפשר למתן תגובה ישתנה בהתאם לנסיבות, לרבות אופי הטענות ומורכבותן. לא נאפשר





נפעל לטשטושן, נזהיר את הציבור משידורן ונימנע מרצף שידורי מוגבר (לופ). נימנע מפרסום ומתיאור פרטי-פרטים – בתמונה או במלל – של מעשי זוועה שיש בהם כדי לפגוע בנפגעים עצמם ובבני ביתם, ובאוכלוסיות נוספות שעלולות לגלות רגישות לשידורם. עם זאת, בפרסום הקשור לתיעוד יינתן מרחב גדול יותר לשיקול דעת בכל הקשור לתיאור ולשידור אלימות קשה ומעשי זוועה, בהתחשב במשמעות המיוחדת הנגזרת מכך למען התיעוד ההיסטורי.

נפעיל שיקול דעת בפרסום סרטונים העלולים לשמש תעמולה בידי האויב, אפילו במצבים שבהם יש להם ערך חדשותי מסוים.

נשדר מידע בדבר מצב בריאותו של נפגע בהסתמך על מקור רפואי מהימן ואזכור זהותו, ומתוך שמירה על כבודו של הנפגע ועל החיסיון הרפואי שלו.

לא נפרסם מידע מזהה, חזותי, קולי או כתוב על נפגע מלחמה, פיגוע טרור, תאונה, אסון, או אלימות קשה, אלא בהסכמתו של הנפגע או אם קיים עניין ציבורי משמעותי בפרסום המידע. לא נתקרב ולא נפנה אל בני המשפחה ולא נפרסם שמות, תמונות, פרטים מזהים ומצב רפואי של נפגע במצבי חירום, ובכלל זה ידיעות על מותו של אדם, אלא בזהירות וברגישות הראויה, ולאחר שנוודא כי למעגל המשפחתי הקרוב נמסרו הודעות על-ידי גורם מוסמך.

לא נצלם, לא נקליט ולא נפרסם הלוויה, קבורה ואזכרה אלא בהסכמת קרוב משפחה מדרגה ראשונה ואם קיים עניין ציבורי בכך.

נגלה רגישות באשר לקיום ריאיון ולנחיצותו עם נפגע ועם בן משפחה של נפגע ו/או קורבן זמן קצר לאחר האובדן.

## התנהלות בלא משוא פנים וניגוד עניינים

נימנע ממשוא פנים וממצב של ניגוד עניינים – הן בדרכי השגת המידע והן בפרסומו לציבור, וכן מהשפעה של אינטרסים ולחצים פוליטיים, כלכליים או אחרים. לא נעמיד את עצמנו במצב או בחשש לניגוד עניינים בין חובותינו כעובדי התאגיד לבין כל מניע אחר, כגון עניין אישי (שלנו או של קרובינו), ובכלל זה עניין רכושי, כלכלי או פוליטי; לא נבקש ולא נקבל טובת הנאה מכל סוג הקשור לעבודתנו, למעמדנו ולקשרים שרכשנו. לא נעשה שימוש לרעה במעמדנו, בתפקידנו או בכוחנו לפרסם מידע לציבור או להימנע מפרסום כזה. במצב של ספק, נימנע מכל פעילות הקשורה למשוא פנים ולניגוד עניינים עד לקבלת אישור מהממונים.

## תיקון טעויות והתנצלויות

נתקן טעויות, השמטות או מידע שגוי שנפלו בפרסומינו במהירות האפשרית, בבהירות ובהגינות ככל האפשר ובהתאם לנסיבות באותה מסגרת שבה בוצע הפרסום המקורי, ונשקול בהתאם לחומרתם את המשך הפצתם. אם להבנתנו נפגעו שמו הטוב או כבודו של אדם בעטיו של הפרסום נפרסם גם התנצלות.

## התנהלות במצבי חירום: מלחמה, פיגוע, תאונה, אסון ואלימות קשה

נאזן בשידורים במצבי חירום (7) בין העניין הציבורי שבדיווח לבין הצורך לנהוג ברגישות ובחמלה כלפי הציבור בכלל וכלפי הנפגעים, המעורבים ובני משפחותיהם בפרט.

נפעיל שיקול דעת ופיקוח מקצועי מוגבר בפרסום חדשותי של תמונות הכוללות אלימות קשה ומעשי זוועה, להגנה מרבית על פרטיותם של הנפגעים.

## התנהלות ציבורית ופוליטית

נימנע מפעילות במסגרת גוף פוליטי או מפלגתי, מקריאה פומבית במסגרת פרסומי התאגיד להצביע, לתמוך או לקדם מועמד פוליטי, מחתימה על עצומות הנושאות אופי פוליטי מובהק ומלתרום מכספנו הפרטי לגופים פוליטיים (שמות התורמים מתפרסמים על פי חוק).

במידה ונרצה להשתתף כמשקיפים מהצד בהפגנות ובעצרות בעלות אופי פוליטי, אף שלא לצורך עבודתנו העיתונאית, נקפיד שלא לחשוף את עמדותינו הפוליטיות באופן פעיל בהנפת שלטים ובהשתתפות בקריאות פוליטיות ולא נייצג את התאגיד בשום דרך – זאת כפוף להוראות החוק והתקשי"ר (8) ובהתאם לסעיף התנהלות בלא משוא פנים וניגוד עניינים לעיל.

## התנהלות והתבטאויות בחשבונות הפרטיים והרשמיים ברשתות החברתיות

נפעל בחשבונות הפרטיים ברשתות החברתיות – כמו בחשבונות הרשמיים של התאגיד – במקצועיות, באחריות, בשקיפות ובהגינות כדי להגן על אמון הציבור מתוך הכרה בזיהוי ובמיתוג שלנו כעובדי התאגיד (9). נקפיד על תרבות הדיבור והדיון, נתנסח בכבוד כלפי אנשים וארגונים, נימנע מהתבטאויות פוגעניות וכן מפגיעה בשמו הטוב של תאגיד השידור, תכניו ואנשיו.

נקפיד על הצגתנו כעובדי התאגיד ועל מימוש הכללים בקוד זה כאשר נפרסם ברשתות החברתיות מידע הקשור לפרסום תוצרי עבודתנו. בעת הבעת דעה ברשתות נקפיד לציין ברשתות שהדברים נאמרים על דעתנו בלבד, בשים לב לסעיף הבעת דעה אישית וסעיף התנהלות ציבורית ופוליטית לעיל.

סעיפי קוד זה יחולו על כל עיתונאי התאגיד, אנשי התוכן ויוצריו בכל הפלטפורמות, ולא על כותבי תוכן לא קבועים או מזדמנים (פרילנסרים), עובדים במיקור חוץ וכל מי שמתקשר עם התאגיד לצורך הפקת תוכן, אלא אם הפרסום ברשתות החברתיות מתייחס במישרין לתכנים הכלולים בתוצרי עבודתם עבור התאגיד (10).

## יצירה בהפקות חוץ של תוכניות וסרטים בתחום התעודה והדוקו-ריאליטי בעלי רכיב עובדתי

תוכן בתחום התעודה והדוקו-ריאליטי, המבוסס על תחקיר עיתונאי שעשוי להיתפס בציבור כעובדתי, אולם בפועל עבר ביום ועריכה אומנותית – יסומן באופן ברור; זאת על פי החלטת העורכים הממונים, באופן שיובהר שאין מדובר בסרט המבוסס באופן מלא על עובדות (11).

היוצרים, המפיקים תכנים בסוגות אלה עבור התאגיד, מחויבים לעקרונות של אמת, שיקוף עמדות מגוונות, שמירה על עצמאות בפיתוח רעיונות, רגישות, כבוד וחמלה כלפי אוכלוסיות מוחלשות ופגיעות, כבוד ליושרתם, למנהגיהם ולסביבתם של המצולמים, והקפדה שעמדותיהם לא יעוותו ויקוימו ההבטחות ששימשו בסיס להסכמתם להשתתף בתוכניות (12).

## ראיונות ו/או השתתפות של מורשעים או מי שתלויים נגדם כתבי אישום

נקיים ראיונות ונשתף מורשעים או מי שתלויים נגדם כתבי אישום בתפקידי מגיבים ופרשנים מתוך בחינת כל מקרה לגופו ולעומקו, כולל ההקשר שבהם הם נערכים. מקרים מעין אלה יהיו חריגים ונדירים, והמבחן המהותי לקיומם הוא עניין ציבורי. נפעיל נקודות בקרה ופיקוח, מתוך מתן שיקול דעת מקצועי ומוסרי מוגבר, מתוך התחשבות

בחשבון את האפשרות שכל שימוש בתוכן המוצג כמקורי עלול להיות חיקוי או גנבה.

נקפיד במיוחד בעת שימוש בכלים של בינה מלאכותית בתכנים שנרכשו מצד שלישי – חברות הפקה עצמאיות, או אנשים שהתבקשו ליצור תוכן עבור התאגיד. חברות ההפקה מחויבות להעביר לאישור התאגיד כל שימוש בכלים האלה לפני תחילת תהליך ההפקה ובסיומו. מיקום הסימון ביצירה עצמה ייקבע בהתאם להחלטת הממונים על כך בתאגיד (15).

## הגנה על מקורות מידע

לא נגלה ולא נפרסם מידע שנמסר לנו בתנאי מפורש או בתנאי העולה מנסיבות העניין שיישאר חסוי, גם אם יש בכך עניין לציבור. לא נמסור ולא נפרסם זהות של מקור שנחשף בפנינו בתנאי מפורש העולה מנסיבות העניין שיישאר חסוי, ונוודא כי המידע שאנחנו מפרסמים אינו חושף את המקור במישור או בעקיפין. לא נמסור לרשויות מידע שנאסף במסגרת עבודתנו, אלא אם נידרש לכך בתום הליך בבית משפט.

## כפיפות לקוד

סעיפי קוד זה יחולו על העיתונאים ועל כל מי שאחראי להפקת תכנים ולפרסומם במסגרת פרסומי התאגיד בכל הפלטפורמות הקיימות, ובכלל זה על עובדים במשרה חלקית, פריילנסרים, עובדים במיקור חוץ וכל מי שמתקשר עם התאגיד לצורך הפקת תוכן – בשים לב לסעיף המתייחס להתנהלות ולהתבטאויות בחשבונות פרטיים ברשתות החברתיות מצד כותבי תוכן לא קבועים או מזדמנים (פריילנסרים). עובדים במיקור חוץ וכל מי שמתקשר עם התאגיד לצורך הפקת תוכן.

ניוועץ בממונים עלינו בכל מקרה של ספק או התלבטות בפרשנות של הכללים האלה וביישומם.

בנפגעים ומניעת פגיעה נוספת בהם, בקהל הצופים והמאזינים. לא נאפשר לאותם גורמים לנצל לרעה את הבמה התקשורתית שניתנה להם כדי להתגאות במעשיהם הפיליליים ובעברם המפוקפק, ונמנע מהם הבעת תמיכה כלשהי במעשיהם הפיליליים.

נבחין בין סוגים שונים של עבירות ומידת חומרתן והתפתחותן. נשקול את מצבו המשפטי של המרוויין/ המשתתף בשידור באותו זמן ואת המשמעות הנגזרת מכך (חשוד, נאשם, מורשע או מורשע שנשא את עונשו) (13).

## סאטירה

נבחן ונשפוט תוכנית סאטירה באמות מידה שונות מהמקובל, בהיותה סוגת תוכן ייחודית, המהווה כלי יצירה חשוב ואפקטיבי להשמעת ביקורת חברתית ופוליטית, להעלאת מודעות ולערעור על המוסכמות במסגרת חופש היצירה והביטוי האומנותי במדינה דמוקרטית בכלל ובתאגיד בפרט. סאטירה אינה כבולה בכללי התקינות הפוליטית הנהוגים בתכנים אחרים כמו בחדשות ובאקטואליה. נימנע מביטויים שעלולים לפגוע באדם כלשהו אם הדבר אינו תורם למטרה האמורה, ונשתדל להימנע מהשתלחויות פוגעניות ומהשפלתו של אדם. נבהיר בפתח כל תוכנית את מהותה וייחודה של הסאטירה, ונבהיר כי אין בה כל כוונה לפגוע או להשפיל (14).

## שימוש בכלים של בינה מלאכותית (AI)

נשתמש בכלים של בינה מלאכותית ביצירת תוכן בענפי המדיה השונים כך שיעלו בקנה אחד עם הסעיפים בקוד זה. נהיה שקופים בכל מגוון השימושים בהם ונסמנם באופן הולם וברור בציון גילוי נאות. נקפיד שכל שימוש עיתונאי לצורכי פרסום ייעשה באמצעות פיקוח, אישור ואימות אנושי. נבחן במשנה זהירות את הפוטנציאל להטיות ואי-דיוקים בתוכן שנוצר על ידי אלגוריתם ונביא

## הערות:

1. הקוד האתי שנוסח ב-2017 ע"י ד"ר תהילה שוורץ-אלטשולר וועדה מייצעת שימש את צוות ההיגוי כבסיס לשינויים, עדכונים ותוספות בקוד החדש.
2. השימוש במונח 'פרסום' נועד להדגיש שהקוד האתי חל על כל פרסומי התאגיד שבהם מועבר מידע, ולא רק בשידור.
3. עניין ציבורי – מידע שיש בפרסומו כדי לשרת את זכות הציבור לדעת ואת יכולתו של הציבור לקבל החלטות באופן מושכל, כגון מידע הנוגע לפשעים ולמעשי שחיתות, להטעיית הציבור ולהגנה על בטיחותו ובריאותו, או לתפקוד רשויות השלטון ונציגי הציבור. "עניין ציבורי שידיעתו ברבים רלוונטית להגשמת מטרה ציבורית, או שיש לציבור תועלת בידיעה לגביו, אם לצורך גיבוש דעתו בעניינים ציבוריים ואם לשם שיפור אורחות חייו" (השופטת דורית בייניש, בג"צ 1994).
4. הקוד האתי אינו בא במקומו של הוראות החוק ופסיקות של בתי המשפט.
5. ר' סעיף שימוש בכלים של בינה מלאכותית (AI).
6. כלל זה מעוגן גם בחוק: תיקון לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965 סעיף 25א, המחייב את אמצעי התקשורת בחובת עדכון.
7. השגת מידע – בכל דרך לרבות צילום, הקלטה, ציתות או מעקב, באמצעים פיסיים או דיגיטליים.
8. זאת בהתאם להוראות החוק והתקשי"ר
9. הפעילות המגוונת בחשבונות הרשמיים והפרטיים ברשתות החברתיות (הכוללת פוסט, ציוץ, ציוץ חוזה, לייק, שיתוף ועוד) מאפשרת מרחב ביטוי נוסף, המתבסס, לפחות בחלקו, על המוניטין והאמינות של התאגיד. הפעילות המתנהלת באופן פרטי/אישי על ידי עיתונאי התאגיד בכל אפיקי השיח ברשתות החברתיות – ברשת X, באינסטגרם, בלינקדאין, בטיקטוק, בפייסבוק או במקומות אחרים – מהווה כלי חיוני בקידום עדכונים בזמן אמת, בשמירה על מעורבות וקשר עם הציבור, באיתור ובזיהוי קהלים חדשים להרחבת החשיפה לשידורי התאגיד ובהתנסות בתצורות חדשות של כתיבה ודיווח.
10. ר' גם סעיף - כפיפות לקוד
11. סעיף זה מתבסס על הקוד האתי ליוצרים בהפקות חוץ של סרטי ותוכניות תעודה ותוכניות דוקו-ריאליטי שצורף כנספח לתקנון האתי של התאגיד ביוני 2011. סעיפי קוד זה יחולו על כל מי שאחראי להפקת תכנים ולפרסומם במסגרת פרסומי התאגיד ובכלל זה: יוצרים ו/או מי מטעמם, מפיקים ו/או מי מטעמם, פרילנסרים, ספקים ו/או מי מטעמם, וכל מי שמתקשר עם התאגיד לצורך הפקת

15. סעיף זה מתבסס על מחקרים שנעשו בתחום הבינה המלאכותית בשנים האחרונות בישראל ובעולם ועל ההנחיות והמדיניות האתית בתחום ה-AI בארגוני תקשורת שונים, בהם BBC, "ווישינגטון פוסט", "ניו יורק טיימס" ואחרים. קצב השינויים בפיתוח כלים של בינה מלאכותית ומגוון השימושים בה מציבים אתגרים משמעותיים לשימוש שנעשה ליצירת תוכן בטכנולוגיה זו. ככל שהניסיון, המומחיות והטכנולוגיה ישתנו, ההנחיות בסעיף זה יעודכנו באופן קבוע באמצעות גוף הפיקוח המקצועי שימונה לצורך זה בתאגיד.

תוכן. סעיפי קוד זה יהוו חלק בלתי נפרד מכל הסכם הפקה שייחתם על-ידי התאגיד ויחייבו את חברות ההפקה ונציגיהן.

12. העקרונות הללו נועדו לעודד את חופש הביטוי של היוצרים בסוגות שבהן היטשטשו לעיתים הגבולות בין מציאות למציאות מתוסרטת. זאת בשעה שהעשייה התיעודית לסוגיה משקפת את עמדתו האישית של היוצר כלפי המציאות, ומתאפיינת בהתערבות בחומרים המצולמים בשטח ובמניפולציות הנעשות בחדר העריכה בתוכן המתועד.

13. זאת בהתאם להחלטת ועדת האתיקה הפנימית של התאגיד מיום 8.2.2023.

14. ביטוי סאטירי נע בין המשעשע למזעזע, בין המבדר לבוטה, בין הקומדיה לגרוטסקה ובין ההומור למקומם ולפוגעני – זו מהותו וזה ייעודו. סעיף זה נכתב בשיתוף פרופ' דוד אלכסנדר.

נושאי  
התלונות  
ודוגמאות  
אופייניות

פרק 3

## ”חרבות ברזל”: דוח מלחמה (2)


### הערות

- בתהליך הכנת דוח זה נמנענו בחלק ניכר מהמקרים מלציין שמות של קובלים בהיעדר מתן אישור מצדם, ולעיתים מתוך הגנה על פרטיותם. נוסח הקבילות והתשובות המופיע להלן עבר קיצור ועריכה, מבלי שנפגעו הטיעונים העיקריים שהובאו במסגרתן.
- התשובות לקובלים בדוח זה התבססו על הקוד האתי שנוסח בשנת 2017 ע”ד ר”ר תהילה שוורץ אלטשולר. בנובמבר 2024 נכנס לתוקפו הקוד האתי החדש שאושר על-ידי מועצת התאגיד.

### מפתח הכרעה

מוצדק 

מוצדק בחלקו 

לא מוצדק 

נענה לגופו 

## תוכן פוגעני

### הקוד שלנו

25. לא נפרסם מידע הנוגע לצנעת חייו האישיים של אדם, לרבות נתונים על אודות מצב בריאותו או התנהגותו ברשות היחיד, או מידע שהושג תוך פגיעה בפרטיותו של אדם, ללא הסכמתו, אלא אם קיים עניין ציבורי משמעותי בפרסום המידע.
27. בדיווחים על אודות תאונות, אסונות, אירועי אלימות קשה או מלחמה, נאזן בין העניין הציבורי שבדיווח מלא לבין הצורך לנהוג בחמלה.
34. תפקידנו הוא לממש את זכות הציבור לדעת ולהביא בפניו מידע רב ככל הניתן. אנו מכירים בחשיבותן של הזכות לכבוד והזכות לשם טוב.
35. לא נפרסם דבר העלול לפגוע בכבודו של אדם או בשמו הטוב, אלא לאחר שווידאנו את אמיתות המידע ככל שניתן בהתאם לנסיבות ולהקשר.
36. בפרסום מידע העלול לפגוע בכבודו של אדם או בשמו הטוב, נפנה לקבל את תגובתו זמן סביר לפני הפרסום. התגובה תוצג באופן הוגן כחלק מהפרסום, או זמן סביר לאחריו אם נמסרה אחרי הפרסום.



קבוצה זו כוללת קבילות על תוכן פוגעני שעומד בניגוד לכללי האתיקה של התאגיד ויש בו כדי לפגוע בצנעת הפרט, בכבודו של אדם ובשמו הטוב.

קטגוריה זו נמצאת, זו השנה השנייה ברציפות, בראש רשימת הנושאים של הקבילות שהגיעו מן הציבור. בשנה הנסקרת 29% מסך כל הקבילות (529) עניינן תוכן פוגעני שאינו ראוי – וזוהי ירידה של 14% לעומת השנה שעברה, שנת המלחמה הראשונה (2023), שבה נרשמו 43% (910 קבילות) – **עלייה של 28%** לעומת שנת 2022.


הסיבה לכך נעוצה במאפייני הסיקור, הדיווח והפרשנות הקשורים לשיח הטעון והקשה שהתפתח בעיקר כתוצאה ממלחמת "חרבות ברזל", ועוד קודם לכן מהפילוג שנוצר בעם בעקבות הרפורמה המשפטית.

התוכן הפוגעני הוא גם הבולט ביותר בקבילות הציבור מאז פרצה המלחמה ב-7 באוקטובר 2023 ועד סוף שנת 2024, שנת המלחמה השנייה – 43%.

## גופת סינאוור ללא אזהרה

**הקבילה:** מזעזע שאתם מפרסמים שוב ושוב, בכל המדיות ובכל שעה, את תמונת גופתו של יחיא סינאוור, ללא אזהרה מראש גם למי שלא מעוניין בכך, כולל תקריבים על חלקים מהגופה. מזעזע ומשחית את הנפש בכל גיל.

**התשובה:** מכאן חדשות נמסר בתגובה לפנייתך: בשידורי כאן חדשות בטלוויזיה התמונות ששודרו היו מטושטשות לחלוטין, ואף נאמר בכל פעם מראש שהתמונות קשות לצפייה.

לא מוצדק 

כדי לשמור על הנפש של המשפחה שלנו. בימים האחרונים ישבתי לראות את חדשות 20:00. הצלמים בהפגנות התמקדו בשלטים מסיתים, מלאי שנאה, מפלגים ומלאי רוע וארס. פיזור של רעל בנשמות. יש לכם תפקיד חשוב, מלאו אותו בהגינות, בנעימות ובלי רוע. 99 אחוז שקבילה זו תיפול על אוזניים ערלות, אני את שלי עשיתי.

**התשובה:** התמונות שהוצגו בכתבה נשואת פנייתך הן חלק בלתי נפרד מהדיווח החדשותי, גם אם אינן נוחות לצד זה או אחר. החובה המקצועית המוטלת על עיתונאי כאן חדשות היא להציג את תמונת המציאות הכוללת והמלאה, כולל השלטים המונפים, בדיוק כשם שמוצגות הדעות השונות, לעיתים גם המנוגדות כחלק מהשיח הטעון והכואב במרחב הציבורי.

באותה מידה אני גם מאמין, שבמצב שבו סף הכאב, הרגישות והטעינות של כולנו גבוה כל-כך, נדרשת מכולנו, ללא יוצא מן הכלל, נשימה ארוכה, אפילו ארוכה מאוד, כדי לנסות ולהכיל זה את זה, גם אם תמונות, שלטים, פרשנויות, דעות ואמירות, כאלה או אחרות המושמעות והמוצגות בשידור, שנויות במחלוקת.

## "פיזור רעל בנשמות"

**הקבילה:** אני תושב ישראל, שלושת ילדי משרתיים בסדיר ובמילואים ביחידות שדה. ערוץ כאן 11 תמיד היה הקול השפוי, המקצועי והנעים מכל התקשורת. בשנתיים האחרונות בחרנו שלא לצרוך שום תקשורת



עינב צנגאוקר בכיכר החטופים. צילום: אבשלום ששוני, פלאש 90

## לצד משפחות החטופים

**הקבילה:** באתר החדשות של "וואלה" התפרסמה ידיעה מפתיעה, לפיה צלם של התאגיד השתלח בפראות ותקף מילולית את משפחות החטופים. התנהגותו ותוקפנותו כלפי משפחות חטופים, במיוחד כלפי עינב צנגאוקר, אינה הולמת עובד בתאגיד שידור שאמור לייצג את כלל הדעות והגוונים בחברה הישראלית.

**התשובה:** מכאן חדשות נמסר בתגובה לפנייתך: הדברים שנאמרו על-ידי הצלם, אדם שאינו עובד התאגיד, והדרך שבה נאמרו, הם על דעתו בלבד. חטיבת החדשות של כאן מתנערת באופן חריף ביותר מהתנהגות זו. חטיבת החדשות עומדת לצד משפחות החטופים מאז 7 באוקטובר, ובוודאי בשעות ובימים קשים אלה.

זוהי עמדתנו ותפיסת עולמנו, ודברייך - הגם שהם קשים ולא נעימים ("פיזור רעל בנפשות") - לא נפלו על אוזניים ערלות. אנו קשובים להם ועושים כל העת מאמץ עליון להיות קול שפוי, הגון ומאוזן במציאות הקשה הזו, בעולם שהתהפך על כולנו בשבעה באוקטובר. אני, כמוך, שותף לעמדתך כי יש לנו תפקיד חשוב, בעיקר בעת הזו; ואני גם יודע, כמי שעוקב מקרוב אחרי הפעילות העיתונאית של כאן, כי הצוותים כולם, כולל הצלמים, עושים את מלאכתם ביושר, בנאמנות לאמת ובהגינות - ובוודאי בלי שמץ של רוע.

**נענה לגופו** 

**נענה לגופו** 

## ביקורת חריפה נגד רה"מ

**הקבילה:** כדי לתקוף את רה"מ נתניהו משתמש התאגיד בריאיון תמים כביכול עם מתנגדיו. כל דבר הבל, או השמצה שלא הוכחה, זוכה לסיקור בחדשות רשת ב. למשל היום, דווח ש"לביבי לא איכפת כלל מהחטופים". מצפה לתשובתכם.

**התשובה:** הדוגמא היחידה שהנך מציג בפנייתך מיוחסת למרואיין (בן משפחה של חטופים) ולא לעיתונאי מן התאגיד. לגיטימי מאוד להציג את עמדת המשפחה, חריפה ככל שתהיה, כולל גם דעות אחרות של משפחות חטופים המנוגדות לעמדה שהוצגה. הבעת הדעות השונות מייצגת את השיח המורכב במרחב הציבורי, טעון וכאוב ככל שיהיה.

בהיבט העקרוני אבקש להדגיש בהקשר זה, כי חוק תאגיד השידור הישראלי (סעיף 1.7) מחייב אותנו

לספק "תוכן חדשתי באופן מקצועי, הגון, אחראי, עצמאי, ביקורתי, נטול פניות ואמין, בשקיפות ותוך הפעלת שיקול דעת עיתונאי, ונאמנות לאמת העובדתית ולחובת הדיווח לציבור". בהתאמה, הקוד האתי של עיתונאי כאן מנחה "להציג בפני הציבור משרעת רחבה ככל הניתן של מידע ושל דעות" (חלק א.2) - וזאת בשעה שהשיח הציבורי הנגזר מהמערכה הכבדה קשה מנשוא, ביקורתי ונוקב. הוא נובע מההבנה עמוקה, שהאחריות הציבורית המוטלת על התאגיד מחייבת אותו לפעול בהגינות וביושרה מקצועית, גם אם היא טומנת בחובה שאלות ביקורתיות ומהותיות, קשות ככל שיהיו, כלפי האיש העומד בראש המדינה.

נענה לגופו 



צילום: ראש הממשלה בנימין נתניהו. צילום: יונתן זינדל, פלאש 90

## להכיל את זעקת המשפחות

**הקבילה:** הזדעזעתי לשמוע את המרואיין קוניו שניתנה לו במה בתוכנית החדשות שלכם ברדיו לקלל, להשמיץ ולגדף את ראש ממשלת ישראל במשך דקות ארוכות. בושה וחרפה שאתם משמשים במה לאנשים אלה, גם אם הם מייצגים את משפחות החטופים.

**התשובה:** אני חש חובה מוסרית להציג בפניך את המרואיין בתוכנית החדשות: יחי יהוד, אבא של ארבל ושל דולב שנרצח בשבעה באוקטובר. ארבל שוחררה משבי החמאס ואריאל קוניו בן זוגה עדיין במנהרות החמאס בעזה. ליחי יהוד עומדת הזכות המוסרית והערכית לומר את כל העולה על רוחו, כל אשר על ליבו, והחובה שלנו היא להקשיב לזעקתו ולמצוקתו הרבה. בכאב, בשקט, באהבה ובעיקר בחמלה - גם אם חיצונית הביקורת מופנים כלפי ראש ממשלת ישראל או כל גורם אחר. באותה מידה עלינו לנהוג מול כל משפחות החטופים, גם אלה שחלוקות בדעתן.

**המענה לתשובה זו:** כמוך, גם לי, לא פחות חמלה על משפחות החטופים. אך לא מן הראוי לתת במה בערוץ ממלכתי לאדם שמקלל ומטנף את ראש ממשלת ישראל.

נענה לגופו 

## אמירות קשות משני צידי המתרס

**הקבילה:** הזדעזעתי, ואף נפגעתי עד עמקי נשמת, מהחלטתו של עורך החדשות לשדר במהדורת החדשות, בעת מלחמה קשה, את דבריה של פרופ' רוחמה אלבג, שאומרת "ראש הממשלה מעריך שמחצית מהחטופים בחיים - אני מאחלת לו שמחצית ממשפחתו גם תהייה בחיים".

**התשובה:** נדגיש, כי הפרופ' אלבג אמרה את הדברים בדיון בוועדה בכנסת, ודבריה צוטטו מהדיונים עצמם. עורכי חדר החדשות משדרים אמירות קשות ובוטות משני צידי המתרס הפוליטי כל עוד הן אינן חוצות את הרף הפלילי. תפקידנו לשקף את המציאות כפי שהיא ועל כך אנו מקפידים, בעיקר בסוגייה קשה כל-כך הנוגעת לחטופות ולחטופים. הבעת הדעות השונות, לעיתים גם המנוגדות, מייצגת את השיח המורכב והכאוב במרחב הציבורי.

נענה לגופו 

## מהצד השני של שרה נתניהו

**הקבילה:** ליעד ורצהיזר בתוכנית "מהצד השני" (14.10.24) חוזרת על האג'נדה הפרטית שלה לגבי שרה נתניהו. היא ממשיכה בכל דרך להציג טענות שהתבררו יותר מפעם אחת כציד מכשפות. חבל שתוכנית עניינית שמציגה עובדות, סותרת טענות ומראה אי-דיוקים, נותנת במה לכמוה ולשכמותה. תשמרו על רמת התוכנית ותמנעו מלהבריש צופים בלהציג דעות.

**התשובה:** ממערכת התוכנית "מהצד השני" נמסרה התגובה הבאה: הפינה הציגה שורה של אירועים ועדויות על מעורבותה של הגב' שרה נתניהו במינויים ובהחלטות של ראש הממשלה בנימין נתניהו, וגם

המצביעות על כך שהטענה, וגם המסקנה לגבי "עידוד סרבנות", שגויה, והיא מבוססת על דברים שהוצאו מהקשרם.

ראשית, מדובר בסרטון סאטירי (ולא ב"תשדיר") ששודר במסגרת תוכנית האירוח "בלי חשבון" שעסקה בנושא התגייסות בני העדה הדרוזית לשירות הצבאי. משכך, יש לבחון ולשפוט אותו באמות מידה שונות מהמקובל. סאטירה אינה כבולה בכללי התקינות הפוליטית הנהוגים בתכנים אחרים כמו בחדשות ובאקטואליה.

כמה מילים לגבי התוכנית "בלי חשבון", שבמסגרתה שודר הסרטון: זוהי תוכנית שנועדה לשמש במה חופשית למגוון הדעות הרווחות בתוך החברה הערבית-ישראלית על כל גווניה וזרמיה סביב שאלות ואתגרים הקשורים לזהות, תחושת שייכות ודילמות שונות מחייהם במדינה. המשתתפים בתוכנית אינם חושבים כמקשה אחת, אלא מייצגים קשת רחבה של דעות מגוונות ועצמאיות. במהלך התוכנית מוצגים גם קטעי משחק ומערכונים סאטיריים מעוררי מחלוקת, במטרה לאתגר את הדוברים ולעורר שיח פתוח באולפן. וכך, בתוכנית זו, הועלו לדיון נושאים שונים הנמצאים בלב השיח בחברה הערבית-ישראלית, כמו המאבק באלימות ובפשיעה, תחושות הציבור הערבי בעקבות המלחמה, דילמות בחברה הדרוזית ועוד. הסרטון נשוא פנייתך התמקד בנושא בוער ואקטואלי שעולה בשנים האחרונות מעת לעת לסדר היום התקשורתי והציבורי בעקבות חוקי הלאום וקמיניץ, צווי ההריסה בכרמל, העימותים בגולן ולאחרונה בימי המלחמה הנוכחית, שבה נפלו מאות חללים דרוזים.

הפער בין נאמנותם ותרומתם של בני העדה הדרוזית לביטחון הלאומי במדינה, לבין מצוקותיהם היסודיות בשלל תחומים, גרם לחילוקי דעות בתוך העדה באשר ליחסם עם המדינה ושירותם הצבאי. אנו סבורים שלא ניתן להימנע מדיון ציבורי בנושא גם

התייחסות של איש ליכוד שמודה במעורבותה. באופן טבעי, ישנן גם נקודות השקפה אחרות.

 נענה לגופו

## אין כוונה לפגוע

**הקבילה:** בשידור בו הראו את שחרורה של נעה ארגמני, סולימאן מסוודה אמר שהופצו לאחרונה שמועות זדוניות על המעשה בנשים בשבי החמאס. כמו כן אמר שלהבנתו, השמועות אינן נכונות ומצבה של נועה מעיד על כך.

**התשובה:** לצערנו, דבריו של סולימאן מסוודה לא הובנו כהלכה ופורשו בצורה מטעה. בכל מקרה, לא הייתה בדברים שנאמרו על ידו כוונה כלשהי לפגוע, חלילה, בחיילות או בנשים שנחטפו לעזה ולא בנועה ארגמני. צר לנו על אי ההבנה שנגרמה כתוצאה מהדברים שנאמרו בנושא רגיש וטעון כל-כך.

 נענה לגופו

## לא הסתה ולא סרבנות

**הקבילה:** (1) נדהמתי לראות סרטון של אתר מכאן בערבית ובו מופיע בחור שמעודד סרבנות לגיוס. כן, פשוט לא נתפס. במקום לעודד בני נוער ערבים להתגייס, התאגיד מעודד ונלחם בגיוס שלהם. הדבר מנוגד לחוק השידור הישראלי ויכול להוות עבירה פלילית. אני דורש התערבות מידית וברורה שלך ועצירת ההסתה נגד אזרחי ישראל ופיטורין של כל המעורבים בסרט (שי גליק, מנכ"ל "בצלמו").

**התשובה:** אבקש להבהיר כמה נקודות חשובות,

## לחזק את רוח העם והלוחמים

**הקבילה:** במהדורת החדשות דווח על היחלשות התצפיתניות בצפון. כמו-כן, הביאו את דבריו של אחד מאבות התצפיתניות, שתיאר את מצבן הנפשי הרעוע. אין חולק כי זוהי ידיעה חדשותית, אך תלונתי היא על החלשת מורל העם וחיזוק מחבלי החיזבאללה. אני מצפה מעורכי החדשות של מדינתנו בשידור הציבורי להביא רק חדשות המחזקות את רוח העם והלוחמים בשעות קשות אלו.

**התשובה:** הידיעה ששודרה על התצפיתניות הינה, כמילותיך, בעלת ערך חדשותי גבוה וראויה לשידור, גם אם היא קשה, ולטענתך אף "מחלישה". השיקול המרכזי בשידור היה טובת התצפיתניות. לראיה, אלוף פיקוד צפון החליט לטפל בעניין ודואג למצוקתן. לידיעה צורפה גם תגובת דובר צה"ל, שהביע את תמיכתו בעמדת התצפיתניות.

נענה לגופו 

## הקשר משפחתי רלוונטי


**הקבילה:** (1) הכתבת הצבאית כרמלה מנשה דיווחה על תת-אלוף במיל. חיים כהנא שמיועד לקבל את תפקיד המנכ"ל למשרד לביטחון לאומי. היא ציינה שהוא אחיין של הרב כהנא הי"ד. לא הצלחתי להבין מה בין זה לבין דיווח על צבאי? פשוט לא רלוונטי. כרמלה מנשה היא כתבת צבאית, פרשנית ולא פרשנית לענייני אילן יוחסין; (2) מדובר בתא"ל בצה"ל אשר בימים אלו משרת במילואים. הניסיון ליצור השוואה בין האידיאולוגיות של גיבור ישראל זה לבין יו"ר תנועת כך היא מקוממת.

**התשובה:** כרמלה מנשה היא כתבת ופרשנית צבאית ותיקה ועתירת המוניטין, מעמודי התווך

אם הוא שנוי במחלוקת. זוהי אחריותנו ומחויבותנו כגוף שידור ציבורי.

זאת ועוד: העדה הדרוזית היא הטרוגנית מבחינת העמדות הפוליטיות שלה, ולכן, במהלך הדיון, הקפדנו להציג את מגוון הקולות, תוך איזון בין הדעות והעמדות המנוגדות, כנדרש באתיקה ובחקיקה, ובחסות ההגנה המלאה על חופש הביטוי וזכות הציבור לדעת. הסרטון הציג, באמצעות שני שחקנים, מחלוקת סביב שירות בני העדה הדרוזית בצה"ל, כפי שהיא באה לידי ביטוי בקרב צעירי העדה. יחד עם זאת, ולמען הסר כל ספק ואי הבנה, הוספנו כיתוב שמדובר ב"קטע משחק".

לסיום, אבקש להבהיר בצורה חד משמעית, כי טענתך לפיה ערוץ מכאן 33 "מסית את ערביי ישראל נגד המדינה" אינה נתמכת בדוגמאות ומשוללת כל יסוד.

לא מוצדק 

## אין מקום למכחישי הטבח

**הקבילה:** הזדעזעתי למשמע דבריו של הח"כ לשעבר עבד אל-מאלכ דהאמשה, שבמהלך ריאיון בערוץ, מול שני מראיינים, הכחיש זוועות שנעשו בידי מחבלים שיצאו מעזה, במדים ושלא במדים, ברגל, ברכב, באופנוע, באופניים ועם סוס ועגלה. במקביל, הוא לא רק הצדיק, אלא המשיך לעודד מעשי טרור, והטיל את האשמה על האזרחים הידועים כ"תמימים".

**התשובה:** מכאן חדשות נמסר בתגובה לפנייתך: לא יהיה שום מקום בשידורנו למי שמכחיש את טבח 7 באוקטובר. דבריו של דהאמשה הופרכו בשידור על-ידי מנחי התוכנית, והוא עומת עם העובדות הברורות לכולם.

מוצדק 


במילואים זיו בחר שלא להגיב – וכיבדנו את בקשתו. איילה חסון עצמה הבהירה את הדברים בשידור.

 **נענה לגופו**

## לא היתה הסתה

**הקבילה:** בכתבתה של דנה ירקצי יש תוכן של הסתה כנגד המגזר החרדי והדתי. הכתבת נותנת במה לאנשים מסיתים ומאשימה בעצמה את החרדים והדתיים בכך שיש עליות מחירים שנגרמות נטו בגלל חזירות של יצרני המזון. מיותר לציין שהציבורים שהכי נפגעים הם המגזר החרדי והדתי בגלל ריבוי הילדים וההוצאות הרבות על המזון.


**התשובה:** בכתבתה לא זוהתה, כטענתך, "הסתה כנגד המגזר החרדי והדתי". הוצגה בה, בצורה מקצועית ומאוזנת, המציאות הקשה של העלאת מחירים שפוגעת בכולם, בכולנו, בכל המגזרים הקיימים. העובדה שאחת מהמראיינות בכתבה ציינה את דעתה (וזו בהחלט זכותה), לפיה "יש חרדים, כל מיני תקציבים", או "מחלקים כספים למגזרים לא יצרניים", אינה מעידה בצורה כלשהי על הטענות החמורות המופיעות בפנייתך.

 **לא מוצדק**

## אימות מקובל ולגיטימי

**הקבילה:** לפי הפרסום הרשמי שלכם, חמאס מאשר לכתב כאן על מותו של מרואן עיסא. לא יתכן שתאגיד השידור הציבורי נמצא בקשר עם גורם טרור, דבר שאסור עפ"י החוק ומהווה מסירת מידע וסיוע לאויב.

של השידור הציבורי לדורותיו. ציון עובדת היותו של מרדכי כהנא אחיינו של מאיר כהנא בהקשרו החדשותי להצעה שקיבל מהשר בן גביר, עולה בקנה אחד עם תקנון האתיקה של עיתונאי התאגיד, שאחד מיסודותיו המרכזיים הינו המחויבות לאמינות המידע המוצג לציבור ולשלמותו. סעיף 3 לתקנון קובע, כי "נפעל להבטחת הדיוק, האמינות והשלמות של המידע שנפרסם". יתרה מכך, כל הגורמים הרלוונטיים הקשורים לפרסום הידיעה אישרו את ניסוחה. מכאן שלא נפל רבב בסיקור הנושא, כפי שהדברים באו לידי ביטוי מיטבי בידיעה שפורסמה גם באתר כאן. נדגיש, ציון הקשר המשפחתי נשוא פנייתך בהחלט רלוונטי לנושא הידיעה.


 **לא מוצדק**

## דברים חסרי בסיס

**הקבילה:** נדהמתי לשמוע את הדברים השקריים שנאמרו בתוכנית של איילה חסון על גיבור ישראל ישראל זיו. נדרשת פה הבהרה ברורה ושאינה משתמעת לשני פנים. מנהל החדשות חייב להתייחס לכך.

**התשובה:** מכאן חדשות נמסר בתגובה לפנייתך: דבריו חסרי הבסיס של מר רמי דוידאן על האלופים במילואים, ישראל זיו ונועם תיבון, נאמרו על דעתו במהלך תוכניתה של איילה חסון במוצאי שבת. יממה לאחר הריאיון, חזר בו דוידאן מהטענות שהשמיע ואף התנצל בפני ישראל זיו. מיד לאחר השידור בתוכניתה של איילה חסון נערך בירור בעניין על ידי סמנכ"ל החדשות. עוד קודם לחזרתו של מר דוידאן מדבריו – פנתה כאן חדשות לאלופים במיל זיו ותיבון לבקש את תגובתם – תגובתו של האלוף במילואים תיבון הובאה בתוכנית ביום ראשון, ואילו האלוף

בהקשר הזה - הפרסום נשוא פנייתך אף אושר במלואו על ידי הצנזורה הצבאית.

 לא מוצדק

### דמיון מעליב

**הקבילה:** בחדשות הלילה עם עקיבה נוביק הוצג קטע של ראש ממשלת לבנון לשעבר בנושא הליגה הערבית. נוביק ציין את שמו של ראש ממשלת לבנון, ובאותה נשימה כינה אותו "רחבעם זאבי ז"ל". מעבר לחוסר הרגישות וחוסר הטעם בדבריו יש כאן העלבה קשה כלפי השר והאלוף זאבי ז"ל.

**התשובה:** ביקשתי את תגובתו של עקיבא נוביק לפנייתך: מדובר בתבנית קבועה בתוכנית. כשיש מרואיין עם דמיון חיצוני לדמות ישראלית אנחנו מציינים זאת על דרך ההומור. כך קורה עשרות פעמים, כחלק מהסגנון הקליל של חדשות הלילה ביחס לתוכניות חדשות אחרות. במקרה זה מצאנו דמיון פיזי. האם טעינו? בהחלט ייתכן. האם הייתה טעות בשיקול הדעת בשל אופי הדמות של גנדי הי"ד? בהחלט ייתכן, ואקח זאת לתשומת ליבי.

 מוצדק

**התשובה:** מאז ומעולם מנהלים עיתונאים בכל אמצעי התקשורת, ולא רק בתאגיד כאן, תקשורת עם מקורות פלסטיניים, כולל מהחמאס. ניתן לציין בהקשר זה אין-ספור דוגמאות לאורך השנים, שהבולטות בהן: הריאיון של כתב חדשות ערוץ 2, יורם בינור עם יחיא סינוואר, מנהיג חמאס ברצועת עזה, בהיותו כלוא בישראל, במהדורת החדשות המרכזית ב-2006, וכן הריאיון הנרחב בשפה העברית של בכיר החמאס סאלח אל-עארורי, שחוסל במהלך המלחמה הנוכחית בביירות, לאיש כאן חדשות, גל ברגר, לפני כמה שנים.

מדובר בפרקטיקה עיתונאית נהוגה ולגיטימית להשגה, אימות והצלבת מידע כנדרש מכללי האתיקה של עיתונאי התאגיד ובמקרה זה, מידע בעל ערך חדשותי גבוה במיוחד. קוד האתיקה נשען בין היתר על המחויבות לאמינות המידע המוצג לציבור, לדיוקו ולשלמותו (סעיף 3). למילוי תפקידו של התאגיד, כאמור, עיתונאים יוצרים קשר עם מקורות שונים ואין בכך עבירה על הוראות הדיון, ודאי לא כזו המתוארת בפנייתך. החוק מתווה את מערך הציפיות מעובדי התאגיד וקובע שיש לספק "תוכן חדשותי ותוכן בענייני היום... והכל באופן מקצועי, הגון, אחראי, עצמאי, ביקורתי, נטול פניות ואמין, בשקיפות ותוך הפעלת שיקול דעת עיתונאי ונאמנות לאמת העובדתית ולחובת הדיווח לציבור" (סעיף 17).

בהתאם לכך, באחריות ובמקצועיות הראויה, פעל אליאור לוי, ראש תחום הפלסטינים בכאן חדשות, במסגרת המנדט המקצועי שניתן לו, כדי לאמת את המידע החשוב שהגיע לידיו (והתברר לימים כמדויק לחלוטין) מול מקורות המידע הרלבנטיים ביותר. במעשה המתואר בפנייתך אין כדי סיוע לאויב ואף לא קיימת "מסירת ידיעה" – שהרי לא נמסר מידע על ידי הכתב אלא התקבל מידע ממקור. על אחת כמה וכמה שלא קיים יסוד הכוונה הפלילית הנדרש לעבירה שצוינה על ידך. נזכיר שוב את המובן מאליו



תאגיד השידור הישראלי (סעיף 7.1ג) והקוד האתי של עיתונאי כאן (סעיף 9).

 נענה לגופו

## הסתה נגד קהילת הלהט"ב

**הקבילה:** בערוץ "מכאן 33" שודרו אמירות חסרות תקדים בחומרתן כנגד הקהילה הגאה בישראל. בתוכנית "בין השורות עם נסרין אבו גוש", ראינה המגישה נסרין אבו גוש את סעיד בדראן, עיתונאי לשעבר, איש תקשורת, ובעבר גם יועצו של חבר הכנסת וליד טאהא ממפלגת רע"מ. במשך דקות ארוכות ניתנה במה להסתה פרועה כנגד להט"ב, לקריאה מפורשת לרצח והוצאה להורג של להט"ב. בין אמירותיו החמורות של בדראן, שכל הדתות מצדיקות הוצאה להורג של להט"ב, וכי "הם מחלה ממארת בחברה שלנו". על השאלה הישירה, האם הוא בעד להרוג להט"בים ענה: "אין כרגע מדינה שתבצע זאת, אך אם הייתה לא הייתי מתנגד". אלו אמירות שיש בכוחן להצית אלימות חמורה כנגד להט"ב ולסכן באופן ישיר חיי להט"בים מהחברה הערבית בפרט, אשר רבים מהם נמצאים גם כן בסכנת חיים יום יומית. לא ייתכן שידור ריאיון בעל תוכן שכזה שלא נעצר באף שלב הפקתי, ולא על-ידי אף עורך או גורם בכיר במערכת (יעל סיני ביבלש, מנכ"לית האגודה למען הלהט"ב בישראל).

**התשובה:** תלונתך טופלה בחומרה ובאופן מידי על-ידי מנהלי כאן חדשות, שקבעו, ובצדק, כי הדברים שנאמרו בריאיון במכאן בלתי נסבלים, וראוי היה שלא לשדרם. הריאיון הוסר מידית מן הרשת. האורח, שאמר את הדברים בשידור, לא ישוב להתארח בשידורינו.

 מוצדק

## אמירה ביקורתית ומנומקת

**הקבילה:** בתוכנית "השעה הבינלאומית" אמר המגיש ערן סיקורל, שבעוד בקנדה מפטרים שרה יהודייה על התבטאות קלה, בישראל יש שרים שמתבטאים בקריאות הגובלות ברצח עם ונשארים בממשלה. מדובר באמירה פוגענית ומכלילה, שמבטאת עמדה אישית ופוליטית של המגיש, ואין לה מקום בתוכנית חדשות בינלאומית.

**התשובה:** בעקבות פנייתך ביקשתי את התייחסותו של ערן סיקורל, עורך חדשות החוץ: האמירה, אכן, מבטאת עמדה אישית שעולה בקנה אחד עם האמנות שעליהן חתומה מדינת ישראל. זוהי, אכן, אמירה ביקורתית, אבל לביקורת מנומקת, יש מקום בשידורינו. לעניות דעתי, שרים בישראל לא צריכים להשמיע התבטאויות שיש בהן משום תמיכה ברצח עם (ע"ע השר עמיחי אליהו שאמר שאחת האפשרויות לפתרון בעיית עזה עברו היא פצצת אטום) וזאת משני טעמים:

הראשון, ישראל היא מדינה יהודית ודמוקרטית שקמה על חורבות השואה. קריאות של מנהיגי ציבור מעם שעבר את השואה, לרצח עם, עומדות בסתירה לערכי היסוד של מדינת ישראל. זוהי הבחנה מוסרית בסיסית בין טוב לרע. אין מקום לשיח כזה ובכל פעם שיהיה, חשוב שיהיה מי שיתריע וימחה.

הטעם השני, אלה אמירות שמסבכות את ישראל בזירה הבינלאומית, כפי שאכן קרה רק לאחרונה בהאג. תפקידי כאיש חדשות חוץ הוא לפרש את המציאות הישראלית כפי שהיא נתפסת מבחוץ ולהאיר זרקור על מעשים שמסכנים את ישראל בזירה הבינלאומית. אין ספק שהתבטאויות פוליטיקאים באחרונה, הקלו על דרום אפריקה לנסח קייס מופרך נגד ישראל.

אדגיש כי הבעת דעה עומדת בהוראות החוק של

## בתוך גבולות חופש הביטוי

**הקבילה:** בתוכנית של מאיה בצלאל וקותי סבג התבטא קותי באופן חמור מאוד ביחס ללהט"ב וביחס לאנשים ממוצא תוניסאי. ההתייחסות האחרונה באה כדי לגחך את הביקורת שהוטחה בדברי מפכ"ל המשטרה החדש, ש"גברים שהולכים יד ביד מגעילים אותו". אני לא מתייחסת לדברי המפכ"ל, ואני אפילו לא יודעת אם הוא באמת אמר אותם. אבל ההתבטאות של סבג, שהפך את העניין למוגזם, כאילו אין שום בעיה עם זה שכך מתייחס מפכ"ל, היא פוגענית, הומופובית ועוברת על החוק למניעת הטרדות מיניות.

**התשובה:** מחטיבת הרדיו נמסר בתגובה לפנייתך: הדיון שהתקיים בתוכנית "התחלנו" בכאן גימל, בין מגישי התוכנית קותי סבג ומאיה בצלאל, נופל בתוך גבולות חופש הביטוי, ולא עלה ממנו חשש לשנאת האחר. בתוכנית מעלים המגישים את עמדותיהם האישיות, אשר לעיתים מאתגרות את הקונצנזוס ואת הדעות הרווחות בציבור, וייתכן שמצאת שכך היה גם הפעם. הדיון, שעסק בפרסום אודות גישתו האישית לכאורה של המפכ"ל הנכנס דני לוי כלפי להט"בים, הסתיים בקריאה ברורה לחופש הפרט, לקבלה ולאהבת האחר.

**נענה לגופו** 

## "שמן למדורת השנאה"

**הקבילה:** אני אישה טרנסג'נדרית שחווה כל יום טרנספוביה, והנה אתם מוסיפים שמן למדורה של שנאה כלפיי. פרסמתם כיתוב שבו נאמר: "זה לא גברת – זה אדון. המחלוקת לגבי זהותה המגדרית – מתאגרפת אלג'יראית גרמה ליריבתה לפרוש". כל פעם כשאני נחשפת לדברים כמו אלה שהצגתם, אני חושבת על זה שאני צריכה ללכת לעבודה, למשפחה ולמקומות אחרים של אנשים שיודעים שאני טרנסג'נדרית, ולחשוש מכך שזה ישפיע ויעוות את מה שחושבים עליי. תודה, אישה טרנסית, שעוד לילה לא תצליח לישון בגלל עוד טרנספוביה.

**התשובה:** הנושא עלה לדיון בעקבות הסערה סביב המתאגרפת האלג'יראית אימאן חליף, שזכתה במדליית הזהב באולימפיאדת הזהב בפריז. הסיבה לכך נעוצה בבדיקת מגדר שבה נכשלה, לכאורה, בשנה שעברה. על פי האיגוד הבינלאומי, הבדיקה שנערכה לחליף ולמתאגרפת לין יו-טינג מטייוואן קבעה, כי הן גברים מבחינה ביולוגית בגלל רמות גבוהות של ההורמון הגברי סטטוסטרון שנמצאו בדמן. עם זאת, האיגוד מעולם לא הציג את ממצאי הבדיקה. דובר האיגוד שינה מעט את הגרסה השבוע, כאשר אמר כי הבעיה הייתה "כרומוזמים מסוימים שנמצאו בבדיקה", בעוד חליף טענה לאורך כל הדרך כי הבדיקה הייתה מזויפת. בשל הפרופיל התקשורתי הגבוה של הנושא מצאנו לנכון לסקר אותו, כפי שעשו מרבית כלי התקשורת בישראל ובעולם. בכל מקרה, הכיתוב שהופיע על המסך פגע בר, ועל כך אנחנו מצטערים ומתנצלים. לא זו הייתה כוונתנו.

**נענה לגופו** 

## עבודה עברית

**הקבילה:** ב"כאן דיגיטל" של תאגיד השידור פורסם סרטון "דוקותיים" תחת השם "עבודה עברית". מרואיין בו עובד מחברת בנייה, המציג עצמו כמי שעוסק בגיוס כוח אדם לעבודה עברית בחברה – כלומר, בגיוס יהודים בלבד. לאורך כל הסרטון הוא מתבטא באופן העולה כדי הסתה לגזענות נגד ערבים, תוך שהוא מצהיר כי החברה מעסיקה יהודים בלבד. מדובר בסרטון הרצוף מתחילתו ועד סופו בהתבטאויות מסיתות, כוללניות, פוגעניות, מבזות ומשפילות נגד ערבים, והוא אינו עולה בקנה אחד עם החובות להן מחויב תאגיד השידור הציבורי (עו"ד אורי נרוב, בשם המרכז לנפגעי גזענות מיסודו של המרכז הרפורמי לדת ומדינה); (2) נדהמתי לצפות בסרטון בסדרה "דוקותיים" שנתן במה לאג'נדה שמתגאה באי העסקת ערבים, תוך האשמה שמדובר "בגנבים וברוצחים".

**התשובה:** אבקש להבהיר את מה שהוא מבחינתנו מעבר למובן מאליו, ובכל זאת חשוב שייאמר: תאגיד השידור כאן מתנגד לכל גילוי של גזענות או אפליה – תופעות שיש לגנותן בכל דרך. מטרת הסרטון, כמו כל סרטון של "דוקותיים", היא להציג ולתעד את המציאות כפי שהיא. במהותה, זוהי סדרה דוקומנטרית קצרה וייחודית, החושפת את הפסיפס המגוון והמורכב בחברה הישראלית. היא כוללת סרטונים המתעדים מציאות שנויה במחלוקת גם בצד האחר של המפה הפוליטית, ובראייה רחבה יותר ניתן לראות בכך את האיזון הנדרש. בכל מקרה, אין בסדרה זו בכלל, ובסרטון נשוא פנייתך בפרט, כדי לתמוך במסרים כאלה או אחרים. הבהרה בעניין זה פורסמה גם ברשת החברתית.

אציין עוד כי הסדרה "דוקותיים", בשל אופייה הייחודי והמגוון, זכתה בפרס האקדמיה הישראלית לטלוויזיה לשנת 2023.

נענה לגופו 

## שימוש לא ראוי ב"אסון ורסאי"

**הקבילה:** בפרומו של הסידרה החדשה "מי זאת" מופיעים טקסטים חסרי רגישות, בעיקר המשפטים שבהם מוזכר "אסון ורסאי" שהממו אותו. איך אפשר להשתמש בכך? זה היה אסון נורא שבו נהרגו אנשים רבים. האירוע המר הזה הינו טראומטי בכל קנה מידה למדינה שלנו.

**התשובה:** השימוש ב"אסון ורסאי" היה מיותר ולא ראוי בשידור הפרומו של הסדרה. צר לנו על כך.

מוצדק 

## פארק אשקלונה - לא תושבי אשקלון

**הקבילה:** בדיווח לגבי זכייתה חסרת התקדים של המתאבקות האמריקאית במדליית זהב, שהיא במקרה במקור מאשקלון - כל מה שהיה למגיש עקיבא נוביק זה להשמיץ את תושבי העיר אשקלון לגבי הנפת כסאות פלסטיק, אירוע שכלל לא התרחש באשקלון אלא בעיר חולון.

**התשובה:** לא ברור לנו איך הבנת שמדובר בתושבי אשקלון. עקיבא נוביק דיבר על פארק המים אשקלונה, וכידוע, היו לא מעט מקרים בישראל של קטטות בפארקי מים. בכל מקרה, לא הייתה לו כוונה כלשהי לפגוע בעיר אשקלון, וצר לנו שחשת כך.

נענה לגופו 

## סאטירה – בין המשעשע למזעזע

**(1) הקבילה:** החיקוי של שרה נתניהו על ידי גידי גוב בתוכנית "זהו זה" היה גס, וולגרי ומכוער. דווקא בגלל שאני בעד התוכנית הזו, בעד השידור הציבורי, אני מביעה חשש שקטע ירוד זה עלול להוות "גול עצמי" ולפגוע בתוכנית ובשירות הציבורי. וזה יהיה מאוד חבל.

**(2) הקבילה:** לצערי, נחשפתי למערכון מתוך התוכנית "היהודים באי". בסרטון רמיזה כמעט מפורשת והשוואה בין פרעה צורר היהודים, שניסה להשמיד את העם היהודי, לבין נתניהו ובוחריו. בסופו של הסרטון אימהות, שבמהלך הסרטון משבחות את פרעה, משליכות את בניהן ליאור. הדבר מהווה הסתה חמורה במיוחד בתקופה זו של מלחמה, שעה שמשפחות שולחות את יקיריהן לקרב.

**(3) הקבילה:** אני רואה את "היהודים באים". למה גולדה מאיר סתם הורגת 3 חיילים ירדנים? האם זה קרה בפועל? לא, היא לא יצאה מפגישה עם חוסיין והרגה את שומרי הראש. אז למה? למה תמיד להוציא את ישראל ומנהיגיה תאבי דם.

**התשובה העקרונית לכלל הקבילות:** אנו בהחלט מבינים ומכבדים את תחושתך, אך מבקשים להדגיש, כי הדברים נאמרו במסגרת של תוכנית סאטירה, שהיא אחד מכלי היצירה החשובים והאפקטיביים המבטאים את חופש היצירה והביטוי האמנותי במדינה דמוקרטית. הסאטירה מהווה סוגת תוכן ייחודית, הכוללת סממנים מובהקים המגדירים אותה בשני רכיבים עיקריים: העיוות - תוצר המהווה השתקפות מעוותת של מציאות ושל היגיון נתונים, והפקעתם בהגזמה רבה ממדיהם המוכרים, והאינטונציה הסאטירית המאופיינת בשנינות, ציניות וסרקזם, שמתבטאת בחיקויים מוגזמים. מכאן, שסאטירה מאירה בזרקור מוקצן תופעות, אישים ומגוון רחב של נושאים בשגרה ובחירות

## הסכת על ביאליק: השוואה שאינה במקומה

**הקבילה:** האזנתי להסכת החדש של אורון שוורץ על ביאליק. במהלך תיאור הסביבה והבית שבו הוא גדל, נאמר שגם היום יש ציבורים ש"משריצים" (ממש במילה הזו) ילדים ולא יודעים לגדל אותם, תוך רמיזה עבה כלפי מי הוא מדבר. אני חושב שאין מקום לאמירה מעין זו בהסכת שמושמע ברדיו ציבורי כלפי ציבורים שלמים. גם אם העורך סבור שזו הסיבה לקשיוו של ביאליק, ההשלכה משם אל המציאות של ימינו אינה במקומה.

**התשובה:** תגובתו של סמנכ"ל חטיבת הרדיו, לי-אור אברבך: קיבלנו את פנייתך החשובה ואיננו מקלים בה ראש. אף כי האמירה אינה כוונה לציבור אחד מסוים, אנחנו מסכימים כי יש בה טעם לפגם והיא תוסר מההסכת בהקדם.



## "הצבי": עלילתי, לא דוקומנטרי

**הקבילה:** הסדרה "הצבי" פוגעת ברגשות הציבור ומוציאה שם רע על אדם פרטי כמו-גם על ציבור רחב בישראל. כך, למשל, מתואר טקס דתי שנערך ע"י בית הדין הרבני בירושלים, שבו מוצאות שלוש בנות הנחשדות בזנות לדין מלקות ותהלוכת השפלה - דבר שאין לו זכר בדיני התורה כלפי אישה הנחשדת בזנות ללא כל משפט הוגן. הסדרה פוגעת ברגשות הציבור ומכפישה את שמו הטוב של הרב ובית דינו.

**התשובה:** לגופה של טענתך אציין, כי "הצבי" אינה סדרה דוקומנטרית אלא סדרה עלילתית, שבה ניתן לדמיון חופש אומנותי נרחב, וכך גם צריך לשפוט אותה.





צילום: כאן 11

## מגזימות, לא פוגעניות

**הקבילה:** קיים מערכון בין המעברים (במקום פרסומות) על שלוש בנות שטסות לחוץ לארץ. המערכון מדבר על ההצנעה של הסמנים הישראלים לקראת הטיסה (עד כאן בסדר). אני מרגיש שהמערכון פוגעני, מוזיל ולועג לסוגיה נפוצה. אני לא רוצה לראות את דגל פלסטין, לא רוצה לקבל הרגשה של נרמול האלימות שלהן בכך שאני מקבל תכנים שצריך להצניע את היותי ישראלי. יש לכם השפעה רבה על קהל רחב ואתם גורמים לעיוות רציני.

**התשובה:** הסרטון המדובר הינו חלק מסדרת רשת קומית הנקראת 'מגזימות'. הסדרה, כשמה כן היא, לוקחת סיטואציות ישראליות יומיומיות ומגזימה אותן עד לכדי גיחוך (כך היה בפרק על 'מה יהיה אם אזכה בלוטו' או בפרק של 'מי החברה הכי טובה'). בפרק נשוא פנייתך בחרנו לקחת את אחת הסיטואציות היותר מוכרות לציבור הישראלי – 'האם להראות בחו"ל שאני ישראלי/ת?' ולהגזים אותה ברוח הימים האלה. חשוב לציין שמדובר בתוכן קומי-סאטירי ואין כל כוונה לפגוע ברגשות של מי מהצופים, או להעביר אי-אילו מסרים נסתרים.

כאחד במטרה ליצור פרספקטיבה ביקורתית באמצעים קומיים. זוהי מהותה וייעודה. אין בכוונתה לפגוע, ודאי לא להשפיל, אלא דווקא להעלות מודעות ולערער על המוסכמות. הביטוי הסאטירי נע על סקאלה שבין המשעשע למזעזע, בין המבדר לבוטה, בין הקומדיה לגרוטסקה ובין ההומור לבין המקומם והפוגעני. לכן, אנו בהחלט מודעים לכך שהיא יכולה להיות מקוממת או מכעיסה, כפי שעולה מהתייחסותך לגבי המערכון הספציפי בתוכנית "היהודים באים"/"זהו זה", בעיקר כשהעומס הנפשי והרגישות גבוהה כל כך במלחמה הנוראה שנכפתה עלינו. התוכנית הזו, כמו יתר תוכניות הסאטירה, אינה כבולות בכללי התקינות הפוליטית הנהוגים בתכנים אחרים, כמו בחדשות ובאקטואליה, ולכן, חגי, יש לשפוט ולבחון אותן באמות מידה שונות מאלה המופיעות בפנייתך.

**נענה לגופו** 

**נענה לגופו** 

## שקשוקה: חלומות מהגטו – לעכל ולעבד, לא להפחיד

**הקבילה:** (1) אני מעוניינת להסב את תשומת ליבכם לפרק 16 בתוכנית המקסימה והאהובה שקשוקה בכאן חינוכית. אבקש לשנות או להוריד את הפרק העוסק בשואה, כפי שהוא מוצג כיום. אני סמוכה ובטוחה שהושקעה מחשבה רבה כתמיד בתוכנו של הפרק ואיך להנגיש את הנושא הרגיש הזה לילדים. למרות זאת, אני רוצה לשתף שביתי התעוררה בלילה בבהלה, כולה רועדת, מלאה בחרדות מהפרק המדובר. מסתבר שחברות נוספות חוו פחדים וחרדות מהשידור. זה היה נושא השיחה היום בכיתה. סיפור השואה שבחרו להציג בפרק היה קשה לילדים. סיפור עם סוף כל-כך טרגי, על ילדה שהגרמנים לקחו את הוריה באכזריות והיא נשאר לבד. הפחד להיפרד ולאבד הורים, הפחד מללכת לאיבוד - אלו הפחדים הכי גדולים שיש לילדים. אנחנו בתקופה קשה ורגישה מאד, אחרי ה-7 באוקטובר. הבת שלי בחיים לא חוותה פחד כזה עד אתמול; (2) הפרק ששודר ליום השואה במסגרת

התוכנית שקשוקה אינו מותאם לגיל הילדים הצופים בתוכנית. הבת שלי בת 8 וממש נבהלה ונכנסה לחרדות. בעקבות התוכנית היא חוששת להסתובב לבד, אפילו בבית שלנו.

**התשובה:** תודה על הפנייה המרגשת. צר לנו מאוד על מה שחוותה בתך כתוצאה משידור הפרק. פנייתך הועברה להתייחסות גורמי הניהול הבכירים האמונים על תכני הסדרה, ואכן, כפי שאת מציינת, הם השקיעו בפרק זה מחשבה רבה ומעמיקה. זוהי תגובתו והסברו של דודי אורן לפנייתך:

נושא הפרק "יום הולדת בגטו" מוצג ברגישות ובהתאמה לגיל הצופים. הוא מביא את סיפורה של סבתא נעמי כילדה בגטו, ומתווך ע"י מפגש של "זיכרון בסלון". חשוב לנו להדגיש כי גם פרק זה, כמו יתר פרקי הסדרה, לווה ע"י פסיכולוג לבחינת התכנים המוצגים: תוכן שילדים נחשפים אליו בסיפורים, בתוכניות לימודים ואפילו בספרי ילדים הנגישים בכל ספריה ציבורית.



צילום: פיני סילוק

נכון, כפי שאת מציינת בפנייתך, הנושא של הפרק המתמקד בגטו אינו קל. אך הדרך שבה הוא מקרב את התוכן לילדים, תוך כדי הרחקה שלו, מאפשר באופן פרדוקסלי לעכל ולעבד את הסיפור, והכי חשוב – לזכור, לא למחוק; לזכור, כדי שלא יקרה לנו שוב.

בכל מקרה, אני מודה לך על הערתך ומביע שוב את צערי על מה שעברה בתך. אנו למדים מכך ומתקנים במקומות בהם יש לתקן.

**נענה לגופו** 

## לבד בבית: להצחיק ולהפתיע, לא לפגוע

**הקבילה:** הבן שלי, בן שמונה, התחיל לראות את הסדרה "לבד בבית", סדרה שמוגדרת כחינוכית לילדים. במקרה צפיתי איתו בפרק 2, עונה 2. בסוף הפרק הייתה סצנה מאד לא חינוכית: שתי ילדות שמתנשקות ואחת מהן אומרת 'אני מאוהבת בך'.

יתר על כן, הפרק נשוא פנייתך חשוב לצפייה מאחר שהוא פותח חלון קטן, אבל חשוב עד-מאד, עד כמה חשוב לחלום גם בתוך קושי עצום, בתוך גטו. לחלום מתוך זיכרונות טובים שהתרחשו ולהישען עליהם כמקור של בטחון ואמונה בחוזקם של החיים, כמו גם באפשרות להשתקם ולצמוח.

הפרק מציג את החלומות של נומיקה והילדים בגטו. כן, גם ברגעים קשים הם חולמים על זיכרונות טובים לא כנוסטלגיה, אלא כמשהו להגיע אליו שוב, שמחזיק אותך בתקופה של מחסור גדול ושל אי ודאות עצומה. היוצרים לקחו את החלומות של נומיקה והילדים בגטו, והראו שמי שמשחק את ילדי הגטו, הם ילדי שקשוקה. כלומר, זוהי הדגמה יפה לילדים הצופים, שדווקא כדי להתקרב ולהבין משהו, אפשר לדמיון איך כל אחד היה "חי" ברגע כזה. אחד בורח, אחרת דואגת לאחיה, שניים מתקוטטים, אחרים ערבים לזה לזה. ילדי שקשוקה, שמשחקים כסיפור בתוך סדרה, דווקא מאפשרים הרחקה של האירועים כדי לאפשר התקרבות אליהם. כל אחד בצעדיו וביכולותיו שלו.



צילום: פיני סילוק



צילום: מיכה לובטון

בישראל ובעולם. עורכי הסדרות המשודרות מתייעצים מעת לעת עם פסיכולוגים ואנשי מקצוע בנקודות שבהן קיים ספק אם סצנה מסוימת עלולה להתפרש באופן פוגעני או לא נכון לצופי התוכנית. כמובן, שמטרת הסצנה נשואת פנייתך הייתה להצחיק ולהפתיע, כנהוג בסדרות קומיות, ולא הייתה כל כוונה לפגוע בך, בבנך ובכלל צופי הסדרה.

בכל מקרה, צר לנו אם הצגת הנושא באופן זה גרמה לאי נוחות לך ולבנך, וכמובן שאין כוונה כזאת בתכנים המועברים. אנו לוקחים לתשומת ליבנו את הערתך ובעתיד נבחן כיצד להציג נושאים דומים.

### נענה לגופו

## מקיף מילאנו: מרחב בטוח לילדים? (1)

**הקבילה:** אני מודאגת מהתכנים המוצגים בסדרה "מקיף מילאנו". ביתי, בת 17, ונוכחתי לגלות שהפרק האחרון של העונה השלישית מציג התייחסויות מיניות, קונדומים ונושאים בוגרים

איך אפשר להראות דבר כזה לילדים ולהציג את זה כחינוכי? האם אין פיקוח על התכנים? מי אחראי ומי קובע מה חינוכי ומה לא?

**התשובה:** העברתי את תלונתך להתייחסותו של דודי אורן מכאן חינוכית ולהלן תגובתו המקובלת עלינו: אנו, בכאן חינוכית, מחויבים לספק תוכן הפונה למגוון האוכלוסיות והזרמים בחברה הישראלית ולהיות סובלניים ופתוחים לשלל דעות. אנו מעודדים יצירת תוכן ישראלי, יצירתי, חדשני ומקורי, תוך הקפדה על איכות תכנים והעמקה. הסדרות המשודרות מקדמות מודלים לחיקוי חיובי של הצופים הצעירים ומעודדים למידה וחקירה תוך חשיבה ביקורתית, דמיון וסקרנות ושימוש בשפה נקיה ונכונה, ופועלים להכנת הילדים להצלחה בבית הספר ובחיים בשיתוף של הורים, מורים וקהילות, ומעודדים ילדים לקיים אינטראקציה חברתית כאזרחים בחברה מגוונת.

לבד בבית היא סדרה קומית לילדים ועוסקת בנושאים המעסיקים אותם בחיי היום יום. הילדים המוצגים בסדרה מתמודדים בהתאם לגילם עם בעיות שונות ונושאים עימם מתמודדים הילדים



שאני שולל מכל וכל פגיעה באדם בגלל נטיותיו המיניות, אבל אני לא חושב ש"היסטוריה לילדים" הוא מקום לשיעור לחינוך מיני. תמשיכו להקנות ידע לדור הצעיר, כי זה תפקידכם וזה מה שאתם עושים הכי טוב.

**התשובה:** תודה רבה על פנייתך ועל ההאזנה להסכת המצליח "היסטוריה לילדים". ברור לנו רצונך, כי ההסכת יהווה מקום בטוח להאזנה עבור ילדיך, מבלי חשש שיחשפו לתכנים מורכבים לכפי גילם. ההיסטוריה, כידוע לך, לא הייתה רצופה בסיפורים בעלי סוף טוב. בהאזנה ל"היסטוריה לילדים" בהחלט ניתן להיחשף לפן האפל של ההיסטוריה – החל מהפרקים שעוסקים באנה פרנק, בשואה וכלה בסיפורים כמו של אברהם לינקולן, ברנר, אלי כהן, אמיליה ארהרט ואפילו אלביס פרסלי ועוזי חיטמן. כולם מתו בטרם עת וחלקם בנסיבות איומות. גם סיפור חייו של טיורינג היה בעל סוף מר, והוא לא יהיה מלא אם לא יובא בו הפרק המתייחס להרשעתו, העלמת הישגיו, הפגיעה הפיזית בו, ולהכרה שהגיעה מאוחר מדי. יש לציין כי תיאור הפרק כלל התייחסות לרדיפתו של טיורינג על רקע ההומוסקסואליות שלו ויכול לשמש עבור ההורים כהתרעה על התוכן.

עם זאת, בהתייעצות עם מערכת התוכנית, מצאנו כי יש צדק בתלונתך. איננו רואים בתוכן שהובא כאן "תוכן מיני", אך לאור העובדה שיש כאן סיפור מורכב שהסתכם בהתאבדות, אכן היה מקום למסגר את הפרק באופן שונה. אנו לוקחים את הערתך החשובה לתשומת לבנו.

 מוצדק

אחרים. החינוכית צריכה להיות מרחב בטוח לילדים, והכללת תכנים כאלה פוגעת במטרה זו. גם אני, כילדה, גדלתי על סדרות של החינוכית ונהניתי לראות תוכניות שלא הכילו חומר כזה. עצוב לי לראות את הערוץ מתקדם בכיוון הזה. אני קוראת לכם לשקול מחדש את ההתאמה של תוכן מסוג זה בערוץ שמועד לקהל צעיר. ילדים צריכים להיות מסוגלים ליהנות מתוכניות חינוכיות, מבלי להיחשף לנושאים בוגרים שלא הולמים את גילם.

**התשובה:** העברתי את פנייתך להתייחסותו של דודי אורן מכאן חינוכית ולהן תגובתו שמקובלת עלינו: אנו בכאן חינוכית מחויבים לספק תוכן הפונה למגוון האוכלוסיות והזרמים בחברה הישראלית ולהיות סובלניים ופתוחים לשלל דעות. אנו מעודדים יצירת תוכן ישראלי, יצירתי, חדשני ומקורי, תוך הקפדה על איכות תכנים והעמקה. כחלק מתפקידנו, אנו משדרים תוכניות לגילים שונים, מילדים צעירים ועד בני נוער. התכנית מקיף מילאנו מיועדת לצפייה של בני נוער ושעת השידור המרכזית היא 19:00 ובשידורים חוזרים בשעות מאוחרות יותר, שעות שידור המתאימות לילדים בוגרים. עם זאת, אנו מודים לך על הערתך, למדים מכך ומתקנים במקומות שבהם יש לתקן.

 נענה לגופו

## היסטוריה לילדים: מרחב בטוח לילדים? (2)

**הקבילה:** בתור חננה מוצהר, אני מאוד אוהב הסכתים ומנחיל את זה גם לילדי. לכן, אני משמיע לילדי את ההסכת "היסטוריה לילדים". לאחרונה שמעתי עם בני בן ה-7 את הפרק על אלן טיורינג אותו אני מעריץ. בסיום הפרק הוקדשו כמה דקות לנטיותיו המיניות של אלן ולמאבק בהכרה בו. כמובן



צילום: כאן

העברנו את תלונתך באשר לשעת שידור השיר לתשומת לבם של עורכי התחנה.

**מוצדק בחלקו** 

### יש לנו סקס אחר: מרחב בטוח לילדים? (4)

**התלונה:** למה להשמיע בשעה 18:45 - שעה שבה הורים עם ילדיהם ברכב - את השיר ברשת ג' ואם יש סקס אחר... שכבר אנחנו עייפים מאוד מנשינו הבתולות". לא מתאים.

**התשובה:** מכאן רשת ג' נמסר בתגובה לפנייתך: שירה של המשוררת יונה וולך, "שיר קדשתמני", הולחן על ידי אילן וירצברג וקנה לעצמו מקום של כבוד בזמר העברי. צר לנו שחשת במבוכה כשהאזנת למילותיו, תוך כדי האזנה ל"כאן גימל". נעביר את פנייתך הנוגעת לשעת שידור השיר לתשומת לב עורכי התחנה.

**מוצדק בחלקו** 

### הדג נחש: מרחב בטוח לילדים? (3)


**הקבילה:** אני מסייע הבוקר את ילדי לגנים ולבית הספר היסודי, מנסה לחוס על נפשם הצעירה ולחסוך מהם את האקטואליה ומהדורות החדשות הקשות - במיוחד בימים אלו, בוחר להנעים את הנסיעה בשמיעת הערוץ החביב עלי כאן 88. לפתע, פורץ הטקסט מהשיר "אף אחד", שעד היום לא שמעתי על קיומו, של מזי כהן והדג נחש, שמתחיל במילים "מנשה המגניב היה מת לזיון, כבר נשבר לו הזין תרתי משמע מלשבת ולאונן" והמשכו לא פחות גס. אני נבוך ומכבה מיד. איך אני אמור להסביר עכשיו לילד סקרן, בן שש, ולילדה תמימה בת שמונה, את מילון המושגים מהשיר. אני חושב שיש גבול ולא כל שיר ראוי להשמעה ברדיו - אשמח אם תשקלו להסיר אותו מרשימת השידור של הרדיו, או לפחות להצניע אותו בשעות הקטנות של הלילה.

**התשובה:** תשובת סמנכ"ל הרדיו לי-אור אברבך לפנייתך: השיר "אף אחד" של הדג נחש ומזי כהן נחשב לשיר מחאה חברתי חשוב, בעל מסר נוקב ומהדהד. צר לנו שחשת מבוכה כששמעת את מילותיו בזמן שילדיך שהו לצידיך. בעקבות תלונתך,

## “מתרגמים רעלים”

**הקבילה:** במהדורת החדשות אתם משדרים תעמולה של אויבי ישראל: השמעה בערבית של ראש ממשלת לבנון, ולאחר מכן גם ראש ממשלת ירדן, כשאתם מתרגמים כל מילה של רעל. הפכתם למייצגי אויבי ישראל מבית ומבחוץ.

**התשובה:** איני מזהה כאן חריגה כלשהי מהפרקטיקות העיתונאיות הנהוגות בשידורי החדשות, ובוודאי שאיני שותף למסקנתך לגבי עורכי החדשות. הפעילות בחדר החדשות של כאן מתנהלת לאורך עשרות שנים במקצוענות לעילא ולעילא, על פי שיקולי עריכה מוקפדים ביותר, וכך נעשה גם במהדורת החדשות נשואת פניית. השמעת דבריהם של ראש ממשלת לבנון וראש ממשלת ירדן בשפת המקור נעשתה אך ורק משיקולים מקצועיים ובהתבסס על הערך החדשותי שלהם. כך מקובל בהצגת דבריהם של “עושי החדשות” בכל השפות.

לא מוצדק 

## שיר לשלום – נכס צאן ברזל

**הקבילה:** השמעתם אתמול ברשת מורשת את השיר ‘שיר לשלום’. במילות השיר יש את המילים ‘על כן רק שירו שיר לשלום, אל תלחשו תפילה. מוטב תשירו שיר לשלום בצעקה גדולה’. אני חושבת שלא ראוי ולא נכון שרשת מורשת תשמיע שיר שמופיעות בו המילים: ‘אל תלחשו תפילה’. כל תוכניות הרשת הן בקו שמדבר על כך שיש את הקב”ה שמנהיג ומכוון את העולם. אנחנו כאן בארץ בזכות התפילה שלא פוסקת, ולהשמיע שיר שמבקש ‘אל תלחשו תפילה’ נראה לי לא ראוי ולא נכון. אני מניחה שלא רק אני, אלא רוב הציבור שמקשיב לרשת מורשת חש לא בנוח עם השיר הזה.

**התשובה:** פנייתך הועברה להתייחסותו של סמנכ”ל חטיבת הרדיו לי-אור אברבך: תודה רבה על ההאזנה לתחנת מורשת, ועל הרגישות לתכניה. “שיר לשלום” הוא נכס צאן ברזל ישראלי. כמנהגם של שירים, לכל מאזין יש את דרכו לפרשם, ובמקרה זה יש אף שיאמרו שכל כולו של השיר הוא תפילה אחת גדולה, שהכותב יאיר רוזנבלום מבקש שלא ללחוש אותה אלא לשיר אותה “בצעקה”. בחטיבת הרדיו של תאגיד השידור איננו מחרימים או פוסלים שירים מהשמעה, אך בשיקולי העריכה המקצועיים נלקחים בהחלט בחשבון גם אופיו ורגישותו של קהל היעד. העברנו את פנייתך לעורך הרצועה לתשומת לבו.

נענה לגופו 

## תכנים ומסגרות שידור

הנושא שאליו התייחס הציבור בקבילותיו – **תכנים ומסגרות שידור** – רשם בשנת 2024 19% (344 קבילות). זוהי עלייה של 4% לעומת השנה שקדמה לה (15%).

### לא מנרמלים את המצב בצפון

**הקבילה:** אני מבקשת שתעזרו לנו לא לאפשר לממשלה לנרמל את המצב בצפון. אני מתה מפחד שזה ימשיך כך שני עשורים ויותר, ממש כמו בדרום. אנשים מהדרום מייעצים לנו לא לשתוק, וכלי התקשורת יכולים לסייע לנו בכך. מאוד חורה לנו שבזמן הצגת התרעות על המסך, ירי טילים או כטב"מים, ישנה למעשה התעלמות כמעט גורפת של כלי תקשורת מהדבר הזה. זה אמנם מדווח, אך נעלם כעבור שניות בודדות, ושלום על ישראל. ברצוני להציע הצעה שתסייע לנו, הציבור באזור המלחמה, לחוש מעט יותר אמפתיה וסולידריות, ואולי אף לקדם פתרון מדיני וצבאי למצב הבלתי נסבל: ברגע שיש התרעה, תעצרו את השידורים, פשוט כך, למשך דקה אחת, עשירית מהזמן שאנחנו נדרשים להיות בממ"ד, או במקלט, או לשכב לצד הדרך עם ידיים על הראש. בזמן הזה תציגו שקופית על המסך, ובה מידע

כלשהו על המקום שבו נשמעו האזעקות. למשל, מהו הגידול החקלאי המשמעותי ביותר בקיבוץ ברעם, כמה ביצים מוטלות במחזור גידול בלולים של אביבים, או כמה תושבים יש בשגרה במעלות וכד'.

**התשובה:** אנחנו מתייחסים לפנייתך בחרדת קודש ובכובד ראש. שידורי כאן חדשות בכל הפלטפורמות, מידי יום וכמעט מדי שעה, לאורך כל השנה הנוראה הזו, מעידים על כך שהם אינם מנרמלים את המצב בצפון. להיפך! יעידו על כך מאות (ואפילו אלפי) הדיווחים, הכתבות, הראיונות והשידורים הישירים מהזירה הצפונית – האזרחית והצבאית כאחד – המשקפים את החיים הבלתי נסבלים, הבלתי הגיוניים והבלתי נתפסים שאתם, התושבים, חווים בצפון: אלה שנותרו בקו האש וסופגים את מטחי הטילים והכטב"מים, ואותם עשרות האלפים שנעקרו מבתיים ונותרו פליטים בארצם.



צילום: פגיעה ישירה בבית בקריית שמונה. אייל מרגולין, פלאש 90

בכותרות נלוות נוספות ("אזעקות בצפון", "ירי בצפון" וכיו"ב), ולעיתים תכופות הכתבים עולים לשידור מידי לדיווח ולעדכון על המצב. בכל מקרה, הצעתכם - המקורית, יש לומר - הועברה לעיונם ולבחינתם של מנהלי כאן חדשות.

**נענה לגופו** 

### קצת מרגוע

**הקבילה:** הפטפטת באולפנים לא נגמרת והפרשנויות למיניהן יוצרות מועקה רבה. אנא, עדיף שתקרינו סרטים שונים כדי להקל ולאפשר לתושבים קצת מרגוע. נסו להסתפק רק בחדשות הערב, זה מינון מספק.

בכאן חדשות מלווים אתכם, התושבים, ללא הפסקה, חושפים את מצוקתכם ומביאים את זעקתכם; ובעיקר, לא מהססים גם להביע ביקורת על אופן הטיפול בכם. רק לאחרונה חשף הכתב מיכאל שמש את "מסמך צ'ייני מרום" המטלטל, שעורר סערה גדולה והיפנה אצבע ביקורתית לעבר אלה שאמורים לטפל בתושבי הצפון, אבל שוכחים אותם מאחור. רובי המרשלג, אורלי אלקלעי, חן ביאר ואחרים ניצבים בחוד החנית, כמו גם כתבים אחרים המסכנים את חייהם ועושים הכל כדי להביא מידי יום לצופים ולמאזינים את תמונת המצב הקשה, המלאה והמורכבת. בכאן חדשות לא רק שלא מתעלמים מכם, אלא צועקים את מצבכם וכאבכם. הכי קרובים אליכם שאפשר.

כך גם לגבי ההתרעות על המסך של ירי טילים או כטב"מים. ברוב המקרים ההתרעות הללו מלוות

הבית, וממש ברגעים אלה שאני כותב אליך, צה"ל פועל קרקעית בלבנון וחלק ניכר מתושבי המדינה (צפון, מרכז, גוש דן והשרון) נתונים תחת מתקפת טילים וכטב"מים ונמצאים במקלטים ובמ"מדים. אין מנוס במצב הזה מלשדר חדשות ברצף. בתאגיד כאן ערים ומודעים לכך שיש מקום לשנות ולרענן את לוח השידורים בהתאם למצב ולנסיבות, ואמנם, במהלך השנה הזו שינינו לא אחת את לוח השידורים, שילבנו תוכניות "קלות" יותר, אבל לרוב נאלצנו שוב לסגת לאחור, ולחזור בלית ברירה לרצף שידורי החדשות הקשה בשל האירועים הקשים. בדיוק כפי שקורה עכשיו. אני חייב לציין שהצעתך, פחות או יותר, יושמה בעבר הלא רחוק בשלבים השונים של המערכה, בימים "רגועים" יותר, ואני מאמין ומקווה שכך נשוב ונעשה ככל שהמציאות הנוראה תאפשר לנו.

 נענה לגופו

**התשובה:** לוח השידורים של כאן 11 נקבע בהתאם להתפתחויות בזירות הלחימה השונות. מאחר שהמצב משתנה לעיתים מרגע לרגע, בעקבות התקפות טילים תכופות לצפון ולמקומות נוספים בארץ, או פעילות צבאית של צה"ל הדורשת סיקור מידי - אנו נאלצים להתאים את עצמנו למצב ולדווח לציבור על המתרחש. מכאן נובעים אותם "גלים פתוחים" של שידורים. זוהי משימה מאתגרת ומורכבת מאוד מאז נכפתה עלינו המערכה הנוראה בשבעה באוקטובר. עם זאת, ככל שהמצב מתאפשר, אנו בהחלט חוזרים לשידורים רגילים, ולעיתים אף למתכונת המקורית מלפני המלחמה. גם אנחנו רוצים מאוד להקל על הציבור (וגם על עצמנו) ולהעניק, כלשונו, "קצת מרגוע". בכל מקרה, הערתך בהחלט ראויה והיא נלקחה לתשומת ליבנו.

 נענה לגופו

## חידת שושני: שיקול ענייני בלבד

**הקבילה:** במוצאי שבת הייתם אמורים לשדר בכאן 11 את הסרט "חידת שושני". במקום זאת שידרתם מבזק חדשות שנמשך כ-45 דקות על הפגנות נגד הממשלה. בשעה 23:00 שודר סרט מסדרה אחרת ללא הודעה וללא התנצלות. לא תקין ומזלזל בנו, הצופים.

**התשובה:** אנחנו שותפים לאכזבתך וקשובים לביקורתך. ככלל, תאגיד השידור הישראלי עושה כל מאמץ לשמור על לוח שידורים קבוע בכאן 11 בטלוויזיה ולא לשנותו. ואולם, ככל שצצים בהפתעה אירועים עם חשיבות חדשותית וציבורית גבוהה (למשל - פיגועים ואירועים ביטחוניים קשים, חלילה, אירועים פוליטיים חריגים או הפגנות ואירועים ציבוריים יוצאי דופן), אנו שוקלים לשנות בהתאם את לוח השידורים. כך היה אמש, עם

## קצת יותר רחמים

**הקבילה:** כצופה נאמנה של השידור הציבורי במשך שנים רבות אני מציעה לכם ליישום מהיר ומידי מתכונת אחרת לימים קשים אלה: לשדר מהדורת חדשות קצרה פעם בשעה, בתחילת השעה, שבה ידווחו כל החדשות האחרונות, כך שהציבור יהיה מעודכן. מיד לאחר כל מהדורה תשודרנה התוכניות הרגילות, שיש בהן עניין לציבור, או אפילו תוכניות מיוחדות, שמטרתן קצת יותר רחמים, להרים את המורל ולשדר קצת נורמליות בכאוס הנוכחי. כמובן שאם יש חדשה יוצאת דופן, חשובה ודחופה, אפשר יהיה להפסיק את השידור, על מנת לשדר את הידיעה הזאת. לצערי, גם הערוצים המתחרים נוקטים באותה שיטה, כך שאין לאן לברוח, אולי לנטפליקס.

**התשובה:** הצעתך בהחלט ראויה, אך קשה, למרבה הצער, ליישום. כולנו נתונים בתוך מערכה כבדה על



צילום: WALZ DAVID

## חיי אדם, לא רכילות

**הקבילה:** במהדורת החדשות שודרה הערב, בשעה 20:45, כתבה מרגשת וכואבת על הלווייתו של החייל הגיבור, שחר בן נון הי"ד. האם חשוב להתחיל מהדורה כרגיל עם רכילות על המתח בין ביבי לבין צוות המו"מ? או לראיין לאחר מכן אחות של חטוף ז"ל שחולץ? מציע לעורכים לקחת את הערתי זו לתשומת ליבם.

**התשובה:** לוקחים את הערתך החשובה בתחום רגיש כל-כך (אפשר לומר אף קדוש) לתשומת ליבנו, אך יחד עם זאת, לא הייתי מזלזל, או מקל ראש, במשא ומתן המתנהל בנושא עסקת החטופים. ה"רכילות" שאתה מצייין נוגעת אף היא בחיי אדם, באלה הלכודים כבר כמעט שנה במנהרות של עזה וכמהים בייאוש לחזור בריאים ושלמים הביתה. ועוד מילה: הסיקור החדשותי של אותם חללים גיבורים זוכה לטיפול נרחב מידי יום, והוא נעשה בכבוד, מהלב ובבולטות הראויה.

נענה לגופו 

התגברות ההפגנות של חלק ממשפחות החטופים בתל-אביב. סברנו שמדובר באירוע בעל משמעות חדשותית משמעותית, ולכן, לאחר התוכנית "פגישה עם רוני קובן" ששודרה כמתוכנן, השידור הועבר לחטיבת החדשות לסיקור ההפגנות. מאחר שלא ניתן היה להעריך כיצד הערב ימשיך להתפתח, הוחלט ע"י הצוות המקצועי שלא לשדר כמתוכנן את סרט התעודה "חידת שושני", כדי שלא ייווצר מצב שנאלץ להוריד אותו משידור במהלכו ולפנות שוב לאולפן החדשות. זוהי הסיבה שבעטיה הוחלט לדחות את השידור למועד אחר. הודעה בעניין גם הופיעה על המסך. השיקולים היו ענייניים בלבד ולא נבעו, חלילה, מ"זילזול בצופים", כטענתך.

בסופו של דבר, גם אנחנו התאכזבנו והצטערנו על כך שהסרט לא שודר, ונעשה כל מאמץ להעלותו שוב לשידור בהקדם.

נענה לגופו 

## בלי בדל היסטריה

**הקבילה:** בהקשיבי ליומן החדשות ברדיו שמעתי על הפיגוע בחדרה. איני יודעת מדוע כל כך דחוף לצוות המשדר לדווח ברדיו על המצב, כאשר שום דבר אינו ברור. יש להודיע על הפיגוע במשפט קצר ולבקש מהקהל להתרחק מהזירות. זה תפקידו של הרדיו. רק לאחר שהפרטים מתבררים יש טעם לערב את הציבור ולפרט מה קרה. יצירת היסטריה אינה עוזרת לציבור שממילא מתוח עד קצות עצביו.

**התשובה:** המשדר נשוא פנייתך הועבר באופן מקצועי ביותר. לא זיהינו בו בדל היסטריה אלא הגשה מרגיעה, עניינית ואחראית. חשוב להדגיש בהקשר זה כי מדובר באירועים שמטבעם קשים, מתפתחים ומתגלגלים, כל אחד מהם בהתאם למאפייניו הייחודיים בשטח - בדיוק כפי שאירע בחדרה, שבו מפגע בודד ביצע את מעשיו האלימים ברצף, בארבע זירות שונות. במצב זה, מחויבותנו לציבור הרב המאזין לנו הינה להעביר את המידע

החיוני, האמין והמדויק בזמן אמת, ובניגוד לטענתך, ממש לא להתנתק. המטרה היא להציג כל פרט חדש הנדרש להשלמת התמונה המתפתחת והמשתנה כל העת. זהו אחד מתפקידיו העיקריים והייחודיים של הרדיו במצבי חירום – לתווך לציבור בזמן אמת, הכי קרוב שאפשר לזירת האירוע, את תמונת המציאות המתרחשת ומתהווה בשטח.

לא מוצדק

## קולות מיגונית המוות: מצמרר ומשתק

**הקבילה:** לאחרונה התחלתם לשדר קדימונים לצפייה בכתבה על מיגונית המוות. כל פעם שאתם משדרים את הקולות הללו, הגוף שלי משותק לשארית היום. אני חווה חרדה עמוקה וקושי לתפקד. אנא התחשבו בפגועי חרדה רבים במדינה שלנו. אל תאנסו את הנפש שלי, אני לא יכול לעמוד בזה; (2) האם אין



מיגונית המוות. צילום: יוסי אלוני, פלאש 90





מיגונית המוות. צילום: חיים גולדברג, פלאש 90

## יותר עמימות, בבקשה

**הקבילה:** אני נוטה להאמין שכל מה שאתם משדרים בערוץ שלכם הוא בהתאם להוראות הצנזורה ולחוק. למרות זאת, אני צופה לא מעט בדיווחים ובכתבות שלכם (וגם של המתחרים) ולא מצליח להבין את הצורך לספר לנו, לעולם ואף לאויבים שלנו, את סד"כ הכוחות שעולה לצפון, שמתמרן בדרום, שמוקפץ ליו"ש, ועוד נתונים שלנו האזרחים הם פחות חשובים, אבל האויב בהחלט יכול לעשות בהם שימוש. למה זה נחוץ? הגיע הזמן שהתקשורת בכללותה תחזור קצת אחורה, לתקופה של מדיניות עמומה בעניין הזה.

**התשובה:** אתה צודק פעמיים: כל מה שמשודר (או הרוב המכריע של הדברים) אכן עובר ביקורת מוקדמת של הצנזורה הצבאית; וחרף זאת, ראוי שנגלה יותר זהירות ואחריות בדיווחינו, או במילותינו

גבול בחיטוט במוותן הטראגי של הבנות ממיגונית המוות ולהציג את הזוועות הללו בפומבי רק בשביל הרייטינג הסקרנות של הצופים בבית?

**התשובה:** צר לנו על תחושותיך. ההקלטה המצמררת בוצעה בידי עיתונאית התאגיד איילת ארנון ז"ל שמצאה את מותה במיגונית המוות, ושודרה בהסכמה ובאישור של משפחתה ומשפחות נוספות. חשנו חובה להציג את התיעוד הקשה הזה כדי שנדע ונזכור מה עברו אותם אנשים שנקלעו לזירה אכזרית מאין כמותה. התיעוד אכן קשה ביותר, אבל בלתי ניתן להימנע משידורו למען ההיסטוריה והדורות הבאים. רק כך נוכל לדעת, להבין ולהרגיש מה בדיוק קרה כאן ב-7 באוקטובר. לא הייתה כאן, חלילה, כוונה כלשהי "לחטט במוותן הטראגי של הבנות", ובוודאי שזה לא נעשה "בשביל הרייטינג".

**נענה לגופו** 

## הכתובת: פיקוד העורף (1)

**הקבילה:** כשמשרדים ברדיו של התאגיד התרעה, הצליל המקדים מלחיץ ומקפיץ כל פעם מחדש. חסר לנו לחץ?! בנוסף, עוברים כמה שניות ארוכות עד שמודיעים לאיזה אזור מתייחסת ההתרעה. שוב, מדוע להלחיץ מדינה שלמה? פיקוד העורף מפעיל אזעקות והתרעות בטלפון באזורים הרלוונטיים. מהי התרומה שלכם בהתרעות, כפי שהן מתבצעות כעת? אני מקווה שתקדישו לעניין זה מחשבה ופעולה.

**התשובה:** ההתרעה הינה של פיקוד העורף ואין לנו חלק בעיצובה או בהפקתה. אנו משלבים אותה בשידורינו ברדיו רק כשאין מגיש באולפן שיקריא התרעות מהמסך. באשר לשאלתך על התרומה שלנו במתן ההתרעות: ככלי תקשורת ציבורי אנו מעניקים את השירות הזה לאזרח מתוך כוונה לכלול גם את אלה הנסמכים באופן בלעדי על מקלט הרדיו ו/או על שידורינו בפלטפורמות הדיגיטליות. בשאר הנושאים שהעלית, הכתובת לכך הינה פיקוד העורף בלבד.

לא מוצדק

שלך – "נחזור מעט אחורה למדיניות של עמימות". העברתי את פנייתך החשובה לתשומת ליבם ולעיונם של כל הגורמים הרלוונטיים במערכת החדשות.

נענה לגופו

## מינוי פומבי וידוע

**הקבילה:** "מפקד האוגדה הנכנס הוא יפתח נורקין" - כך נאמר על-ידי כתבכם המסייע באמירתו ל-8200 של אויבינו. מתי ילמדו שדרניכם האינטליגנטים (ברצינות) לסכור פיותיהם ובכך למנוע מאויבינו את הידע המאוד נדרש להם.

**התשובה:** המינוי של תא"ל נורקין הוא פומבי וידוע לכל, ואף פורסם בהודעה רשמית של פיקוד הצפון של צה"ל, ולא רק ע"י כתבנו.

לא מוצדק



התרעות פיקוד העורף. צילום: חיים גולדברג, פלאש 90

## האג: יותר דיון, פחות פרשנות

**הקבילה:** בזמן הדיון בבית הדין הבינלאומי בהאג לא ניתן להבין דבר מהנאמר, מאחר שהפרשנים מדברים תוך כדי, ואת התרגום של הדיון אתם מסתירים בכתוביות שלכם. אני עובר בין הערוצים כדי לשמוע או לקרוא, אך גם שם זה קורה הרבה.

**התשובה:** אכן, שידור פרשנויות במסגרת השידור המיוחד וההיסטורי הזה צריך היה להבחן באמות מידה מחמירות יותר. קרי, השמעת פרשנות מינימלית, אם בכלל, במהלך הדיון המשפטי. בנוסף, בכאן חדשות יבחנו את הערתך לגבי מיקום הכתוביות במצב שבו מועבר שידור חשוב כל כך. בכל מקרה, פנייתך הועברה לתשומת ליבם ולטיפולם של הגורמים הרלוונטיים במערכת החדשות.

 מוצדק

## אמירה מקוממת אבל ראויה


**הקבילה:** אני עוקב אחר הערוץ הציבורי שלנו בכל הפלטפורמות ולרוב נהנה מתוכן איכותי. עם זאת, אני נדהם כל פעם לראות את הכותרות שלכם באתר האינטרנט; והפעם, הקדשתם כותרת ראשית לשר זניח, עמיחי שיקלי, שאמר אמירה חסרת אחריות ומקוממת: "ביידן מזיק ליחסים עם ישראל, הייתי בוחר ברפובליקנים".

**התשובה:** אנו שמחים שאתה נהנה לרוב מהתוכן האיכותי המשודר בתאגיד. לגופה של פנייתך: כפי שמקובל בחדר החדשות - חדר עתיר ניסיון ומוניטין לאורך עשרות שנים - מובאות ידיעות מתוך השידורים והתוכניות. בהקשר לפנייתך, בידיעה החדשותית הוצגה עמדתו של השר שיקלי, מתוך ריאיון שהעניק ליומן הבוקר עם אריה גולן. אכן,

## הכתובת - פיקוד העורף (2)

**הקבילה:** אנחנו מסתמכים על ההתרעות שלכם בעיקר בזמן נסיעה בשה-GPS אינו פעיל. לפני מספר דקות היה רצף התרעות במספר אזורים בצפון, ואילו ברדיו הייתה רק הודעה בודדת על טמרה. מאחר שזה נשמע מוזר, פתחנו את אתר פיקוד העורף וגילינו, שהאזור נרחב בהרבה וכלל התרעות במקומות נוספים. אנא, הקפידו, כדי שנוכל להמשיך להאזין לכם בבטחה.

**התשובה:** שידור ההתרעות נעשה בידי פיקוד העורף, ובשליטתו הבלעדית, כך שהמידע שנשמע ברדיו מתבסס עליו בלבד.

 לא מוצדק

## כך נבא את סינוואר

**הקבילה:** יש לי עבורכם הצעת ייעול: מכיוון שידוע לכולם שיחיא סינוואר מקשיב לדיווחים עליו בעברית, יתכן שגם חטופינו מקשיבים. לכן, מדוע לא לסיים כל ידיעה בעינינו במשפט: "ולחטופינו בשבי, החזיקו מעמד אנחנו בדרך אליכם!", ואולי אפילו לחתום ב"כול סינוואר ביג'י יומו". האם יש בעיה אתית לחזק את רוח חטופינו? לבאס את יחיא סינוואר?


**התשובה:** אני בהחלט מבין לליבך ולכאבך, ושותף לתחושה הקשה שכולנו חווים בכל הקשור לחטופינו בעזה. יחד עם זאת, מבחינה מקצועית ואתית, הצעתך אינה ישימה. אגב, בכאן רשת ב משדרים בתדירות גבוהה קריאות ישירות של בני משפחות החטופים ליקיריהן, בתקווה שהם אכן מאזינים לשידורי הרדיו.

 נענה לגופו

## מדלגים מאולפן לאולפן

**הקבילה:** בפאנל תוכניתה של איילה חסון "ישראל במלחמה" הופיע סא"ל במיל. מרקו רומנו. קודם לכן הופיע במהלך שידורי ערוץ 14. האם אין מספיק אנשים שמוכנים לפרשן ולא מדלגים מאולפן לאולפן?

**התשובה:** אין כל מניעה מלארץ בשידור פרשנים שמופיעים בערוץ 14.

לא מוצדק 

## "מנרמלים פושעים"

**הקבילה:** תגידו, מה עובר עליכם? בכל מדינה מתוקנת, אדם שהורשע בפלילים היה ספון בביתו. מדוע לתת לענת קם להופיע כפרשנית? פשוט לא יאמן, אתם מנרמלים פושעים גם אם "שילמו את חובם לחברה".

**התשובה:** ענת קם אינה מועסקת על ידי תאגיד השידור בתפקיד כלשהו. היא השתתפה באופן חד פעמי, כחלק מפאנל פרשנים, בתוכנית חדשות. אין בכך כל פסול, חוקי או אתי.

לא מוצדק 

אמירה שנויה במחלוקת, אבל גם ראוייה להתייחסות, בעיקר מאחר שמדובר בשר בממשלת ישראל. דבריו בעלי ערך חדשותי (news value) ולכן לא ניתן להתעלם מהם.

חשוב גם לציין, כי מדובר בידיעה נקודתית על פני רצף מתחלף, משתנה ומתפתח של ידיעות, כמקובל וכנהוג בפרקטיקה העיתונאית ברשת. ואמנם, בהמשך הובאו תגובות לידיעה זו, גם בפלטפורמות האחרות של כאן (רדיו וטלוויזיה). לא מדובר חלילה, כטענתך, בפופוליזם, אלא בעבודה עיתונאית אחראית ונאמנה למציאות.

נענה לגופו 

## הריאיון אינו יתום

**הקבילה:** הופתעתי לשמוע את דני יתום כפרשן צבאי בכאן רשת ב. לא ברור לי מהו בסיס הידע שלו, לאחר שנים רבות שאינו במערכת הביטחונית, ובפרט לאחר הכשלון המדהדד שלו, הן ברמה הטקטית והן ברמה האסטרטגית, בניסיון החיסול של חאלד משעל. קונספציה? שיקול דעת שגוי? או שאולי הוא חבר של מישהו בכאן.


**התשובה:** אין כל מניעה מהבאתו של דני יתום לריאיון בשל הרקע הצבאי והבטחוני שלו. ראוי לשמוע גם את דעתו, בדיוק כמו את דעותיהם של פרשנים/מומחים/מרואינים רבים אחרים. העובדה שסיים את שירותו לפני שנים רבות אינה פוגמת בלגיטימיות וביכולת הפרשנות שלו את המצב.

נענה לגופו 

## סקר מוצק ומהימן

**הקבילה:** בחדשות בכאן 11 פורסם סקר נרחב לגבי המשא ומתן לעסקת חטופים, המשך המלחמה ועוד נושאים רגישים וכואבים. מלבד החמאס, ששפף ידיו בהנאה גדולה, אני ממש לא ישנתי, וחשתי כמו רבים כעס גדול על הסקר המוטה ותוצאותיו.

**התשובה:** הסקר נשוא פנייתך עמד בכל המבחנים המקצועיים והאתיים וראוי בהחלט לשידור. גם התשתית המחקרית שלו מוצקה ומהימנה. אי-הנחת האישית המוצגת בפנייתך מתוצאותיו אינה מלמדת על היותו מוטה לצד זה או אחר.

 לא מוצדק

## מוסיקת רקע מתסכלת בחדשות

**הקבילה:** (1) ודאי ידוע לכם שהאוכלוסייה המבוגרת שומרת אמונים למהדורות החדשות כספק מידע עיקרי. הואיל ולרובם יש ירידה בשמיעה, שילוב המוזיקה ברקע בתקופה האחרונה קשה ומכביד. אנא ותרו על העיטור הזה למענם; (2) המנגינה יפה, אך עם זאת מתסכלת ומפריעה להאזנה רציפה. לדעתי, חשוב מאוד להישאר נאמן למסורת, ללא תוספות; (3) מוסיקת הרקע בזמן קריינות החדשות מפריעה מאוד לאבא שלי בן ה-91, מאזין ותיק שלכם, ולעוד מבני דורו.

**התשובה:** המבנה הנוכחי של מהדורת החדשות עלה לשידור אחרי בדיקות מעמיקות שנמשכו לאורך זמן רב, והתבסס על ניסיון שנצבר בתחנות שידור רבות בארץ ובעולם. לקחנו בהחלט בחשבון, שחלק ממאזינינו הנאמנים – בהם המבוגרים ובעיקר הסובלים מקשיי שמיעה – יתקשה להסתגל למאפייניו. עם זאת, אנו מאמינים שבתהליך טבעי

של קבלה והטמעה, ובקורטוב של אורך רוח, ניתן יהיה בהדרגה להכיל את הפורמט החדש ולהתרגל לשינויים שבתוכו. אני יכול לומר לך היום, כחלוף כשנה וחצי (!) מאז עלה הפורמט החדש לשידור, שאנו מזהים סימנים מובהקים לתהליך זה. למרות זאת, מיטב אנשי המקצוע המנוסים של כאן רשת ב משיכים ועושים הכל כדי שעוצמת מוסיקת הרקע לא תפריע, כדבריך, להאזנה הרציפה לתכנים המשודרים, ובוודאי שלא תיצור תסכול כלשהו.

מדובר אמנם בשינויים מבניים וצורניים, אבל חשוב שנזכור שבחדשות כאן נשארים נאמנים למסורת, שהרי מעל לכל מנחה אותנו השמירה וההקפדה על איכותו של התוכן החדשותי המשודר תחת אותה אכסנייה עתירת מוניטין, ידע וניסיון – "חדר החדשות של רשת ב"; לכל הדעות, ואני מבין שגם לדעתך, "שמורת טבע" בנוף התקשורת, תו תקן למקצוענות עיתונאית צרופה ולהקפדה מיטבית על משלב לשוני גבוה. מכאן, שהתוכן החדשותי שומר על איכותו הגבוהה בדיוק כמו בפורמט הקודם, במצבי חירום ושגרה כאחד.

 נענה לגופו

## תוספות מכבידות

**הקבילה:** אני יליד 1932, שייך לציבור המבוגרים המהווה כ-15% מאזרחי המדינה. מרבית בני ובנות ציבור זה סובלים ומליקויי שמיעה, וזאת בנוסף למגבלות גיל אחרות המקשות על הפעילות מחוץ לבית, ואף בתוכו. לרבים מאיתנו תוכניות הרדיו והטלוויזיה משמשות כמפלט מידע תרבותי ואינפורמטיבי, המאפשר קשר עם העולם החיצון, ויכולת להתגבר על בדידותם הגואה. יתר על כן, ובעטיה של המלחמה הקשה המתנהלת מאז שבעה באוקטובר, חשיבות שידורכם הפכה להיות חיונית

לכאן גימל - הבית של המוזיקה הישראלית, כך הייתה וכך תישאר. המחויבות הראשונה של התחנה לאורך כל שעות היממה היא לשדר מוזיקה מקומית מכל הזמנים. במסגרת זאת, אנחנו מאמינים שיש דרכים שונות לשדר ולתקשר מוזיקה, אחת מהן היא באמצעות מגישים מוכרים ואהובים. גם בתוכניתם החדשה של מאיה בצלאל עסיס וקותי סבג המוזיקה מקבלת במה מיוחדת, בין היתר בשיחות עם האמנים ובשיח על יצירתם, וכמובן גם בהשמעת שירים. לצד זה משוחחים שני המגישים על ענייני היום אשר מעניינים אותם, ואנחנו מאמינים שגם מעניינים רבים מהמאזינים.

ברור לנו בכאן גימל, כי מדובר בשינוי מהאופי המוכר של רצועת הבוקר, אולם אנחנו מאמינים בתוכנית "מאיה וקותי - התחלנו", ומקווים שגם אתן תוכלו לתת לה הזדמנות ולאפשר לה ללוות אתכן בבקרים, ובהמשך גם להישאר בכאן גימל לאורך כל היום.

 נענה לגופו

## "מהפכת הנפל" - הצלחה גדולה למוזיקה הקלאסית

**הקבילה:** להלן מכתב למערכת "הארץ" מהיום שכותרתו: "זו אשמת התאגיד". בתגובה על "עבודת כפיים - מתי מותר למחוא כפיים בקונצרט של מוזיקה קלאסית?", מאת אמיר מנדל ("הארץ", 16.6). אמיר מנדל מעלה את סוגיית מחיאות הכפיים של קהל המאזינים בקונצרטים הפומביים במהלך השמעת היצירה, עוד לפני סיומה. כפי שציינו, "קטיעת" היצירה על ידי הקהל יכולה להיות בשל אי-היכרות מוקדמת עמה מצד חלק מהצופים, וסיבה נוספת, ומשמעותית יותר, היא שהצופים חשים צורך להודות לאמן או לקבוצת הנגנים על הביצוע ה"מדליק" של פרק זה או אחר.

לנו אף יותר. לצערי, וכך חשים רבים מן המבוגרים, הכנסתם למסגרות השידור שלכם תוספות המכבידות ביותר על יכולתנו להקשיב ולהבין את התכנים המשודרים בהן. תלונתי נוגעת לא רק לחדשות, אלא - לא פחות מכך, לתוכניות ראיונות וכד'. הקושי העיקרי והמיותר לחלוטין הוא מוסיקת רקע מכל הסוגים במרבית התוכניות הנ"ל. לכך מתווספים דיבור מהיר של הקריינים. או המשתתפים. בראיונות, צעקנות, וכניסה של האחד לדברי השני.

**התשובה** (באמצעות שיחה אישית בטלפון): שמחתי מאוד לשוחח אתך בעקבות פנייתך, להציג ולפרט את עמדותי, ובעיקר ללמוד ולעמוד מקרוב אחר הערותיך החשובות. כפי שאמרתי לך בשיחתנו, אעשה הכול למען קידום פתרונות לנושאים שהעלית.


 נענה לגופו

## מאיה וקותי: לתקשר מוזיקה בדרך אחרת

**הקבילה:** אנחנו צוות מכבסה בקיבוץ. מתחילים לעבוד מוקדם בבוקר ושומעים רק רשת גימל. חשבנו שהרעיון היה ערוץ מוזיקה והנה שלושה בקרים בשבוע ישנה תוכנית דיבורים. בבקשה, תחזירו לנו את המוזיקה. לא רוצים לעבור לרשת אחרת; (2) הנושאים המדוברים בתוכנית הם חלולים ומשעממים. אני מייד מכבה את הרדיו. יש מספיק תוכניות עם מלל; (3) אני מאוד אוהבת את קוטי ומאיה, אך אופי התוכנית לא מתאים לשעות הבוקר. יותר מדי דיבורים ופחות שירים, מה שלא מתאים לשעות שיא בבוקר ובדרכים. יותר נעים לשמוע שירים ברצף. רשת ג - שירים בעברית!

**התשובה:** פנייתך הועברה לסמנכ"ל חטיבת הרדיו, לי-אורי אברבך, וזוהי תגובתו: תודה רבה על ההאזנה

וגורמת לקהל רענן וצעיר לצאת ולהאזין לקונצרטים קלאסיים ועל כך מגיעות להם מחיאות כפיים סוערות.


 לא מוצדק

## אין כבוד לפסנתרים המלווים

**הקבילה:** אי-כבוד כלפי פסנתרנים מלווים. האזנתי עכשיו לתוכנית של אסתריית בלצן וחיכיתי שבסוף יכריזו על כל המשתתפים בקונצרט. אף מילה על פסנתרן שליווה זמרים וניגן סולו. לא מנומס וחסר תרבות.

**התשובה:** עומר פרנקל, מנהל קול המוזיקה, מגיב לפנייתך: בתוכניתה של אסתריית בלצן אנו מביאים תמיד את שמות המשתתפים לפני ההקלטה ושוב בסיימה. את רשימת הקרדיטים לשידור אנו מקבלים ישירות מהד"ר בלצן בעצמה, אשר עורכת את תוכניתה ומעבירה אותן אלינו.

הד"ר אסתריית בלצן היא הפסנתרנית אשר מנגנת בכל תוכניותיה – מלווה את הזמרים, מנגנת כסולנית עם ההרכבים אותם היא מארחת ולבד. עובדה זו מצוינת בקריינות הפתיחה בכל תוכנית והיא גם ידועה למאזיני התוכנית הקבועים.

 לא מוצדק

לדעתי, תופעת מחיאות הכפיים של חלק מהקהל במהלך השמעת היצירה, נובעת גם מהחינוך ה"קלוקל" שאנחנו מקבלים ומהדרך שבה מושמעות יצירות מוזיקליות ברדיו, בתוכניות של תאגיד השידור. חלק נכבד מתוכניות המוזיקה ב"כאן" מורכבות היום מקטעי יצירות בלבד, רק פרקים בודדים, לרוב פרק אחד מתוך היצירה כולה, ומיד עוברים לפרק מתוך יצירה של מלחין אחר. אין להתפלא, אפוא, שקהל המאזינים לרדיו, שהולך אחר כך לאולם הקונצרטים, לומד שקטעים מסוימים הם יחידות עצמאיות העומדות בפני עצמן, ללא קשר להמשך היצירה, ומוחא כפיים עם סיום כל קטע.

הגיע הזמן שהנהלת "קול המוזיקה" תחזור בה ממהפכת הנפל שלה מלפני כמה שנים ותאפשר לנו, חובבי המוזיקה, להכיר ולהוקיר יצירות שלמות של מלחינים אהובים.

**התשובה:** תלונתך הועברה להתייחסותו של עומר פרנקל, מנהל קול המוזיקה, ומנצח בהכשרתו, וזוהי תגובתו:

אם התאוריה המהפכנית שהעלה הכותב הנכבד אכן נכונה ואנשים חסרי דעת והבנה מוחאים כפיים בהתלהבות בסוף פרק גם אם היצירה כולה לא הסתיימה, רק משום שחונכו בכאן קול המוזיקה שיש להריע למבצעים, הרי שניתן להסיק שאנחנו דווקא קרבנו אנשים רבים שלא הורגלו בכך לפקוד את אולמות הקונצרטים, שכן הקהל הוותיק ודאי מכיר את הנוהג שאין למחוא כפיים באמצע יצירה. ובזה שכרנו: השינויים הגדולים שערכנו נועדו, בין השאר, לקרב קהל מאזינים חדש ולא מורגל במוזיקה קלאסית להתעניין בתחום, לחקור, ללמוד ובעיקר ללכת לקונצרטים.

אפשר לומר בסיפוק רב ש"מהפכת הנפל" של כאן קול המוזיקה מוסיפה עוד ועוד מאזינים למוזיקה הקלאסית בישראל (נתוני TGI מראים זאת בבירור)



מתוך שידור האירוויזיון בכאן

בחירת השיר לאירוויזיון ולפנות ליוצרי מוזיקה ישראלית מגוונים, מנוסים ומוכרים שיכולים לשאת על גבם את כל מה שנדרש מכתובת שיר מדויק לשנה זו והסברתו בעולם. לכן, ועדה מקצועית שנבחרה למשימה זו, הרכיבה רשימת יוצרים בעלי ניסיון ע"פ קריטריונים שנקבעו על ידה, ונעשו פניות למגוון רחב של יוצרי מוזיקה ישראלים מנוסים וזאת כדי שיגישו שירים, הכול בהתאם לתקנון בחירת השיר.

היוצרים אליהם נעשתה הפנייה רשאים לשתף פעולה עם יוצרים אחרים אליהם לא פנו, ובלבד שהם עומדים בכל דרישות הסף המפורטות בתקנון. תהליך זה גם אושר במועצת התאגיד. תקנון בחירת השיר נמצא זמין באתר התאגיד.

**נענה לגופו** 

## מי יכול ליצור לאירוויזיון?

**הקבילה:** ראיתי שפרסמתם קול קורא להגשת שיר לאירוויזיון. כתבתי והלחנתי למגירה 25 שנים. בשנתיים האחרונות התחלתי לכתוב שירים לזמרים, ורק בשנה האחרונה הוצאתי שירים שכתבתי שזכו להצלחה. אין לי קשרים ולא מכירים אותי והאירוויזיון יכול להיות הזדמנות טובה בשבילי לקבל חשיפה בתור יוצרת. האם יש אפשרות לאפשר לכלל הכותבים והמלחינים לשלוח שיר לאירוויזיון?

**התשובה:** כבכל שנה, צוות תאגיד כאן ניגש למשימת בחירת השיר המייצג במלוא הכוח, בניסיון לבחור את השיר שיחזיר את האירוויזיון לישראל. השנה, כשהעולם התהפך על כולנו מקצה לקצה, בתאגיד כאן ניגשים למשימה בחרדת קודש, תוך הבנת המשמעות שתהא לשיר הנבחר ולהזדמנות לייצג את ישראל על הבמה הגדולה באירופה. בחירת שיר מתאים לאירוויזיון היא משימה אומנותית מורכבת. ככלל, ובימים אלה בפרט, יש לדייק את תהליך





צילום: יח"צ כאן תאגיד השידור

### יורו (1): הזכויות לא שלנו

**הקבילה:** כרשות שידור ציבורית יש לכם את זכויות השידור על כל משחקי היורו לטובת ולהנאת עם ישראל. כך נהוג בכל העולם וזה גם בחינם. אבל אתם, משיקולים זרים, הענקתם חלק מזכויות השידור לערוץ מסחרי, אשר גובה באופן לא חוקי תשלום עבור הצפייה. לכן, אבקשכם לדרוש מהערוץ המסחרי לשדר בחינם.


**התשובה:** זכויות השידור ליורו הן של חברת צ'רלטון, שרכשה אותן מפיפ"א. צ'רלטון החליטה למכור לתאגיד חלק מהמשחקים, כמובן באישור פיפ"א.

לא מוצדק 

### יורו (2): למה מפרגנים לארדואן?

**הקבילה:** הנני חובב כדורגל מילדות וצופה ביורו, ועדיין אני מתקשה להבין: ישראל אינה משתתפת, אנו בשעת מלחמה קשה, אז איך יתכן שערוץ כאן מארגן לו אולפן עם מספר רב של מגישים כתבים, ממש קרנבל שלם. ובנוסף, אם ישראל הייתה משתתפת, הטורקים היו מפרגנים או משדרים את ישראל? מה פשר הצהלה והפירגון למדינת ארדואן?

**התשובה:** אני מכבד את טענתך, אך מתקשה לקבל אותה. שידורי היורו בכאן מתנהלים על-ידי צוותים מקצועיים בהיקפים הנדרשים (וגם צנועים). מדובר, בסופו של דבר, בכדורגל, שמאפשר לנו דווקא בתקופת מלחמה "לנשום" אויר אחר ממה, שכולנו, לצערנו, צורכים מידי יום מאז השבעה באוקטובר. באשר לטענתך השנייה: היחס לנבחרת הטורקית הוא יחס מקצועי גרידא, ואוי לנו אם נשלב או נחדיר נימה פוליטית גם למגרשי הכדורגל.

לא מוצדק 

### יורו (3): מי הכי טובה בעולם?

**הקבילה:** לאורך כל הטורניר, הפרשנים והשדרים שלכם מתייחסים לנבחרת צרפת כנבחרת הטובה בעולם. בדקה ה-19 של המשחק עם הולנד, השדר אמר אחרי התקפה צרפתית – "הנה אלופת העולם". אתם פשוט משקרים בשידור. א. ארגנטינה היא אלופת העולם; ב. ארגנטינה מדורגת ראשונה בעולם בדרוג של פיפ"א. מבקש שתעדכנו את השדרים והפרשנים שלכם לגבי העובדות.

**התשובה:** פנייתך הועברה לתשומת ליבם של כל הנוגעים בדבר. מעבר לכך, אני סבור שהשימוש במילה "משקרים בשידור" קשה מידי. לכל היותר, זו טעות בתום לב בלהט השידור, וטעות - תסכים איתי - היא אנושית. אציין עוד כי צוותי השידור ביורו, בטלוויזיה וברדיו, עושים מאמץ עליון כדי להעביר באופן מקצועי את חוויית המשחקים, ויש לשפוט את השידור בראייה רחבה הרבה יותר.

 מוצדק בחלקו

### יורו (5): המשחק הועבר לערוץ אחר

**הקבילה:** מעציב ומרגיז מאוד שלאור אירוע בטחוני כזה או אחר, ויהיו עוד הרבה כאלה בתקופה הקרובה, אתם נסוגים מההתחייבות לשדר את משחקי היורו. העברתם זאת אולי לערוץ אחר, אך הוא בתשלום ולא בחינם. מבאס.


**התשובה:** כעסך מובן, אבל אתה טועה בעובדות: המשחק שודר בערוץ 80 (כאן חינוכית) באותה שעה בדיוק של המשחק. מדובר בערוץ ללא תשלום השייך לתאגיד השידור הישראלי. אני סבור שהחלטה המקצועית להעביר את השידור הישיר לערוץ אחר של "כאן" הייתה נכונה ומאוזנת - ואפשרה לדווח גם על האירוע הקשה מאוד שהתרחש באותו יום - מותם של שמונה לוחמים ברצועת עזה.

 לא מוצדק

### יורו (6): "מטעים את הציבור"

**הקבילה:** אתם מפרסמים כל העת את שידורי יורו 24 ומתברר כי אינכם משדרים את כל המשחקים, שרובם משודרים בערוץ בתשלום. למה להטעות את הציבור בפרסום שלכם?

**התשובה:** כאן 11 לא ציין מעולם שהוא משדר את כל המשחקים ביורו. מידי יום משודרים בכאן משחקים מרכזיים, ובהמשך אף ישודרו בו משחקי חצי הגמר והגמר.

 לא מוצדק

### יורו (4): מי קוטש את מי?

**הקבילה:** השדרן נראה שהוא ממש-ממש אוהד ספרד. זה בסדר, אבל שלא יגיד משפטים כמו "הספרדים קוטשים את האיטלקים". בתור אוהד איטליה זה הורס לי את חוויית הצפייה.

**התשובה:** רגישותך כאוהד נבחרת איטליה ברורה בהחלט. הערתך הועברה לתשומת ליבם של הנוגעים בדבר. בהצלחה לאיטליה בהמשך היורו.

 נענה לגופו



צילום: כאן 11

לא דוחפים עניינים שבמחלוקת, או שאינם נעימים, לסרט שעניינו חזיות.

נושא של חזות והתאמת חזיות הוא מגוון, אני מסכימה. לטעמי, היה מקום להביא מנותחת לסרטן השד, או אישה ערבייה שדיברה על טאבו ופתיחות בהלבשה תחתונה, או אישה שעשתה הגדלת שדיים. עד כאן בסדר. זה מגוון ומרחיב את היריעה. אבל מה העניין לצלם אישה 'רגילה', שבוחרת חזייה רק מפני שהיא חלק מזוג נשים שחולק תא משפחתי משותף? זה לא קשור לעניין. נקודה.

**התשובה:** תגובתה של סיון ארבל, עורכת אחראית במחלקת הדוקו, כאן 11: צר לנו שהתאכזבת מהסרט. מדובר בסרט דוקומנטרי שעוסק בנשיות מהיבטים רבים וככזה הוא נותן מקום למגוון נשים ודעות. אלו הנשים האמיצות שהגיעו לחנות והסכימו להצטלם, ואם הייתה בניהן מישהי שבוחרת לדבר על חזרה בתשובה, אני בטוחה שאם זה היה מעניין, זה היה נכנס לסרט; אבל מבחינתנו חשוב להדגיש, שאין מקום או סיבה לבטל אישה לסבית שמופיעה בסצנה

## חזיות במחלוקת

**הקבילה:** צפיתי בעניין בתוכנית בשם "תמיכה מלאה". זה סרט 'דוקו' שהנושא שלו הוא חזיות והתאמתן. גם לי, כאשה בוגרת, יש מה ללמוד ולהחכים בנושא. וזה מה שקיוויתי שיקרה. לתדהמתי הקשה, חוויית הצפייה הייתה מאכזבת ומרגיזה. הסרט דוחף בכוח אג'נדות שרבים מאוד אינם שותפים להן, ונושאים שאין ביניהם לבין נושא ה'דוקו' דבר. שתי דוגמאות: האחת, מתפתחת שיחת נשים על ירידה מארץ. מה לזה ולנושא לשמו התכנסנו? מאומה! סתם לצטט נשים שנמאס להן ממה שקורה פה וחושבות לעזוב את המדינה. השנייה, לצד חנות החזיות יש מתפרה. העובד שם הוא ערבי שאשתו ובתו 'תקועות' בשכם. עם כל האמפתיה, מה לזה ולנושא לשמו התכנסנו? מאומה!

**שאלה:** מה היה אילו היה מצולם בסרט שיח על הדלקת נרות שבת, חזרה בתשובה או על טרנספר. 'כולה' שיח נשי בין תאי ההלבשה. בעיני זה צרם.

אמנות ובחברה, ובכלל זה תוכן מבית ההסכמים המוביל בישראל, כאן הסכמים. באשר לקיצור התוכנית, אנחנו מאמינים שהידוק התוכנית וחידוד שלה משרת טוב יותר את תכניה ואת ההאזנה. את מוזמנת להאזין למכלול התוכן שלנו גם בדיגיטל, ולהיחשף לתוכן רב ומעשיר.

 נענה לגופו

 נענה לגופו

## מתקפת קדימונים

**הקבילה:** האם הסיפור על מאמנת הכלבים שהשתתפה באיזושהי תחרות בחו"ל ואף זכתה בפרס, ואז נודע לה כי אביה נפטר, זה באמת חדשות זה? ורוני קובן? באמת, חברים. כמה אפשר לשדר את הפרומו לתוכנית, מתקפת קדימונים של ממש בעיקר ברדיו, פעם אחרי פעם באותו הרגע? ולהביא את קובן לאולפן החדשות רגע לפני שידור התוכנית?

**התשובה:** הכתבה על מאמנת הכלבים היא בהחלט ראויה ועומדת בקריטריונים של מהן חדשות, ככל שזה נוגע במה שמוגדר בשפה המקצועית "חדשות רכות" (SOFT NEWS), להבדיל מ"חדשות קשות" (HARD NEWS). יש רבים, אמנם לא את, שמוצאים בזה עניין רב. בהיבט העקרוני, חדשות מסוג זה נועדו להאיר זרקור על תופעות ואירועים שאינם במרכז החדשות, כאלה שיש בהם מידה רבה של "צבע", ולעיתים גם מימד אנושי/אישי, והם משלימים את אותן חדשות "קשות", שלצערנו, בתקופה הארוכה מאוד של מלחמה נוראה שנכפתה עלינו, אנחנו נאלצים לצרוך אותן במנות גדושות של כאב וסבל.

ולגבי היקף שידור הקדימונים לתוכניתו של רוני קובן, שנחשבת לאחת מתוכניות הדגל של התאגיד. את בהחלט צודקת. הכמות הייתה הפעם גבוהה במיוחד, אבל בהתאמה, גם התוצאות. הצפייה

מקסימה, או את החייט הערבי מהחנות הסמוכה. כולנו בני אדם שווים, ולכן הדוגמאות שבחרת לא ברורות לנו. כגוף שידור ציבורי חשוב לנו לתת קול למיעוטים ולחשוף את הציבור לשלל קולות ודעות המרכיבים את החברה הישראלית.

## "שלושה שיודעים": בבקשה, אל תקצו


**הקבילה:** מזה שנים אני מאזינה קבועה ל"שלושה שיודעים" (שרון קנטור). כמעט תמיד בהאזנה מאוחרת, אבל, לאחרונה, ארבעה ימים (ולילות) בשבוע. התוכנית מעולה בעיני, עונה על צורך שלי, ובתקופה הנוכחית, הקשה עד בלתי נסבלת, מהווה גורם מרגיע ומעודד. למדתי להעריך את שרון קנטור, לאהוב את הבחירות שלה, להתפעל מיכולותיה כמראיינת/משוחחת, להעריך את העברית שלה ולצפות להאזנה הקרובה מדי יום. הצטערתי מאד לשמוע שהיא אמורה לעזוב את התוכנית. אינני יודעת מה הסיבות. בעיני, זה הפסד גדול. בנוסף, הבנתי שהתוכנית אמורה להיות מקוצצת בחצי. שעה במקום שעתיים. לא מבינה למה. לא זוכרת שהשתעממתי לפני סוף תוכנית. בבקשה, אל תקצרו את "שלושה שיודעים". חזרו לחמישה ימי שידור של שעתיים ביום.

**התשובה:** לי-אור אברבך, סמנכ"ל חטיבת הרדיו, מגיב לפנייתך: תודה רבה על ההאזנה המסורה ל"שלושה שיודעים". לבקשתה, שרון קנטור נפרדה מהגשת התוכנית, ובקרוב מאוד היא תשוב לרצועה אחרת בלוח השידורים של כאן תרבות. פרט ל"שלושה שיודעים", כעת, בהגשת אורי גוטליב הנהדר, לוח השידורים של התחנה כולה מלא בתוכניות שיח, העשרה ודעת, שעוסקות במדע,

## שכחתם את תענית אסתר

**הקבילה:** היום, יום חמישי, צום תענית אסתר, יא' אדר ב' תשפ"ד. שמעתי עדכון בסיום מהדורת החדשות של השעה 14:00 על מועדי סיום הצום היומי. למה לא מעדכנים את ציבור המאזינים היהודים על שעת סיום צום תענית אסתר?

**התשובה:** לא התעלמו מזמני סיום צום תענית אסתר. הם צוינו בהרחבה במהדורת החדשות של השעה 15:00.

לא מוצדק 

## תמלול עקבי וקריא

**הקבילה:** הקרנת הכתוביות הסמויות בתוכנית הבוקר לקויה: קרעי משפטים והפסקות ממושכות. גם בשעות אלה מצפים מכם להקרנת התקינה, השוטפת והרצופה של הכתוביות הסמויות.

**התשובה:** מבדיקה שערכנו עולה, כי בתמלול בשעה זו לא נמצא דבר חריג, וכי התמלול היה קריא ועקבי. אפשר שמדובר בתקלה אצל ספק הטלוויזיה, ולכן אנו ממליצים לך לבצע בדיקה זו מולו. בדקנו גם את המשך השידורים באותו בוקר וכולם היו ללא דופי.

לא מוצדק 

בטלוויזיה לתוכנית זו עם יאיר לפיד הרקיעה לגבהים מדהימים. הקדימון הוא אחד הכלים היחידים והחשובים בקידום ושיווק התכנים השונים והמגוונים העומדים בידי גורמי המקצוע בתאגיד. אנחנו אמנם לא ערוץ מסחרי, אבל גם לנו חשוב מאוד להגיע לקהלים רבים ככל האפשר. לכן, לצד ההבנה לטענתך לגבי ריבוי הקדימונים - שיכולים לעיתים גם להעיק - אני גם מבקש את הבנתך לגבי השיקולים המקצועיים העומדים מאחורי שידורם.

נענה לגופו 

## שידור "לא חוקי" מהקוראן

**הקבילה:** אתמול, בשידור הקוראן בסביבות השעה 05:48, נקראו פסוקים המעודדים להתחתן עם יותר מאישה אחת, דבר המנוגד לחוקי המדינה. אתם משדרים תכנים לא חוקיים.

**התשובה:** מיום תחילת השידורים בתאגיד פותחים את שידורי רדיו מכאן בשעה 05:45 עם השמעת מספר פסוקי קוראן מפרקים שונים, בקולותיהם של שיח'ים. הפסוקים מושמעים בתדירות של פעם בשלושה שבועות. זוהי מסורת הנהוגה בידינו מזה עשרות שנים, עוד מתקופת רשות השידור. מדובר בפסוקי קוראן שמושמעים בדיוק כפי שהם מופיעים בספר הקדוש.

לא מוצדק 



צילום: כאן 11

מורכב מאוד, שהידע בו יחסית מוגבל. אני סבור שיש מקום לקיים בדיקה מעמיקה בקרב כל הגורמים המקצועיים, ולא רק בתאגיד כאן, לשיפור הנגישות לטובת הנזקקים לכך.

**נענה לגופו** 

### אין חסימה

**הקבילה:** כאן חדשות בפייסבוק חסמו אותי ואני לא מבין למה. אני לא חורג מגבולות הכללים של פייסבוק ואני מביע את דעתי בעיקר בנושאי דת. כנראה שהדעות שלי לא נראות יפה בעין שלכם, ששכח שזה תאגיד ציבורי וזכותי להביע את דעתי בתגובות ובפוסטים. אני דורש מכם לבטל את החסימה בהקדם.

### תיאור קולי להגברת הנגישות

**הקבילה:** בעת העברת מהדורת החדשות המרכזית בטלוויזיה בכאן 11 לשידורי כאן רשת ב ברדיו, חלק מהקטעים המוצגים והמשודרים הם בשפות זרות. לכן, מאזינים רבים לא מבינים במה המדובר. גם צופים בשידור בטלוויזיה, שאינם רואים, אינם מסוגלים לקרוא את כתוביות התרגום. כלומר, חסר תיאור קולי המשמיע את תוכן הכתוביות. זה אפשרי בטלוויזיה בעזרת ערוץ אודיו מקביל, ובעת ההעברה ברדיו, אפשר להשמיע את הערוץ עם התיאור הקולי. כשם שמופיע תיאור לשפת הסימנים לחרשים, מן הראוי שיהיה תיאור קולי לאנשים עם מוגבלות ראייה.

**התשובה:** באשר לתיאור קולי של שפות זרות בעת העברת מהדורת החדשות ברדיו מהטלוויזיה: אכן, בשלב זה, אין מענה מהסוג שציינת, מה עוד שהחוק בתחום זה אינו מחייב. עם זאת, אתה נוגע בנושא

## חלק ממיזם חינוכי

**התלונה:** רדיו "קול גלים" היא תחנה קהילתית המשדרת בתדר 106FM בפיקוח תאגיד השידור כאן. ברצוני לדעת האם באפשרותו של פלוני-אלמוני לבדוק את מועמדותו לקחת חלק במיזם התחנה? או אף בניהולה?

**התשובה:** תחנות הרדיו החינוכי, לרבות התחנה נשואת פנייתך, מנהלות את כוח האדם שלהן באופן עצמאי, ללא מעורבות התאגיד. לכן, ככל שהינך מעוניין לקחת חלק בפעילות תחנה או בניהולה, עליך לפנות בנושא לתחנה או לעמותת כפר הנוער גלים המפעילה את התחנה.

**נענה לגופו**

**התשובה:** בעקבות פנייתך בדקנו את רשימת החסומים ואין שם משתמש או כינוי העונה לשמות שצינת בפנייתך.

**לא מוצדק**

## לייקים אינם נחשבים

**הקבילה:** אני מעריצה של התוכנית "בואו לאכול איתי". צופה בתוכניות ביוטיוב ובכאן בוקס. נכנסתי מיד גם לקבוצה החדשה בפייסבוק, ואז העליתם את האתגר היומי ובו שואלים שאלה ויש זוכה. השבוע עניתי ביום רביעי כששאלו: "ספרו מה אתם עושים בשבת", וקיבלתי את מספר הלייקים הגבוה ביותר. מאז אני מחכה שיכריזו על זוכה. אבל הם שם, אנשי השידור, מעדיפים לשמור על עמימות ולא מכריזים באף יום על הזוכה. יש כללים שקופים. ואתם לא עובדים לפיהם. באמת שאכזבתם.

**התשובה:** מבדיקה שערכתי עולה: איננו מכירים מי שלא קיבלו פרסים. עד היום, כל מי שזכה, אכן קיבל את הפרס. באשר לעונה זו - היא טרם הסתיימה. עדיין אין רשימה של כל הזוכים, ואלו שהועברו אלינו נמצאים בטיפול. נעדכן בסוף הפעילות את כל מי שזכה. בכל מקרה, את מוזמנת לקרוא את התקנון שנמצא באתר, ושם תגלי, כי בניגוד לטענתך, לייקים אינם נחשבים. מעבר לכך, אין לנו מושג כלשהו על מה את מבססת את טענותיך, ומצרים מאוד על סגנוןך.

**לא מוצדק**

## טעויות וחוסר דיוק

### הקוד שלנו

3. נפעל להבטחת הדיוק, האמינות והשלמות של המידע שנפרסם לציבור.
  4. לא נפרסם מידע שאינו בדוק באופן סביר בהתאם לנסיבות העניין ולהקשרו, או שהוא מסולף או עלול להטעות.
- הנושא של טעויות וחוסר דיוק רשם בשנת 2024 5% (88 קבילות) – ושמר על אחוז זהה בדיוק כמו בשנה שחלפה (5%).



הממלכתית (אם תקום כזאת). לא די בתחקיר שבו צה"ל, שכשל כשלון מחפיר, חוקר את עצמו. אגב, באותו שידור גם שיבחתי את גבורתו של חירם.

 נענה לגופו

## תמונות החיילים: פרסום בטעות ובתום לב

**הקבילה:** הזדעזעתי לשמוע כי ערוץ מכאן 33 פרסם את תמונות חיילינו העצורים שתמונותיהם חוסות תחת צו איסור פרסום בשל חשש לביטחונם. כעובד תאגיד לשעבר, המחשבה שתאגיד השידור נתן יד לפגיעה בחיילי צה"ל, תוך עבירה על החוק, כואבת לי אישית באופן בלתי נתפס.

**התשובה:** שלשום פורסמה בחדשות מכאן, בטעות ובתום לב, תמונות של חלק מהחשודים בפרשת שדה תימן. התמונות הוסרו זמן קצר לאחר פרסומן. אנו מתנצלים על הפרסום, בודקים עתה את הנושא לעומקו ונפיק את הלקחים הנדרשים. התנצלות בעניין זה שודרה אתמול במהדורה המרכזית של מכאן ופורסמה באתר האינטרנט.

 מוצדק

## ירי הטנק בבארי: לא די בתחקיר צה"ל

**הקבילה:** בתאריך 8.8.24 הופיע אריה גולן כמראיין בתוכניתם של מאיה רכלין ועומרי אסנהיים. הוא התייחס בשלילה ל'מי שנתן פקודה לירות מטנק לבית שיש בו בני ערובה', כשהכוונה הברורה היא לתא"ל ברק חירם. גולן קישר זאת לאמירתו על ציבור שלם, ואין צורך לומר איזה ציבור. אריה גולן יודע היטב שנערך תחקיר מקיף ומעמיק בצה"ל על אירוע הטנק בבארי. תוצאות התחקיר היו, שהירי בטנק היה לכיוון הקומה השנייה, לא למיקום של החטופים, ונעשה לפי דרישה של הכוחות הפורצים כדי להיטיב את תוצאות הפריצה לשחרור החטופים - פריצה שלא הצליחה להציל את חיוהם. התחקיר קבע במפורש שהחטופים באותו בית לא נהרגו מירי הטנק. העובדות לא מבלבלות את אריה גולן ולא מפריעות לו להכפיש את שמו של חירם ולקשר זאת כמובן לציבור שלם, ימני כמובן.

**התשובה:** אריה גולן מגיב לפנייתך: ברק חירם לקח אחריות על ירי הטנק על הבית של פסי בבארי, בדברים שאמר ל"ניו יורק טיימס" לפני כמה חודשים. לפי מה שידוע, התחקיר המעמיק של צה"ל לא התייחס כלל למה שאמר חירם ל"טיימס" ולא שאל אותו על אמירה זו, איך חירם ידע, כשנתן את הפקודה לירות על בית שיש בו ישראלים חטופים, שהם כבר מתים כולם. כשיסמין פורת יצאה מן הבית הזה עם מפקד המרצחים שהסגיר עצמו בערום, היא סיפרה שהחטופים היו בחיים עד שהיא שמעה את ירי פגזי הטנק. היא אמרה את זה בריאיון ליומן הבוקר.

זה, אכן, מתחבר לעמדות שמביעים פוליטיקאים מסוימים מן הימין היותר ימני שמתנגדים לעסקה ונותנים עדיפות עליונה להכרעת החמאס. הכוונה, כמובן, לסמוטריץ' ולבן גביר. לא מדובר, כמובן, על כל הציבור הימני, אבל שני השרים החשובים הללו מייצגים ציבור שתומך בהם ובעמדותיהם. אלה העובדות, וכדאי מאד להמתין לוועדת החקירה

## סרטון מבושל

**הקבילה:** הופעתו של סנ"צ בדימוס בן ארצי בנושא סרטון שדה תימן: איילה חסון ממשיכה לחטוא לאמת ולשדר דברים ללא אחיזה במציאות. כרגע ראיתי את הריאיון עם סנ"צ בן ארצי על הסרטון של גיא פלג. בבירור מדובר באדם שלא מבין מה הוא אומר. איפה היושרה העיתונאית? איפה בדיקת העובדות?

**התשובה:** זוהי תגובת מערכת "שבע" עם אילה חסון: גם ללא חוות הדעת של סנ"צ בדימוס בן ארצי מדובר בסרטון שמורכב משני אירועים שונים בשני תאריכים שונים, כפי שמופיע בפירוט בתיעוד הגלוי. כמו כן יש בידינו מידע, כפי שציינו, שמדובר בשתי מכלאות שונות לחלוטין שמופיעות בסרטון מכלאה א ומכלאה ד. לסנ"צ בדימוס בן ארצי יש חברה מכובדת עם חוקרים מיומנים והדוח נעשה ברצינות רבה. אין עוררין על כך שמדובר בסרטון מבושל.

 נענה לגופו

## אל תתקרנפו

**הקבילה:** בתוכנית סדר יום ראיינה ליאל קייזר מרואיין שטען ש-9 חיילי צה"ל נעצרו אתמול על לא עוול בכפם. חמור מאד שהמראיינת לא העמידה אותו על שקרנותו, שהחיילים נעצרו בסמכות וברשות ויש נגדם חשדות לביצוע עבירות מין חמורות של אונס ומעשה סדום בעציר הנתון למשמורתם. אל תתקרנפו, בצעו עבודה עיתונאית ראויה.

**התשובה:** בימת השיח בכאן רשת ב מאפשרת פסיפס מגוון של קולות. המגישה ליאל קייזר הבהירה לאורך השיחה, כי כנגד העצורים תלויים ועומדים חשדות לביצוע עבירות מין חמורות בעצור. לא ניתן לקבוע קביעה נחרצת בנושא בטרם

התבהר בין כותלי בית המשפט. מצאנו כי התנהלות המגישה בריאיון הייתה ללא רבב ועל פי אמות מידה מקצועיות ואתיות.

 לא מוצדק

## סליחה, טעות

**הקבילה:** במהלך ריאיון של אריה גולן עם ח"כ כהנא כינה המגיש את מה שבוצע במהלך יום אתמול בתל סולטאן בעזה כ"רצח". אני מצר שבשידור ציבורי ובתוכנית כל-כך מואזנת, אריה גולן פגע, במודע או שלא במודע, בחיילי צהל ובאנשי כוחות הבטחון.

**התשובה:** לטעות זה בהחלט אנושי, לתקן ולהתנצל זו מעלה חשובה ומוערכת. ואמנם, אריה גולן, אכן תיקן והתנצל מיד, וביטא באופן מפורש את דעתו על מרצחי החמאס.

 מוצדק

## "ציטוט שקרי"

**הקבילה:** בתוכנית "סדר יום" ציטט הכתב יואב קרקובסקי ציטוט שקרי, כאילו ראש הממשלה אמר ש'החטופים סובלים אך לא מתים'. ציטוט שקרי זה כבר הופרך ע"י הכתב המצוין של התאגיד סולימאן מסוודה. אבקש שהכתב יתנצל בשידור וברשתות החברתיות.

**התשובה:** מקורו של המשפט נשוא תלונתך באתר YNET וראוי היה לציין זאת בשידור. עם זאת אנו מבקשים להדגיש, כי הציטוט, כפי ששודר בכלי תקשורת רבים, לא הוכחש על ידי לשכת ראש הממשלה, ומשכך, סבר יואב קרקובסקי שיש מקום

ברוקדייל עצמו אישר, שהנתון בכתבתה של פלמן אינו נכון. הסקר אכן מצא עלייה בצריכת הזנות, מ-7% ב-2019 ל-9% ב-2023. ואולם עלייה זו, מן הסתם, לא אירעה בצל ירידת האכיפה, מפני שב-2019 כלל לא הייתה אכיפה. העלייה נמצאה דווקא על רקע כניסת החוק לתוקף ואכיפתו.

**התשובה:** תודה על פנייתך ועל כך שהארת את עינינו בעניין זה. קיבלנו בחלקה את הערתך ונתקן את הדרוש תיקון. לגופה של פנייתך: בהחלט ניתן לראות מגמה, כאשר חלה ירידה באכיפת החוק לאיסור צריכת זנות, ובמקביל נרשמה עליה בצריכת זנות. הנתונים של מכון ברוקדייל תומכים בכך והדבר מופיע בקובץ סיכום הדוח (עמוד 23). כמו-כן, מבדיקה חוזרת של הממצאים בסקר עולה, כי הם נאספו ב-2021 וב-2024 וחלה עליה מ-7% שדיווחו שצרכו זנות לבין 9% בשנים אלו - ובכך הנך צודק. נתקן זאת בהתאם.

 מוצדק בחלקו

## המנהלת - גנת

**הקבילה:** שימו לב למה שאתם כותבים. לא כל אישה שמנהלת פעוטון היא גנת. כל עוד היא לא בעלת תואר, ולא למדה הוראה, היא לא גנת. בכל פעם שאתם כותבים גנת, והיא לא, אתם פוגעים בציבור גדול של עובדות בעבודת קודש.

**התשובה:** מבדיקה שערכנו עולה, שהכתב שדיווח על כך נצמד, ובצדק, להגדרה שניתנה לה כגנת - הן בכתב האישום והן בהחלטת השופט על ההרשעה.

 לא מוצדק

להתייחס אליו. בכל מקרה, אנו סבורים שיש מקום להבהיר את הנאמר במענה זה גם בשידור עצמו, כפי שעשה קרקובסקי במהלך שידור "סדר יום", כשהציג את ההקשר והציטוט הנרחב כפי שהופיע במהדורת הערב של "כאן" ע"י סולימאן מסוודה.

 מוצדק בחלקו

## כותרת מטעה

**הקבילה:** הכותרת של הכתבה על הירידה בהתייבבות במילואים בעקבות "חוק ההשתמטות" אינה נכונה ומטעה.

**התשובה:** תודה על שהארת את עינינו. הכותרת תוקנה. סליחה ותודה.

 מוצדק

## אי דיוק בנתוני המחקר

**הקבילה:** בכתבתה של ורד פלמן מה-9.7.24 - "עלייה בצריכת זנות, לצד ירידה באכיפת המשטרה" - נפלו מספר אי-דיוקים מצערים. בכתבה נכתב, כי על פי מחקר עומק בנושא הזנות בישראל "חלה עלייה בצריכה בין השנים 2021-2024. כך, בקרב גברים יהודים בני 18-70, צריכת הזנות בשנים הללו עלתה מ-7% ל-9%". ורד פלמן הוסיפה: "העלייה בצריכה אירעה בצל ירידת האכיפה המשטרתית של חוק איסור צריכת זנות בישראל". נתונים אלה אינם נכונים ואינם מופיעים בסקר. הסקר כלל לא בדק את שיעור צרכני הזנות בשנת 2021. הוא השווה בין שיעור הצרכנים בשנת 2019, השנה לפני כניסת החוק לתוקף, לבין שנת 2023 וסביבתה. גם מכון

# מקיקף מילאנו

צילום: מיכה לובטון

**התשובה:** לא ברור על מה מתבססת הביקורת נשואת פנייתך. בידיעה צוין שמקור המידע הינו תחנת טלוויזיה בקוריאה הדרומית, שנשמכת על מקור ממשלתי בסיאול. אמנם, ישנו מקור שסרב לאשר רשמית את הדיווח, אבל אין זה מעיד אם המידע נכון או לא, ובכל מקרה, לא ראינו במקומות אחרים כי הדיווח הופרך על ידי גורם כלשהו. ידיעה מסוג זה אינה "רכילותית", אלא ידיעה חדשותית לגיטימית שראויה לפרסום, ולראיה - היא פורסמה במקומות נוספים בתקשורת הישראלית.

לא מוצדק 

## טעות במחיר הדלק

**הקבילה:** היום בחדשות השעה 13:00 נאמר באופן שגוי בחדשות שמחיר הדלק הוא 70.29 ש"ח. האם אינכם בודקים את הנתון לפני השידור?

**התשובה:** תודה רבה על פנייתך הצודקת. אכן הייתה טעות. הנושא הועבר לתשומת ליבם של כל הגורמים הרלוונטיים בתאגיד.

מוצדק 

## מקיף מילאנו: אהבה נכזבת לתפוזים

**הקבילה:** בעונה 4 פרק 2 של מקיף מילאנו עומר אמר למור שנורי לא אוהבת תפוזים. והנה, בפרק 5 בדקה 22.38, רואים בברור שהיא שותה מיץ תפוזים. אשמח לתשובתכם. תרומתי לא מביישת את המתחזים של חיים אתגר.

## רכילות או חדשות?

**הקבילה:** ציטטתם ידיעה מאתר חדשות דרום קוריאני, שציטט גורם בממשל הדרום קוריאני (שלא הזדהה) על כך שהוציאו 30 תלמידים להורג בקוריאה הצפונית בגין צפייה בתוכניות טלוויזיה מקוריאה הדרומית. לאחר מכן, גורמים רשמיים בממשל הדרום קוריאני סירבו לאשר ידיעה זאת. למעשה, פרסמתם סוג של רכילות בלתי מבוססת בעליל. אף אתר חדשות אחד בעולם שמכבד את עצמו פרסם ידיעה זו.

**התשובה:** תלונתך נבדקה ובעקבותיה נמסר ע"י דודי אורן מ"כאן חינוכית": אכן, בפרק הזה נעשתה טעות, ולצערנו, לא הייתה אפשרות לתקן אותה לאחר שנתגלתה.

מוצדק 

**התשובה:** תגובת דודי אורן, כאן חינוכית: יתכן ונפלה טעות במה שאמר עומר למור, וגם יכול להיות שנורי אוהבת לשתות מיץ תפוזים אבל לא לאכול תפוזים. לצערי אין אפשרות לבדוק את הנושא. תודה על תשומת הלב.

נענה לגופו 

## כראמל: אודיל במקום קורנליה

**הקבילה:** ברצוני לדווח של טעות שנעשתה בסדרה "כראמל" בכאן חינוכית (עונה 2, פרק 9, דקה 13:49) - ניתן לראות את אודיל מסיימת להיזכר בדבר שגברת בלום אמרה לה ואז אל-אל מדבר ואומר אודיל במקום קורנליה, שזהו שם שאל-אל אינו צריך להכיר, כי אודיל מתחזה. כלומר, הטעות היא שאל-אל קורא לאודיל בשמה המקורי במקום קורנליה.



צילום: מיכה לובטון



## חוסר איזון והטיה

### הקוד שלנו

2. אנו מחויבים לשמירה על הזכות לחופש הביטוי ולמימוש זכות הציבור לדעת. עקרונות אלה מחייבים אותנו להציג בפני הציבור משרעת רחבה ככל הניתן של מידע ושל דעות.
9. אם נביע דעה אישית, נעשה זאת באופן שיבטיח כי אדם סביר יכול להבין שמדובר בהבעת דעה.
10. נציג מגוון דעות ותכנים בנושאים שונים. נשאף להבטיח איזון הוגן בתכנים ובנושאים המוגשים לציבור.

### חוק השידור הציבורי תשע"ד-2014 (סעיף 7ב')

חובתנו של התאגיד הינה להעניק במה נרחבת לכלל הזרמים, ההשקפות והדעות בחברה הישראלית לצורך הגיוון הרעיוני בשידור הציבורי בהתאם לחוק השידור הציבורי תשע"ד-2014 (סעיף 7ב') הקובע כי "התוכן שיספק תאגיד השידור הישראלי יהיה עצמאי, יופנה לכלל אזרחי מדינת ישראל ותושביה, ישקף ויתעד את היותה של מדינת ישראל מדינה יהודית ודמוקרטית, את ערכיה ואת מורשת ישראל, וייתן ביטוי הוגן, שוויוני ומאוזן למגוון ההשקפות והדעות הרווחות בציבור בישראל".

הנושא של חוסר איזון והטיה רשם בשנת 2024 8% (140 קבילות) – עלייה קלה של 1% לעומת השנה שעברה – 7%.



צילום: אבשלום ששוני פלאש 90

אנו עושים הכול כדי להציג את העמדות המנוגדות גם בסוגייה הכואבת הזו. לכן, בשידורי התאגיד בטלוויזיה, ברדיו ובדיגיטל, אנו עושים כדי להציג את מגוון הקולות גם בקרב משפחות החטופים, כולל מפורום "תקווה", שחוות את הנורא מכל. כולם, ללא יוצא מן הכלל, זוכים למלוא הקשב ומקבלים ביטוי הוגן ומלא בכל פלטפורמות השידור בטלוויזיה, ברדיו ובדיגיטל. כך היה בעבר, וכך זה יימשך בעתיד, עד לשובם של כל החטופות והחטופים הביתה. האיזון מושג לרוב באופן רחבי, לאורך שידורי התאגיד כולו, ולא תמיד בנקודת זמן מסוימת. ברור גם שאיננו נוקטים עמדה לצד כזה או אחר.

**נענה לגופו** 

## מגוון הקולות – גם במשפחות החטופים (1)

**הקבילה:** הערב, בחדשות השעה שבע, כמו ברוב מהדורות החדשות, הופיעה נציגת משפחות החטופים והאשימה את ראש הממשלה בהפקרת החטופים בשל הישרדותו הפוליטית. אין ברצוני להתווכח עם הדוברת הכואבת ואני עפר אני לרגליה. אבל, אם כבר מביאים בכל מהדורה נציג כזה, היה ראוי לאזן עם נציגים מפורום התקווה, שכאבם אינו פחות ודעתם שונה לחלוטין. הרושם הוא שעורכי החדשות מנסים בכוונה להשפיע על דעת הקהל לכיוון מסוים. הגיע הזמן לעיתונות הוגנת; (2) אני מבקש מכם גם כמאזין, גם למען הרמה המוסרית שלכם וגם למען החטופים – תשמיעו את קולם של כל משפחות החטופים בצורה שוויונית.

**התשובה:** פנייתך נוגעת בנושא הקרוב ללב כל אחד מאיתנו, ולצערנו גם קורעת את העם לגזרים.

הראיונות הללו. אחת מהן, הידיעה שחלק מהחטופים חשופים לשידורי החדשות בכאן רשת ב, וחלק מהדברים המושמעים (שהם באמת קשים מאוד להכלה) מיועדים לאוזניהם.

 נענה לגופו

## משקל זהה לשני הטקסים

**הקבילה:** בחדשות השעה 07:00 של יום העצמאות נאמר: "אירועי יום העצמאות החלו אמש בטקס הדלקת המשואות... מנגד, בבנימינה, נערך טקס כיבוי המשואות". נשמע כאילו לכינוס השני ניתן "אותו המשקל" כמו לטקס הממלכתי הפותח את אירועי היום. מעבר לכך שזוהי נקיטת עמדה פוליטית, זהו בזיון לממלכתיות. עליכם להיות הוגנים ושווים לכולנו.

**התשובה:** שידורי יום הזיכרון ויום העצמאות עמדו השנה בסימן המלחמה הנוראה שנכפתה עלינו בשבעה באוקטובר ונמשכת מזה זמן רב. האירועים ששודרו ביומיים הללו היו מורכבים, רגישים וטעונים במיוחד, ולכן גם הממלכתיות, שאתה מצוין בפנייתך, מקבלת השנה גוונים שונים ומנוגדים בוויכוח הציבורי שהוא לגיטימי וראוי, ואינו מצביע חלילה על "נקיטת עמדה פוליטית", כטענתך. עם זאת, אני בהחלט שותף מלא לדעתך, שעלינו "להיות הוגנים ושווים לכולנו" – וזה בדיוק מה שעשינו, ועדיין עושים, בשידורינו.

תגובת הפונה לתשובה זו: ראשית, תודה על המענה המהיר והמפורט, ובמיוחד על הדגש בשימת הלב כיצד ביכולתכם לאחד את העם ולתת לכל דעה וציבור את מקומו הראוי לו. עם זאת, מתגובתך נשמע כאילו טענתי בתלונתי שאין לתת לאירוע "כיבוי המשואות" כל אזכור בדיווח החדשותי, מה

## מגוון הקולות – גם במשפחות החטופים (2)

**הקבילה:** צופה במהדורת מוצ"ש של החדשות. כתבה שלמה, חד-צדדית, בעד עסקת חטופים, ללא שום דעה אחרת או נגדית, עם בוז תהומי לכל מי שחושב שעסקה עלולה להיות מסוכנת. אני שמחה שמציגים עמדה זו, אבל מה עם עמדה אחרת? אני מעריכה את התאגיד, וחבל שאתם לא מעריכים אותי.

**התשובה:** הכתבה הציגה עמדות של משפחות החטופים בעקבות הנאום הדרמטי של הנשיא ביידן בנושא עסקה אפשרית. לא זיהיתי "בוז תהומי לכל מי שחושב שעסקה עלולה להיות מסוכנת", אלא כאב אמיתי של משפחות, שחרדות חרדה קיומית של ממש לבני משפחותיהם המוחזקים בגיהנום של עזה. נכון, יש גם מי שסבורים אחרת, וקולם לא נשמע ישירות בכתבה זו – אבל קולותיהם נשמעו בהמשך השידורים של כאן בטלוויזיה, ברדיו ובדיגיטל. בכל מקרה, אנחנו בהחלט מעריכים אותך ואת עמדתך וקשובים מאוד לביקורתך.

 נענה לגופו

## שברון לב

**הקבילה:** אתם שוברים לי את הלב בהבאת והשמעת הקולות של משפחות החטופים שוב ושוב ובמשך זמן רב. לא ברור לי מהי המטרה לעשות למאזינים רע ושברון לב נוסף.

**התשובה:** בפנייתך אתה מתאר, ובצדק, מציאות ששוברת לכולם, לכולנו, את הלב. כארגון שידור, המטרה היא לתווך את המציאות הזו, קשה ונוראה ככל שתהיה, לציבור, במגבלות החוק והאתיקה. מסיבות רבות ומגוונות יש חשיבות רבה בהשמעת



## דיווח חלקי ומגמתי

**הקבילה:** כצופה קבועה בשידורי התאגיד ובמהדורה של חדשות הערב, מקומם שבמהדורת החדשות של אתמול בערב דווח על חסימת הכביש ע"י 'אחים לנשק' בשער הגיא ושהמטרה עצרה 8 אנשים, אך לא דווח שהשופטת הורתה לשחרר את העצורים בתנאים מגבילים. המטרה הגישה ערר על ההחלטה, הוא נדחה בבית המשפט המחוזי בירושלים, והעצורים שוחררו. דיווח חלקי שכזה נראה מגמתי, חוטא לאמת ולעבודה העיתונאית, פוגע באמון הציבור, יוצר רושם שהמעצר היה חוקי ופוגע בתדמית 'אחים לנשק'. זה המקום לציין שמזה זמן, הטרמינולוגיה בסיקור ובדיווח, להרגשתי, כמו גם התכנים, השתנו לטובת סיקור אוהד לממשלה, ולא שיקוף אמיתי של המציאות והלך הרוח והזעם בציבור.

**התשובה:** אכן, במהדורת חדשות הערב (20.5) לא צוינו הפרטים החשובים המופיעים בפנייתך, וחבל. היה בהחלט ראוי מבחינה מקצועית להתייחס לכך. יחד עם זאת, בראייה כוללת ורחבה של הדיווחים בכל הפלטפורמות של כאן, ניתן למצוא דיווחים על כך, כולל במהדורות החדשות בכאן רשת ב ובמקומות נוספים ברשת.

באשר לתחושתך ולהערתך כי "התכנים השתנו לטובת סיקור אוהד לממשלה ולא שיקוף אמיתי של המציאות" אציין, כי בתאגיד כאן, כערוץ ישראלי-ציבורי, עושים כל מאמץ כדי לשמור על גיוון, איזון והוגנות בשידור, ולראיה - כל סקרי ומחקרי האמינות שנערכו בשנה האחרונה, כולל לפני כחודש, מצאו כי כאן 11 וכאן רשת ב הם הערוץ האמין והמאוזן ביותר בעיני מצביעי הקואליציה והאופוזיציה כאחד.

 מוצדק בחלקו

שאינו נכון. אדרבא, אני מברך על כל דיווח חדשתי מגוון מכל צד וסוג שיהיה, ומקווה מאוד שקו זה אכן מנחה אתכם במהלך כל השנה לגבי אירועים, מחאות או הפגנות המתקיימות חדשים ללילות. תלונתי הייתה על כך, שבדיווח החדשתי קיימתם השוואה מוחלטת בין אירוע מסורתי לממלכתי, המתקיים מידי שנה ביום העצמאות מאז קום המדינה, לבין אירוע פרטי המתקיים לראשונה (והלוואי גם האחרונה), כאילו לשניהם יש את אותו משקל ומעמד.

 נענה לגופו

## ביטוי מלא והוגן

**הקבילה:** בושה שהתאגיד משתף פעולה עם הממשלה הנחשלת ומשדר את טקס הדלקת המשואות הפומפוזי והמיותר, זאת בשעה שמדינת ישראל נמצאת במלחמת התשה, וכשעדיין יש לנו עשרות חטופים בעזה וחייילים בסכנת חיים.

**התשובה:** בחרנו לשדר את טקס הדלקת המשואות כחלק מהמחויבות שלנו כערוץ שידור ציבורי, ובמקביל, באתר כאן, גם את טקס כיבוי המשואות. יתר אירועי המחאה, בכיכר החטופים בתל אביב ובמקומות אחרים, קיבלו אף הם ביטוי נרחב בשידורי התאגיד. בזמנים קשים אלה נדרשת מאתנו מידה גבוהה של אחריות ציבורית, ובעיקר שמירה קפדנית על עקרונות היסוד המוקנים לנו מכוח החוק והאתיקה במסגרת הזכות לחופש הביטוי ומימוש זכותו של הציבור לדעת. העקרונות הללו מהווים את התשתית לפעילותנו, והם באו לידי ביטוי מלא והוגן באופן השידור של הטקסים השונים בימי הזיכרון והעצמאות.

 נענה לגופו

התוכנית תחת גילוי נאות, כדוח המוגש מנקודת מבט ותצפית אישית.

 מוצדק בחלקו

## ביקורת לגיטימית

**הקבילה:** המגיש במהדורת "כאן הלילה" בכאן 11 במוצ"ש, זאב קם, מרשה לעצמו מדי פעם לנצל את הבימה הציבורית להבעת דעותיו הפוליטיות, בדרך כלל בתחילת המהדורה, לפני הגשת התוכן החדשותי. כך, הוא תקף את ארה"ב שהעזה "בחוצפתה" לכנות את השר בצלאל סמוטריץ' "קיצוני" בהקשר של התנגדותו לעסקת החטופים. הוא גם מתח ביקורת על בג"ץ, "שכופה" על השר לזמן את כינוס הוועדה לבחירת שופטים, ובמשדר אחר, טען שבג"ץ מקדיש את זמנו "היקר" לעתירות בענייני מחבלים או אזרחי עזה. ברור שאין מקום להבעת דעה פוליטית פרטית על ידי מגיש של תוכנית חדשות בשידור הציבורי, שמחויב לניטרליות וסיקור ענייני. גילוי נאות: הטקסט הנ"ל פורסם היום במדור "מכתבים למערכת" של "הארץ".

**התשובה:** אנו בהחלט מכבדים את דעתך, הגם שאת נסמכת על ביקורת של אדם אחר. עם זאת אבקש להבהיר ולהדגיש, כי התוכנית בהגשתו של זאב קם הינה תוכנית חדשות ואקטואליה שעוסקת בענייני השעה, וכוללת, מטבע הדברים, גם העברת ביקורת לגיטימית והתייחסויות מנקודת מבט אישית לאירועי השעה. בכל הקשור להבעת דעה אישית, הרי שתקנון האתיקה של עיתונאי התאגיד מאפשר זאת (סעיף 9): "אם נביע דעה אישית, נעשה זאת באופן שיבטיח כי אדם סביר יכול להבין שמדובר בהבעת דעה". דבריו של זאב קם בתוכניתו חוסים תחת סעיף זה בקוד האתי של כאן.

## דוח רולניק - נקודת תצפית אישית

**הקבילה:** בפרק 5 בסדרת הפרקים "דו"ח רולניק", ששודר בכאן 11 על חלקו של אילן שילוח בתנועת המחאה נגד המהפכה המשפטית, המגיש גיא רולניק חצה כל גבול תקשורתי מקובל. לא די בכך שראיין רק צד אחד והבליט את השקפותיו, אלא שגם ליווה את הפרק בדברי קריינות שהפכו אותו לסרט תעמולה בעד תנועת המחאה. לא היה אפילו ניסיון מדומה לאזן את הדוברים בדוברים מהצד השני. הסדרה מתחזה לדוקומנטרית, ועל הדרך נוסף קול המדריך את הצופה מה נכון ומה צודק.

**התשובה:** אני מכבד את עמדתך וביקורתך, ומבקש להתייחס לטענותיך, הנסמכים על ציטוטים מתוך התוכנית, ברמה העקרונית. בכך גם אבהיר, לבקשתך, את אמות המידה שהנחו אותנו בשידור הסדרה בכלל, והפרק האחרון בפרט.

תאגיד השידור כאן מקפיד להביא בשידוריו את מגוון הקולות בחברה הישראלית. אנו רואים חשיבות רבה בהצגה ובתייעוד אירועים מרכזיים, כמו "דוח רולניק" על המחאה המשפטית, ויומיים לאחר מכן להביא את התוכנית "פגישה עם רוני קובן", שבה התארח ינון מגל והציג עמדות הפוכות לאלה של רולניק, כאלה שמובעות רבות בשידורינו בטלוויזיה, ברדיו ובדיגיטל. הצגת הקולות השונים והמנוגדים בחברה הישראלית, גם בתקופה מורכבת זו, עולה בקנה אחד עם הוראות החוק, וכך נקפיד לעשות גם בעתיד. היא מייצגת את השיח המורכב במרחב הציבורי, טעון ככל שיהיה, כפי העולה גם מפנייתך זו.

עם זאת, ובהגינות המתבקשת, אבהיר כי "דוח רולניק" האחרון, שהתמקד ברפורמה המשפטית והמחאה שקמה לה, לא תאם את הגדרתו כתוכנית תחקירים, ולכן נמנענו מלהציג תוכנית זו כך בקדימונים שערכנו לה. ראוי היה להציג ולמסגר את



צילום: ראש הממשלה בנימין נתניהו במסיבת עיתונאים. יונתן זינדל, פלאש 90

ב ובכאן 11. חשוב להדגיש, שאתם לא תאגיד פרטי, אלא ממומנים מתקציב המדינה. לכן, חשוב לאזן.

**התשובה:** עובדתית, טענה זו, שאינה נתמכת בדוגמאות, אינה מייצגת את המציאות המשודרת בתאגיד כאן. במערכה הכבדה הזו על הבית, ניתנת במה למגוון הקולות בחברה הישראלית. זהו חלק מהמחויבות להציג את התמונה המלאה, נאמנה ככל הניתן למציאות, גם אם היא לעיתים אינה נוחה לצד כזה או אחר. באותה מידה, ניתנת לפרשנים או מומחים מתחומים רבים ומגוונים, המרכיבים את הפסיפס הישראלי הרחב (מימין, שמאל ומהמרכז) להשמיע את דעותיהם והערכותיהם. זוהי הסיבה שמתאפשרת הבעת הדעות השונות, לעיתים גם המנוגדות, בכל שידורי התאגיד. כל הסקרים והמחקרים שנערכו בשנה האחרונה מצביעים על כך ששידורי תאגיד כאן הם האמינים, המאוזנים וההוגנים ביותר.

❌ לא מוצדק

אנו מאמינים כי הבעת הדעות השונות, לעיתים גם המנוגדות, מייצגת את השיח המורכב במרחב הציבורי, גם אם הדברים הנאמרים – כולל אלה שמביע לעיתים זאב קם, והמפורטים בפנייתך – אינם נוחים לעיתים לצד כזה או אחר. במצב שבו סף הכאב, הרגישות והטעינות גבוה כל-כך, נדרשת **מכולנו**, ללא יוצא מן הכלל, נשימה ארוכה, אפילו ארוכה מאוד, כדי לנסות ולהכיל זה את זה, גם אם פרשנויות, דעות ואמירות, כאלה או אחרות המושמעות בשידור, שנויות במחלוקת.

👉 נענה לגופו

## הטיה לצד אחד

**הקבילה:** לא יתכן שכל, או רוב מוחלט של המומחים והאלופים, הם מהסוג שתוקפים בגסות את ראש הממשלה. במילים אחרות, אין כלל איזון בכאן רשת

## במה למגוון הקולות

**הקבילה:** הבוקר, בריאיון עם נועם תיבון, אריה גולן לא תוהה על שום אמירה של המרואיין. כשהוא מאשים את נתניהו בנוגע למו"מ בנושא החטופים, גולן לא שואל דבר בקשר לתנאי ההסכם, פילדלפי, נצרים, שחרור כל החטופים וכד'. מדוע תיבון מוזמן שוש ושוב לריאיון? דעתו ידועה לכל.

**התשובה:** במערכה הכבדה הזו על הבית, שנמשכת זמן רב כל כך, ראוי שתינתן במה למגוון הקולות בחברה הישראלית, כולל של נועם תיבון ורבים אחרים. כך נוהג מידי יום אריה גולן בתוכניותיו, כשהוא מראיין אישים מכל קצוות הקשת הפוליטית. בכאן רשת ב, ביומן הבוקר ובכל התוכניות האחרות, מאפשרים לפרשנים או מומחים מתחומים רבים ומגוונים, המרכיבים את הפסיפס הישראלי הרחב, להשמיע את דעותיהם והערכותיהם. הבעת הדעות השונות, לעיתים גם המנוגדות (כמו זו של תיבון), מייצגת את השיח המורכב במרחב הציבורי, טעון וכאוב ככל שיהיה. באשר לריאיון עצמו, לא זיהיתי חריגה כלשהי מהכללים הנהוגים בפרקטיקה המקצועית. בכל מקרה, הערתך הועברה לתשומת ליבם של הגורמים הרלוונטיים במערכת.

נענה לגופו 

## זכרתם את גולן, שכחתם את כהן

**הקבילה:** בשידורי כאן רשת ב היום הזכרתם כמה פעמים מה אמר גיבור המלחמה יאיר גולן מהדמוקרטים על חשבון הנפש שצריך לעשות, וציינתם בחדשות שהוא נלחם ב-7 באוקטובר. לא הזכרתם שגם אלמוג כהן מעצמה יהודית נלחם באותו יום. כך תוכלו לגרום לכך שיותר אנשים יצביעו ליאיר גולן ולדמוקרטים.

**התשובה:** אפתח ברמה העקרונית: תאגיד השידור הישראלי מחויב לתת ביטוי הוגן, שוויוני ומאוזן למגוון ההשקפות והדעות הרווחות בציבור בישראל. משכך, יאיר גולן רואיין, ובצדק, שנה אחרי, בבוקר השבעה באוקטובר בכאן רשת ב. באותה מידה, גם ח"כ אלמוג כהן רואיין פעמים רבות בשידורי הרדיו והטלוויזיה של כאן, והביע את עמדותיו. הבעת הדעות המגוונות, בעיקר במלחמה הנוראה שנכפתה עלינו, מייצגת את השיח המורכב במרחב הציבורי.

נענה לגופו 

## קדושת החיים או קדושת המלחמה

**הקבילה:** בתוכנית של יאיר וינר ויערה שפירא רואיין הרב אבידן פרידמן, שניתח את גישת הציונות הדתית לגבי פדיון שבויים. טענתו העיקרית הייתה שעמדתם לא נובעת מתוך "קדושת החיים" אלא היא "נגועה" בעמדה המקדשת גם את המלחמה ולא רק את החיים. כבן לציונות הדתית, אני מכיר את דעת רוב הוגיה ומובילי הדעה שלה. מעולם לא פגשתי אדם אחד שטען כמוהו. הוא בוודאי לא מייצג את הזרם המרכזי בציבור.

**התשובה:** הרב אבידן פרידמן הוצג בפתח התוכנית כחוקר בתחום מוסר המלחמה באוניברסיטת בר אילן וכפעיל חברתי, והוא עצמו אמר בתוכנית שהוא מדבר "כמי שגדל בעולם הציוני דתי וחי בתוכה". הוא הביע, כפי שאתה טוען, את דעתו האישית - והיא לגיטימית כמו דעות אחרות ושונות המושמעות בשיח הציבורי והתקשורתי, גם אם הן אינן מתחמות ל"זרם המרכזי". איני מוצא לנכון להיכנס למהות הוויכוח ביניכם, אלא מתייחס אך ורק לעובדה, שניתן בשידור פתחון פה לעמדה אחרת, שונה, ואין זה משנה מבחינתו אם מדובר באדם "מהקצה הליברלי או מהזרם המרכזי". ראוי שתינתן במה למגוון

## שלושה בסירה אחת

**הקבילה:** ביומן השבוע רואיינו שלושה אנשים שעסקו בפוליטיקה. כולם נגד הממשלה. לא היה ניסיון לאיזון עם מרואיין מהמחנה הלאומי.

**התשובה:** אתה בהחלט צודק לגבי יומן השבוע נשוא תלונתך באשר למכנה המשותף בין שלושת המרואיינים. נקודתית, היה קושי להביא מרואיינים אחרים באותה שבת. יחד עם זאת, הגישה העקרונית הינה, שהאיזון נעשה באופן רחבי, על פני כלל לוח השידורים. כאן רשת ב שומרת על איזון לאורך שידוריה ודואגת להביא את מגוון הקולות בחברה הישראלית.

**מוצדק** 

## “מהצד השני” והמדויק

**התלונה:** גיא זהר ציטט בתוכניתו “מהצד השני” את “דה מרקר”, שהוא עיתון “הארץ” ועמדתו הפוליטית קיצונית נגד הממשלה, עיתון שכתב ביחד נפסיד והסרבנות הינה הפיכה צבאית מוצדקת. לפי גיא זהר העיתון פרסם נתון, לפיו שליש מהמס משולם על -ידי האופוזיציה והיתר מהקואליציה. ברור שהנתון המשעשע הזה בא לשרת מטרה פוליטית של הצדקת שלטון מיעוט שמאלני. אין לנתון זה בסיס כלשהו.

**התשובה:** ממליץ לך מאוד לשוב ולהאזין לדברים שנאמרו על ידי שיר נחמקין, בפינתה בתוכניתו של גיא זהר “מהצד השני”, שעסקה בציבור היצרני העובד במדינת ישראל. הדברים שהוצגו בתוכנית אינם עולים בקנה אחד עם טענתך. נחמקין אכן הציגה את הנתונים מ”דה מרקר”, אך מיד לאחר מכן אמרה: “רגע, רגע, רגע - זו טענה בעייתית מכל

הקולות בחברה הישראלית, בהתאם לחוק ולאתיקה. זהו חלק מהמחויבות להציג את התמונה המלאה, גם אם היא לעיתים אינה נוחה לצד כזה או אחר.

**נענה לגופו** 

## עוצמה יהודית מוגברת

**הקבילה:** אני מאזינה קבועה לתוכנית בנימיני וגואטה ונהנית מהראיונות ומההתנהלות המקצועית של שניהם. בימים האחרונים, באופן קבוע, הם נותנים במה לנציגים מעוצמה יהודית באופן מוגזם וחסר פרופרציות ביחס לשאר המרואיינים. מאכזב ומתסכל.

**התשובה:** אני מוצא תימוכין לטענתך. התוכנית מעניקה מידי יום במה למגוון הקולות בחברה הישראלית, בימים שבהם סף הכאב, הרגישות והטעינות של כולנו גבוה כל-כך. לכן, נדרשת מכולנו, ללא יוצא מן הכלל, נשימה ארוכה, אפילו ארוכה מאוד, כדי לנסות ולהכיל זה את זה, גם אם ראיונות, דעות ואמירות - כאלה או אחרות המושמעות בשידור - שנויות במחלוקת. לא ניתן להימנע מכך.

**לא מוצדק** 

## כמו בחקירת משטרה

**הקבילה:** שמעתי הבוקר ריאיון עם השר דוד אמסלם ונדהמתי מדרך הריאיון שמנהלים שני עיתונאים עם השר. מהשאלות עצמן ומנימת הדיבור עולה כאילו הוא, השר, בחקירה משטרתית.

**התשובה:** האזנתי בקשב רב לריאיון נשוא פנייתך והתרשמתי שאכן היה חד ותקיף, אך התנהל בגבולות הגזרה של ריאיון עיתונאי מקצועי והוגן.

**נענה לגופו** 

**התשובה:** אנו סבורים שיש לאפשר לפרשנים או מומחים מתחומים רבים ומגוונים, המרכיבים את הפסיפס הישראלי הרחב, כמו המרואיינת נשואת פנייתך, להשמיע את דעותיהם והערכותיהם. הבעת הדעות השונות, לעיתים גם המנוגדות ואפילו המקוממות, מייצגת את השיח המורכב במרחב הציבורי.


 נענה לגופו

## איפה היחס הנכון ?

**הקבילה:** אני מוחה על היעדר יחס בין חשיבות הידיעות ונפח החשיפה. מבחינתכם, שלוש עברייניות מהרצליה חשובות יותר ממאה אלף תושבים בגליל החשופים מידי יום לרצח. רבבות אזרחים אוימו ע"י האויב. להלן 52 ההתרעות מאז חצות ליל 14.9.24. אבל, מהדורת החדשות בכאן 11 מנותקת מהמציאות ומקדישה 7 דקות ראשונות ל-3 נשים שביצעו פרובוקציה הפגנתית בהרצליה פיתוח. 7 דקות על אותן "בנות נורמטיביות", והכל בפתיחת המהדורה; והידיעה השלישית בלבד - קרוב למאה אלף אזרחים שאוימו ברצח ירי טילים ע"י האויב. איפה היחס הנכון ?

**התשובה:** ראשית, לא הייתי מקל ראש ומזלזל בידיעה ששודרה על מעצרן של הנשים בהרצליה. זוהי ידיעה חשובה וראויה גם למיקום וגם להיקף שניתן לה. עם כל הכבוד שאני רוחש לפנייתך, אני סבור שההשוואה שעשית בין אירוע זה לבין ירי הטילים אינו במקומו, שהרי השידור על האירוע בהרצליה אין בו כדי להמעיט כהוא-זה מהמתרחש בצפון. אדגיש בהקשר זה כי שידורי כאן חדשות בכל הפלטפורמות, מידי יום וכמעט מדי שעה, לאורך כל השנה הנוראה הזו, מעידים על כך שאיננו מנותקים מהמציאות, כטענתך, או, חלילה, מנרמלים או

מיני סיבות, למשל, למה בכלל לקשור בין הכנסה לבין זכות הצבעה במדינה דמוקרטית?". יתרה מכך, היא גם מתחה ביקורת חריפה על הנתון שפרסם העיתון: "ציטטו מחקר שנשען על דברים בעייתיים ואף הגיעו למסקנה מוזרה".

 לא מוצדק

## לא נחצו קווים אדומים

**התלונה:** נדהמתי עכשיו להאזין לתוכנית המשודרת בכאן רשת ב, רדיו ציבורי שאמור להיות ממלכתי בהנחיית יוסי אליטוב ואריה ארליך. לצורך הבעת דעות יש את ערוץ שבע וערוץ 14. שניהם מדברים בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים כנגד בני גנץ. תוכנית רדיו אמורה להיות מאוזנת, מה עוד שזה שידור ציבורי.


**התשובה:** התוכנית נשוא פנייתך היא תוכנית מנקודת מבט אישית, שבה המגישים אליטוב וארליך מביעים את דעתם כחלק אינהרנטי מהתוכנית. כל עוד אין בדברים הנאמרים חציית קווים אדומים מבחינת החוק (לדוגמה, הסתה או פגיעה בפרטיות), אין מניעה משידורם. יתרה מכך, הבעת דעה אישית עולה בקנה אחד עם הוראות האתיקה של עיתונאי התאגיד (2017, סעיף 9).

 נענה לגופו

## הזכות לדעה אחרת

**הקבילה:** ד"ר עידית שפרן גיטלמן טפטפה בריאיון את תיאוריות הקונספירציה נגד הצבא וחיל האוויר. האם לא למדנו כלום? והמנחה והפרשנים באולפן אינם אומרים דבר. למה?

ציטוטים, ואינן מציינות בהכרח מי עומד מאחוריהם. ההקשר של המשפט/שאלה מופיע מיד בהמשך, בכותרת המשנה של הידיעה: עימות חריף התפתח בין חברות כנסת מהקואליציה וח"כ גלעד קריב בנוגע לאירוע האלימות במאחז גבעת רונן. משמע, כותרת המשנה, כמקובל בפרקטיקה של עריכה עיתונאית, מציגה את ההקשר ואת הזיקה לשאלה שבכותרת המרכזית. בהמשך, בגוף הידיעה, בהתאם לאותה פרקטיקה, מוצגים הדברים בפירוט נרחב יותר. קרי, העימות שהתפתח בכנסת, והדברים שאמרה ח"כ לימור סון הרמלך בעניין ה"ריגול". כך מנסחים ידיעה עיתונאית, ומשכך, אין בהצגת הכותרת, כטענתך, הטיה כלשהי.

 לא מוצדק

## בולטות משמעותית

**התלונה:** בזמן שהמדינה במלחמה קשה, ישנם חטופים אצל החמאס, קיפאון מדיני, כלכלי, חברתי, מוציא בנו של רה"מ סרטון המרדה נגד צה"ל. איפה הכותרת הזו אצלכם? זה לא מספיק חשוב כדי לחקור את זה? ועוד, איפה נמצא אזכור לכתבת השחיתות הבלתי נתפסת אצל השרה הבכירה רגב? למה אתם לא מציינים את העובדה הזו בכלל? נראה לי ששני הנושאים הללו חייבים להיות ככותרות ראשיות אצלכם. זה עניין ציבורי וענייני.

**התשובה:** שני הנושאים שצינת זכו לבולטות משמעותית בכל הפלטפורמות של כאן בטלוויזיה, ברדיו ובדיגיטל. (לתשובה זו צורפו דוגמאות מתוך הסיקור הנרחב לנושאים הללו).

 לא מוצדק

מתעלמים המצב בצפון. להיפך! יעידו על כך אלפי הדיווחים, הכתבות, הראיונות והשידורים הישירים מהזירה הצפונית – האזרחית והצבאית כאחד – המשקפים את החיים הבלתי נסבלים, הבלתי הגיוניים והבלתי נתפסים שהתושבים בצפון חווים.

 לא מוצדק

## אין הטיה בכותרת

**הקבילה:** אני עוקב אחרי התכנים של כאן 11 בעיקר בדיגיטל. נתקלתי בתופעה לא בריאה של הטיית כותרות. אין לי מושג אם זה בכוונה. שלשום נכנסו בטעות כמה נשים אזרחיות להתנחלות מרוחקת ונתקלו באלימות מטורפת (פגיעות חמורות) וגם פגיעה ברכבן. אני פותח את האתר של הערוץ הציבורי ורואה שבכותרת הראשית נשאלה שאלה: אולי הן מרגלות? במילים אחרות, ישנה הצדקה לאלימות קשה ופגיעה בשלטון החוק. אני מצפה מכם להסיר את ההטיה המסוכנת הזו בכותרת הראשית.

**התשובה:** ראשית, כשאתה מצוין כי נתקלת ב"תופעה לא בריאה של הטיית כותרות", ראוי כי טענה זו תתבסס על רצף של דוגמאות התומכות בטענתך. אלמלא כן, איך נוכל להתמודד עם טענה שכזו, ואיך גם נוכל להפיק מכך את הלקחים הנדרשים?

לגופה של טענתך על הטיה בכותרת: ידיעה חדשותית מתבססת על שלושה מרכיבים מרכזיים: כותרת, כותרת משנה וגוף הידיעה. הכותרת בידיעה זו מציגה את המשפט "מה זה ריגול?" כציטוט, משמע שמישהו עומד מאחורי הטענה הזו. ומי שאומרת את המשפט הזה היא חברת הכנסת לימור סון הרמלך. כותרות, מטבען, מציגות לעיתים קרובות



מיכל אסולין, מגישת "אגן הים התיכון". צילום: מיכה לובטין

הפלטפורמות של כאן מראיינים מגוון רחב מאוד של מראיינים/מומחים - כולל במרוץ הנוכחי לנשיאות ארה"ב - כדי להציג את מכלול הדעות.

**נענה לגופו** 

### אגן הים התיכון (1) : תיקון היסטורי, לא אפליה

**הקבילה:** תאגיד השידור, במסגרת שידורי תחנת המוזיקה כאן גימל, מקדיש כ-14 שעות שידור שבועיות (!!!) לתוכנית אגן הים התיכון. מבדיקה שערכתי, משודרים בה אך ורק יוצרים וזמרים מזרחיים, והיא מפלה לרעה אומנים ויוצרים אשכנזים מסיבות גזעניות, שרבים מהם יוצרים ומבצעים בין השאר גם יצירות ים-תיכוניות. בהתנהלותו זו, תאגיד השידור הישראלי מפר ברגל גסה את האיסור

### למה לפרגן להאריס?

**הקבילה:** שמעתי היום בכאן רשת ב דיון על הבחירות לנשיאות בארה"ב. השתתפה בו יעל שטרנהל. כל דיון עם ישראלים על ארה"ב מפגין בורות, שטיפת מוח שמאלנית וקלישאות מהתקשורת. ברור שכל התיקים שנתפרו לטראמפ באו מממשל בידן כדי להפריע לו לרוץ לנשיאות, לבזבז את זמנו בבתי משפט ולהשמיץ אותו. טראמפ הוא איש מצחיק ולפעמים יש לו יציאות שצריך להבין. גם האמירה שלו על "מרחץ דמים" הוצאה מהקשרה. הוא לא התכוון לכאוס או למלחמת אזרחים, אלא ליבוא המכונניות מיפן וסין. למה לפרגן לעוכרת ישראל קמלה האריס?

**התשובה:** זכותך לחשוב כך, ובאותה מידה זכותה של ההיסטוריונית לענייני ארה"ב, ד"ר יעל שטרנהל, לחשוב אחרת. הניתוח שלה הוא לגיטימי, בדיוק כמו הפרשנות שלך. בעקרון, בכאן רשת ב וביתר





צילום: כאן גימל

דרכה הייתה התוכנית הבית היחידה מעל גלי האתר ליצירה הישראלית המזרחית, מה שהפך אותה למוסד מיתולוגי בעל ערך תרבותי רב. גם כיום, המוזיקה המושמעת בתוכנית מהווה את פס הקול הקבוע של מאות אלפי מאזינים מדי יום שישי – ללא הבדל מוצא, גיל או מקום מגורים. על פי סקר שפורסם ביולי האחרון (2024), ההאזנה לתוכנית רק הולכת וגדלה, גם בשידור באמצע השבוע. מאז פרוץ המלחמה, התקבלה החלטה ניהולית להרחיב את המותג האהוב לשידור יומי קבוע (א-ד) בהובלת מיכל אסולין, כדי לאפשר למאזינים לשלוח איחולי נחמה וברכה ליקיריהם. הרצועה, שכאמור מתקבלת באהדה על פי סקרי ההאזנה, משלבת בתוכה הופעות חיות, וחשיפה של אמנים ושירים חדשים.

העריכה בתוכנית מסתמכת על שיקולים מקצועיים בלבד, ואין כל ממש בטענתך לפיה בחירת השירים מסתמכת על המוצא העדתי של המבצעים או היוצרים. בין יוצרי השירים שהושמעו רק בתוכניות האחרונות של "אגן הים התיכון" אפשר למצוא את

להפליה על רקע גזעני ופוגע בערכי יסוד. כמו-כן, לא ברור מי קבע, ועל פי איזה קריטריונים, כמות כה גדולה מזמן האוויר הציבורי דווקא ליוצרים ומבצעים מזרחיים בלבד? הנך מתבקש לפעול לאלתר לאיזון בין המבצעים והיוצרים המזרחיים ליוצרים ולמבצעים האשכנזים בתחום המוזיקה הים תיכונית; לבדוק לגוון את שעות השידור בתוכניות לז'אנרים מגוונים בהם מוזיקה בלקנית, צוענית וסלאבית, למשל, וסוגות אחרות בתחום. כמו כן הנך נדרש לבדוק, מדוע השפה הרוסית, הרומנית, הספרדית ושפת היידיש והלדינו, ואפילו השפה הגרוזינית ו/או ההודית אינן נשמעות בכאן גימל – וזאת לעומת ריבוי השירים בשפות מזרחיות אחרות, כגון מרוקאית, תוניסאית, כורדית וכו'.

**התשובה:** להלן התייחסותו של סמנכ"ל חטיבת הרדיו, לי-אור אברבך, לפנייתך:

"אגן הים התיכון" של כאן גימל היא תוכנית פורצת דרך שמשודרת כבר למעלה מ-40 שנה. בראשית

מזרחי מוזיקת אגן הים התיכון. נו, ברור, אריק איינשטיין ושלמה ארצי זו מוזיקה ישראלית, או שירי ארץ ישראל היפה.

**התשובה:** להלן תשובתו המנומקת של לי-אור אברבך, סמנכ"ל חטיבת הרדיו של "כאן":


אני מניח שהפנייה שלך מגיעה על רקע "מצעד שירי אגן הים התיכון" של כאן גימל, משדר שהעברנו ביום העצמאות האחרון, בשידור חי מטיילת בת ים. בתוכנית דירגנו את השירים האהובים, החשובים והמשמעותיים מאז קום המדינה. שירים אלה, הושמעו ומושמעים במסגרת תוכנית הרדיו המיתולוגית של כאן גימל, המשודרת כבר 45 שנה, "אגן הים התיכון", ומכאן גם שמו של המצעד. הבחירה לשדר ביום העצמאות דווקא את המצעד הזה אינה מקרית – לא רק שאלה שירים ישראלים לכל דבר, הם שירים שהגדירו את ה-DNA של הזהות והתרבות הישראלית, כפי שאנחנו מכירים אותן, והם זורמים בעורקי כולנו, לא משנה מהיכן עלינו או עלו הורינו.

ברור לי לחלוטין, שהקטלוג של הז'אנר הזה כ"ים תיכוני" אינו מדויק ונולד בימים רחוקים. לפני 45 שנה, כשברדיו נשמעו באופן חריג ביותר זמרים שסילסלו, הוחלט להקים את התוכנית שקשרה זמר זה עם להיטים מאזור הים התיכון כולו – ממדינות כמו טורקיה, יוון, איטליה וספרד. וכך נולד השם. עם השנים, הלכה והתמקדה התוכנית בלהיטים מקומיים, חלקם שנולדו בארץ, חלקם שירי עדות שהובאו ממדינות המוצא.

הסגנון המדובר שהתפתח בישראל פותח על ידי זמרים ממדינות המזרח התיכון – כמו תימן, עירק, מצרים וסוריה – והמוטיבים שבו נלקחו מהשירה הערבית, ועל כן ההגדרה של הז'אנר כ"מזרחי" אינה מופרכת. עם זאת, קשה לנתק את המזרחיות מההקשרים הרחבים – הגיאוגרפים,

עוזי חיטמן, אהוד מנור, מתי כספי, סשה ארגוב, יובב כץ, דוד זיגמן, יאיר קלינגר, נעמי שמר, חיים חפר, ואף נתן אלתרמן ואלכסנדר פן ("חנ'לה התבלבלה" ו"סורו מני", של צלילי העוד). התוכנית מגלמת בתוכה את ערכיו של השידור הציבורי, שהם הכללה וגיוון, ומתן מקום של כבוד לשירים שהם מחצבתם של ישראלים כה רבים. אנחנו פתוחים וקשובים לכל ביקורת ציבורית, ועם זאת, כל מהותה של התוכנית הוא אם כבר תיקון היסטורי לאפליה רבת שנים, ולא ההפך.

כאן גימל משדרת 24 שעות ביממה, שבעה ימים בשבוע. מנוגנים בה שירים במגוון רחב של סגנונות – היפ הופ, רוק, פופ, מזרחי, להיטים עכשוויים ונכסי צאן ברזל. המכנה המשותף של כל היצירות המושמעות בתחנה הוא שכולן ישראליות. ככאלה, עיקרן המובהק הוא בשפה העברית, חלקן בשפות אחרות. עורכי התחנה בוחרים את השירים על פי אמות מידה מקצועיות כמו איכות השירים, התאמתם לרצועה ולשעת השידור, ולצד זה גם התאמתם להלך הרוח הציבורי ולתקופה.

**לא מוצדק** 

## אגן הים התיכון (2): לא מקטלגים זמרים

**הקבילה:** תלונתי הינה על המשך הניסיון לסווג ולקטלג אמנים לקטגוריות על בסיס מוצא אתני, מה שגורם להטיה, לנזק לאמת ולחברה הישראלית. לא מקובל עלי שתאגיד השידור מחלק זמרים ל"מזרחים" ול"ישראלים", כאילו יש הבדל ביניהם. החלוקה הזו מעוותת את המציאות ואינה משקפת את הזהות הישראלית המשותפת לכולנו. למרות שנולדתי בארץ, לא נפלתי ברשת הזו שלכם. צורם לי שאתם קוראים למוזיקה של זמרים ישראלים ממוצא

בניגוד לדבריך, אנחנו לא מקטלגים זמרים כ"מזרחים", אלא נותנים מקום לז'אנר מוזיקלי שבמשך שנים נדחק ודוכא מהבמות המרכזיות. במצעד שקיימנו ביום העצמאות, ובשידורים היומיומיים בכאן גימל, אנחנו רואים עצמנו ממשיכים בתיקון ההיסטורי, ומעל הכל – ממלאים את תפקידנו העיקרי, שהוא לתת לציבור הישראלי מוזיקה טובה ואיכותית שהוא אוהב, שמרגשת אותו ובימים אלה, וגם נותנת לו נחמה.

 **נענה לגופו**

הסוציאקונומיים וההיסטוריים בישראליות. אכן, ההגדרה הזאת טעונה במשקל רב, ובתקופות מסוימות, על מנת להתקבל, דווקא אנשי הזמר המזרחי העדיפו להיקרא זמרים "ים תיכוניים".

מעל לכל, אני מסכים איתך שההגדרה של שירה בסגנון ספציפי, כ"שירי ארץ ישראל היפה", היא זו שאבד עליה הכלח ואינה שמורה לסגנון כזה או אחר. שירת ישראל היפה צמחה בקיבוצים, כמו גם בשכונת התקווה; שורשיה ברוסיה, כמו בצרפת או בתימן, והיא ממשיכה לצמוח היום ביתר שאת, ומושמעת בכאן גימל מבוקר ועד ערב.



## סגנון הגשה ותרבות הדיון

### הקוד שלנו

11. נקייד על לשון בהירה, נקיה ותקנית, על תרבות הדיון ועל כבודם של המשתתפים בו. הנושא של סגנון הגשה ותרבות הדיון רשם 7% (118 קבילות) בשנת 2024 – עלייה של 1% לעומת השנה שעברה – 6%.

### זלזול והנמכה של הנאום

**הקבילה:** כרגע סיימתי לצפות בתגובות של מגישי חדשות 20:00 לנאומי של רה"מ נתניהו באו"ם. הזלזול וההנמכה בערכו של הנאום לא רק נאמרו מפורשות, אלא היו גם פרושים על פני המגישים. מעולם לא הצבעתי לביבי בבחירות ובכל זאת, מגישי חדשות בערוץ ממלכתי אמורים לתת ניתוח רחב ובעל משמעות, ולא לשתף את הצופים ברגשותיהם האישיים. הייתי מצפה מהם ליתר אחריות ומקצועיות. התוכניות הדוקומנטריות שלכם ברמה גבוהה. אולי הגיע הזמן לקצת ביקורת פנימית שתשפר ותדייק את עבודת צוות מערכת החדשות, כך שהצופים יוכלו לקבל ניתוח מקצועי ולא רכילות.

**התשובה:** אני מתקשה להשיבך בצורה המיטבית בהיעדר תימוכין לדברים שנאמרו בשידור. קשה מאוד לנתח הבעות פנים ואף להגיע כתוצאה מכך למסקנות, כפי שעולה מפנייתך. בכל מקרה, צפיתי שוב ושוב בשידור, ואני מודה שלא זיהיתי זלזול או הנמכה, כטענותיך. אני בטוח בכנות כוונותיך ותחושותיך, ולכן העברתי את פנייתך זו לתשומת ליבם ולעיונם של כל הגורמים הרלוונטיים – גם מתוך כך שאני שותף מלא לאמירתך לפיה "ביקורת פנימית תשפר ותדייק את עבודת צוות מערכת החדשות כך שהצופים יוכלו לקבל ניתוח מקצועי ולא רכילות".

נענה לגופו 

לעשות על מנת ליירט כטב"ם, ואיך אתם מבצעים זאת?"

**התשובה:** בעקבות פנייתך האזנתי שוב לריאיון. אני מודה שלא זיהיתי חריגה כלשהי מאמות המידה האתיות והמקצועיות. השאלות היו ראויות, גם אם לא היו נוחות לאוזניך. עקיבא נוביק הוא בראש וראשונה עיתונאי עתיר ניסיון ומוניטין. לצד זאת, הוא גם מראיין חכם ויצירתי, ששואל לא פעם את שאלותיו מזווית שונה ולא שגרתית. כך היה גם הפעם. אני מניח שלא התחברת לסגנונו ולטעמו, וזה בסדר, אבל מכאן ועד למסקנתך (המזלזלת, לצערי הרב) - המרחק רב.

 **נענה לגופו**

## מה עם נשק לתצפיתניות?

**הקבילה:** שמעתי ריאיון חשוב ברשת ב, שבו קרן נויבך משוחחת עם רוני, אביה של אחת התצפיתניות בצפון. אף שאלה לא נשאלה, לא על ידי קרן נויבך ולא על ידי האב, האם יש להן, לתצפיתניות בצפון, נשק?! בושא שלא מעיזים להעלות את הנושא הזה ברדיו.

**התשובה:** אני באמת תוהה על מה יצא קצפך. כפי שהנך מציון, אכן מדובר בריאיון חשוב, אפילו חשוב מאוד, שרשת ב וקרן נויבך דווקא ראויים לכל שבח על עצם קיומו. הוא העלה על סדר היום נושא בעל ערך רב, הוצגו בו שאלות נוקבות, כאשר הביקורת על הצבא הייתה שזורה לכל אורך הריאיון. נכון, לא הועלתה השאלה שאתה מציג בפנייתך. האם בשל כך קיימת הצדקה לביקורת כה חריפה? **התשובה**, בעיני, היא שלילית. זדון בוודאי לא היה כאן.

 **נענה לגופו**

## שיח טעון על טונים גבוהים

**הקבילה:** (1) אני מבקש מכבודו להאזין לשידור שהיה היום 08/09/24 – איזו רמה של צעקות של שדרן, יגאל גואטה, שפשוט צורח על מרואיין, חבר כנסת חנוך מילביצקי. לא יתכן שכאשר עולה מרואיין מהימין הוא חוטף צרחות והפרעות, ללא מתן אפשרות לענות. וכאשר מרואיין מהצד השמאלי, הוא מדבר בנחת, ללא הפרעות.

**התשובה:** ראשית, אני מבקש להתייחס להיבט ולהקשר העקרוני: הדיון באולפן, בין יגאל גואטה לח"כ חנוך מילביצקי, מייצג שיח קשה וטעון במרחב הציבורי, בנושא הנוגע בלב המחלוקת שמפלגת וקורעת את החברה הישראלית. על כך, אני מניח, איננו חלוקים. למצער, השיחה בין השניים התפתחה לעימות סוער וחריף במיוחד. בלהט הדברים אכן נחצו גבולות השיח המקובל והמכבד מצד המראיין, ואיננו מחפים חלילה על כך, אבל גם מצד המרואיין. ברור שאפשר וראוי היה להימנע משיח מעין זה בשידורינו. אנו סבורים, שבמצב שבו סף הכאב, הרגישות והטענות גבוהה כל-כך, נדרשת מכולנו – ודאי מאלה הנמצאים מאחורי המיקרופון – נשימה ארוכה, אפילו ארוכה מאוד, וראוי להכיל זה את זה גם אם דעות ואמירות, כאלה או אחרות, שנויות במחלוקת.

 **מוצדק בחלקו**

## ריאיון מזווית לא שגרתית

**הקבילה:** בזמן השידור של התוכנית, עקיבא נוביק ניהל ריאיון עם מפקד טייסת "האחת" סגן אלוף ש', ונכנס למקומות שהם פשוט הזויים. שאלות כמו "כיצד אתם מבצעים את ההתחמקות מטילי קרקע אוויר של חיזבאללה, כיצד אתם טסים בדיוק כדי שהאויב לא יצליח ליירט אתכם ומה בדיוק צריך



## תרבות דיבור, מינוח וניסוח

### הקוד שלנו

11. "נקפיד על לשון בהירה, נקיה ותקנית". קבוצה זו כוללת קבילות שעניינן מינוח וניסוח שאינם עולים, לדעת הקובלים, עם הקוד האתי המחייב.

בשנת 2024 נרשמה עלייה של 3% בקטגוריה של תרבות דיבור, מינוח וניסוח - 14% (259 קבילות), לעומת 11% בשנה שקדמה לה.

## פעולות חבלה, לא טרור

**הקבילה:** במהלך שידור החדשות כינה הקריין את פעולות המוסד ב"מבצע סוזאנה" (הוא "עסק הביש") כפעולות טרור ישראליות. מחפיר לקרוא כך לפעולות מנע ולחימה ישראליות, גם אם הן כשלו.

**המענה:** תודה על פנייתך הצודקת. נכון היה להשתמש במונח "פעולות חבלה" ולא במונח ששודר. העברנו את פנייתך לתשומת ליבם ולעיונם של כל הגורמים הרלוונטיים במערכת.

מוצדק 

## לא בוצע ליניץ'

**הקבילה:** לא בוצע שום ליניץ' באוהדי מכבי תל אביב. ליניץ' או ליניצינג זו הוצאה להורג בידי המון, בדרך-כלל בתלייה (!) אף אחד לא נרצח באמסטרדם.

**התשובה:** רות אלמגור-רמון, יועצת הלשון בתאגיד מגיבה: הצדק עימך! הצלחתנו למנוע כמה מן ה"ליניצינג", אך לצערי לא את כולם.


מוצדק 

## "פלסטינה" – לא כאן

**הקבילה:** פניתי לתאגיד כאן מספר פעמים, אבל חוץ מקבלת אישורים על הפניות אינני מקבל שום משוב: כעת אני דורש את הפסקת השימוש במילה "פלסטינה" בכל הקשור לערבים. מקור המילה – פלישתים שאין להם קשר לערבים ולגזע שמי. הם באו מאירופה ונעלמו. הקיסר הרומי אדריאנוס נתן

ליהודה ושומרון את השם "פלסטינה" כדי למחוק היסטוריה יהודית כאן. אותו דבר עשו הערבים ב-60 שנים האחרונות. המשך השימוש במילה "פלסטינה" הוא נגד אינטרסים של העם היהודי ומדינת ישראל. גם רש"פ יש לקרוא – רשות ערבית אוטונומית בישראל.

**התשובה:** ראשית, בעקבות הערתך על אי מענה לפנייתך: מבדיקה שערכתי במערכת קבילות הציבור של כאן עולה, כי כולן, ללא יוצא מן הכלל, נענו עד היום לגופן. באשר לפנייתך זו אני מתכבד להשיבך באמצעות הגב' רות אלמגור-רמון, יועצת הלשון הוותיקה בתאגיד השידור הישראלי: פלסטינה הוא שם המושבה הבריטית בימי המנדט. פלסטין הוא השם שנתנו הערבים תושבי אזורנו למדינה שהם חפצים בה. אנחנו מביאים את השם הזה כשימוש בפייהם, וזהו תפקידנו.

לא מוצדק 

## בין אסון לטבח

**הקבילה:** ברצוני להתלונן על שימוש במילים מעוותות מציאות: בצאת השבת, כאשר ראינו במסכי הטלוויזיה את החדשות הרעות מהצפון, נדהמנו לגלות שבחרתם בכותרת "אסון במג'דל שמס". כנראה שעוד לא הפנמתם הגדרות מילוניות פשוטות – אסון זה רעידת אדמה, קריסה. פה מדובר במלחמה, בטבח, ברצח. יש מלחמה, ואתם מחויבים להשתמש במילים הנכונות, ולא לטשטש או לשנות מציאות כראות עיניכם.

**התשובה:** כדי לדייק בתשובתי לפנייתך, ביקשתי את תגובתה של הגב' רות אלמגור-רמון, יועצת הלשון הוותיקה של תאגיד השידור כאן: אינני רואה קושי לקרוא לדבר הנורא שקרה אמש גם 'אסון'. אין זה סותר שימוש, בדיווח עצמו, במונחים של 'טבח' או

שונות, והן חשובות לדיון הציבורי על גורל החטופים וסיכונם מהמשך הלחימה והתקפות צה"ל בעזה. "נרצח" משמעו נרצח על ידי שוביו. "נהרג" משמעו כתוצאה מלחימה או התקפת צה"ל. טשטוש המושגים מטעה את הציבור, ובמקרים שציינתי, בו צה"ל מודה שיש סבירות גבוהה שנהרגו מאש כוחותינו, יש להקפיד ולומר שנהרגו, כלשון צה"ל, ולא נרצחו.

**התשובה:** ברמה העקרונית, אני בהחלט מקבל את האבחנה הזו.

 מוצדק בחלקו


## הרבה יותר מ"נפצע"

**הקבילה:** קובי מידן דיבר בתוכניתו "סוכן תרבות" על התאונה שבה נהגו של השר איתמר בן גביר עבר בצומת באור אדום, ודיווח שהתאונה הסתיימה בכך שכן גביר נפצע והנהג שבו פגע "נפצע" גם הוא, אלא שלנהג הקורבן לנהיגה הפושעת נגרם שבר בברך, מה שהצריך ניתוח ושיקום ממושך, כאשר קובי מידן הסתפק במילה "נפצע" בלבד.

**התשובה:** שבר בירך הינו פגיעה לכל דבר. תוכניתו של קובי מידן אינה מהדורת חדשות, שם נהוג לציין גם את מידת הפגיעה.

 לא מוצדק

'רצח'. ברור שהיה כאן טבח נורא, אבל לכל משפחה קרה גם אסון, וכן לכפר כולו, ולמדינה כולה. נראה לי אפוא שאין מקום לקצף.

 לא מוצדק

## נהרגו, לא נרצחו

**הקבילה:** במהדורות החדשות שלכם ובדיווחים על דבריהם של קרובי חטופים אתם חוזרים על המידע השגוי שהחטופים יוסי שרעבי ויורם מצגר נרצחו בשבי החמאס, כאשר צה"ל הודיע ששרעבי נהרג בסבירות גבוהה מהפצצת צה"ל של מבנה סמוך למבנה בו הוחזק, ושיוורם מצגר נהרג עם עוד שלושה חטופים כשצה"ל פעל בחאן יונס. יש לומר בשידור שהם נהרגו בשבי. דובר צה"ל אמר בעניין זה כי "אנחנו מעריכים כי ארבעתם נהרגו יחד במרחב חאן יונס לפני מספר חודשים בעודם מוחזקים על ידי מחבלי חמאס בעת שכוחות צה"ל פעלו במקום". יש לומר נהרגו, לא נרצחו.

**התשובה:** מאחר שאין ודאות, ואתה אף מציין זאת בפנייתך, שהשניים מצאו את מותם מאש צה"ל ("סבירות גבוהה"), איני רואה מניעה מציון העובדה שהשניים מצאו את מותם בשבי החמאס. זוהי עובדה שעומדת בפני עצמה. עם זאת, ראוי בהחלט לציין בדיווח גם את החשש, שהשניים נפגעו מאש חיילי צה"ל, שכן הצבא עדיין ממשיך בבדיקתו. לגבי השימוש בפעלים של "נהרגו" או "נרצחו": מאחר שכאמור אין ודאות באשר לנסיבות מותם, אפשר להבנתי להשתמש במילה "נרצחו". בכל מקרה, העברתי את פנייתך לתשומת ליבם של הגורמים הרלוונטיים במערכת החדשות.

תגובת הפונה למענה זה: תודה על תשובתך, אבל לשימוש במילה "נרצח" ו"נהרג" יש משמעויות



## לא אדריכל, רוצח שפל

**הקבילה:** בזמן שדיווחתם על חיסולו של מוחמד דף הופיעה על המסך הכתובית "מאדריכלי ה-7/10". אני קובלת על השימוש במילה אדריכל ביחס למרצח אכזר. אדריכל הינו מתכנן משהו חיובי, לטובת הכלל, אסתטי, נעים לעין. אז למה לייחס יופי לרוצח שפל? מבקשת לא להשתמש במילה זו שמוסיפה תואר של כבוד לרוצחים שפלים.

**התשובה:** רות אלמגור-רמון, יועצת הלשון של התאגיד: תודה על תלונתך הצודקת. אכן, "אדריכל" הינה מילה הנושאת אופי חיובי, ויתרה מזו: הביטוי "מאדריכלי" נאמר בדרך כלל לציון מפעל חשוב. היה בהחלט מקום להשתמש בביטוי אחר, בין היתר כמו זה שציינת בפנייתך. תלונתך הועברה לתשומת ליבם של כל הגורמים הרלוונטיים.

מוצדק 

הפגנה בקפלן. צילום: אבשלום ששוני, פלאש 90

## לא כוכב, טרוריסט

**הקבילה:** הזדעזעתי לשמוע ברדיו קדימון לסרט תעודה על הטרוריסט והרוצח המתועב קרלוס, שבו הוא מוגדר כ"כוכב טרור". האם התאגיד רואה בטרוריסט ובארכי רוצח "כוכב"??!

**התשובה:** הדברים נאמרו על-ידי אחד המרואיינים בסדרה התיעודית, וגם אם המילה מקוממת, זכותו לומר את דבריו במסגרת פרשנותו. בוודאי שהתאגיד אינו רואה בטרוריסט "כוכב". בכל מקרה, פנייתך הועברה לתשומת ליבם של כל הגורמים הרלוונטיים.

נענה לגופו 



לנו לשפוט אותה. זוהי זכותה המלאה לומר זאת ולחשוב אחרת ממך - ובעיקר, זוהי חובתנו המוסרית להקשיב לה בכבוד הראוי, כי אין ראוי ממנה.

 נענה לגופו

## פליטת פה בהיסח הדעת

**הקבילה:** שמעתי את רינה מצליח קוראת בתוכניתה ביום ששי לחיילי צה"ל "קלגסים". שני בני לוחמים. האחד נלחם מהשבעה באוקטובר בחירוף נפש מול האויב האכזר בעזה, מסכן את חייו למען מדינת ישראל ולמען רינה מצליח. אחיו יצטרף בקרוב ללחימה. במקום לשאת אותם על כפיים על נכונותם לסכן את חייהם למען קיום המדינה, אומרים עליהם "קלגסים".

**התשובה:** השימוש בביטוי "קלגסינו" על ידי העיתונאית רינה מצליח בתוכניתה "רינה ועקיבא" בכאן רשת ב, בהתייחסותה לחיילי צה"ל - לא היה במקומו ואין להתבטא כך, ודאי לא בשידור הציבורי, כטענתך. מצליח ציטטה דברים שאמר שר הבטחון, יואב גלנט, באשר לקרבתם של חיילי צה"ל ליחיא סינוואר, והשתמשה באופן שגוי בביטוי "קלגסינו". מדובר היה בפליטת פה שבהיסח הדעת, ללא כל כוונה לפגוע חלילה בחיילי צה"ל, ע"י מגישה עתירת ותק, ניסיון ומוניטין, אחות שכולה וקצינה לשעבר בצה"ל. רינה מצליח הבהירה את הדברים בתוכניתה. מחזיק אצבעות בכל ליבי לך, למשפחתך ולשני בניך.

 מוצדק

## "פורעים", לא מפגינים

**הקבילה:** אתמול, בחדשות השעה 22:00, כונו מפגינים מהימין שהפגינו בבית ליד כ"פורעים", ואילו כל פעם במוצ"ש, בהפגנות קפלן, כאשר המפגינים חוסמים כבישים באופן בלתי חוקי הם מכונים "מפגינים". למה לא לקרוא למפגיני קפלן במוצ"ש, שפורצים לכביש וחוסמים באופן בלתי חוקי, כ"פורעים"?

**התשובה:** במהדורת החדשות של השעה 21:00 המפגינים שפרצו לבית ליד כונו "מפגינים". אחרי התייעוד בווידאו ממקום האירוע, הם כונו במהדורת 22:00 כ"פורעים". לעיתים, מפגיני קפלן שהתפרעו כונו במהדורות החדשות "פורעים/מתפרעים/מפירי סדר". חשוב לציין שכאשר עשרות אלפים מפגינים, וחלק קטן מהם מתפרע, בכאן חדשות עושים את האבחנה הזאת בידיעה המשודרת. לרוב נוקטים בלשון "מפגינים", ולעיתים רחוקות הם מכונים כ"מתפרעים" או כ"מפירי סדר". בכל מקרה, הערתך נלקחה לתשומת ליבנו.

 נענה לגופו

## זכותה המלאה של ניצולת השואה

**הקבילה:** ליאת רגב ראינה במוצ"ש את גב' לידיה אברמסון, ניצולת שואה בת 94, שטענה כי ב-7.10 לא הייתה שואה בדרום מפני ש"יש לנו מדינה ויש לאן לברוח ויש צבא חזק". לא רק זאת, היא טוענת ש"אנחנו אשמים". בניגוד מוחלט לדעתה של גב' אברמסון, בעוטף עזה הייתה שואה. מאות ישראלים היו מטרות חסרות ישע למפלצות העזתיות. המדינה לא הייתה קיימת עבורם.

**התשובה:** המרואיינת הביעה את דעתה האישית כמי שחוותה על בשרה את הנורא מכל ושרדה. אל

## “הנכבה של השמאל”

**הקבילה:** ביום שישי בבוקר, במהלך התוכנית “אמילי והפרופסור”, כינתה המגישה אמילי עמרוסי את יום ירושלים: “הנכבה של השמאל”. הדבקת המונח “נכבה”, שמתאר את תבוסת אויבי המדינה במלחמת השחרור, לציבור שלם של אזרחי המדינה, היא מסיתה ומפלגת. בערוץ שידור ציבורי אין מקום לדברים כאלו ולדוברת שמפיצה אותם; (2) נוהג להאזין בקביעות לתוכנית של אמילי ויובל, ובתור אדם שרואה עצמו כאיש מרכז, אני נהנה בדרך כלל מדעותיהם ומהאינטראקציה ביניהם. אבל היום, האמירה הזו של אמילי פגעה בי מאוד.

**התשובה:** מכאן רשת ב הגיבו לפנייתך: בלהט הוויכוח נעשה שימוש בהכללה שאינה במקומה ללא כל כוונת זדון. ראוי לציין כי פרופ' אלבשן איזן בשידור באופן מידי את אמילי עמרוסי ומחה על עצם ההכללה והשימוש במושג זה.



מוצדק

בהתערבות מנהלית באמירה שאולי לא נעמה לחלק מהמאזינים, אבל הייתה מינורית ביחס להתבטאויות אחרות.

**התשובה:** מכאן רשת ב נמסר בתגובה לפניוטיכם: הצעד המשמעותי שננקט נגד אמילי עמרוסי אינו קשור כלל להתבטאותה, אלא להתבטאות אחרת בשידור חי כלפי עובד בתחנה, והעלבתו באופן שלא ניתן לקבל. לכן הושעתה משידור. אמילי עמרוסי, שאינה עובדת מן המניין של התאגיד, לא נתבקשה להתנצל בשידור על התבטאותה אלא להבהיר, כי בלהט הוויכוח נעשה על ידה שימוש בהכללה שאינה במקומה וזאת ללא כוונת זדון. אנו נותנים חופש ביטוי מלא לכל המגישים בכפוף להוראות החוק והאתיקה המקצועית, אך עם זאת לא נאפשר לעובדים באשר הם לעלוב זה בזה, ובוודאי לא בשידור חי.

נענה לגופו 

## חוק הרבנים או חוק הג'ובים

**הקבילה:** השדרן רן בנימיני מתבטא כך בשידור: “חוק הרבנים או חוק הג'ובים לרבנים”. אין יותר אובייקטיביות? יותר ענייניות? תפקיד לשדר בצורה שאינה מוטה כלפי שמאל או ימין ולא להשמיע דעות אישיות בשידור.

**התשובה:** ההגדרה של רן בנימיני בשידור מייצגת את השיח הציבורי בנושא, ומכילה את הביקורת הטמונה בחוק המוצע. איני מזהה בכך בעיה, מה עוד שעל-פי כללי האתיקה של עיתונאי התאגיד אין מניעה מהבעת דעה אישית (סעיף 9 לתקנון האתיקה) כל עוד הדברים נאמרים בשקיפות.

נענה לגופו 

## העלבה בשידור חי

**הקבילה:** אני מאזינה שנים לתוכנית “אמילי והפרופסור”. הצטערתי לגלות, שאמילי לא חזרה לשדר. מקומם שאתם משעים בצורה חד-צדדית, לא אאזין יותר לתוכנית; (2) מופתעת ומאוכזבת מהחלטתכם הלא ברורה להשעות משידור את אמילי בתוכנית “אמילי והפרופסור”. הינכם תאגיד ציבורי ולכן חובה עליכם להשמיע קולות מגוונים המייצגים את הציבור. גם אם דעותיה של אמילי אינן נוחות לכם, ולא מתאימות לדעות האישיות שלכם, הרי שאסור לכם לסתום לה את הפה. זוהי חריגה חמורה מתפקידכם כתאגיד ציבורי; (3) אפשר היה לאהוב או לא את ההתבטאות של עמרוסי. הבעיה התחילה

## בעזרת השם

**הקבילה:** הבוקר פתחתי את החדשות ברדיו בשעה 7 בבוקר. אחד מהנושאים היה קטע מוקלט של שגריר ארה"ב, Jack Lew. קודם שמענו אותו באנגלית, והוא אמר בפירוש: "God willing". לאחר מכן, כמקובל, הקריין תרגם מילה במילה, אבל נדהמתי לגלות שהוא דילג על "בעזרת השם". לא יכול להיות שהגענו למצב ששגריר ארה"ב (שהוא אדם דתי) מוכן להגיד את שם השם בפרהסיה, ואתם מוחקים את זה מהשידור.

**התשובה:** הטעות נעשתה בהיסח הדעת וללא כוונה כלשהי. הגורמים המקצועיים לקחו את הערתך לתשומת ליבם.



נתניהו. אף שהתרגום המילולי הוא "חור תחת", האם להשמיע את צמד המילים הללו בשידור? דילמה.

אשר למילה פאקינג: לעתים אני פותר את הקונפליקט באמצעות תרגום מדויק, שדווקא מעלה משלב מילולי באופן שמעיד על התנגדות ערכית לביטוי. למשל, במקום פאקינג, אני משתמש ב-"מזורגג". במקום אסהול - "קוץ בישבן". אני בטוח שאאלץ להתמודד עם עוד אתגרים כאלה בעתיד, ומקווה שיהיו לי פתרונות יצירתיים שימנעו ממני להשתמש בשפת רחוב בשידור. על כל פנים, זאת לא שאלה של ימין או שמאל, ואם עורך מהדורת חדשות החליט לוותר על המילה "פאקינג", אני פאקינג מבין לליבו):

נענה לגופו

## שפה לא ראויה

**הקבילה:** לאחרונה שמעתי מספר פעמים את הפרומו הבא, שמטרתו להגביר את ההאזנה ל"כאן 11": האחד אומר "מעניין לי את התחת", והוא נענה "גם לי". התוכנית נקראת: "מה שתגידו" והמילה "תחת" מככבת בה, אם טרם הבנתם על מה אני מתרעם.

**התשובה:** הנושא טופל במהירות ותוך כמה שעות התשדיר הבלתי ראוי הוסר מהשידור.



## איך אומרים FUCKING בעברית?

**הקבילה:** לפי אתר "פוליטיקה", ביידן אמר שביבי הוא "Fucking bad guy". אצלכם בחדשות (השעה הבינלאומית) צוטטתם כאילו אמר ש"ביבי בחור רע". אתם תמיד בעד ביידן ונגד ביבי וטראמפ.

**התשובה:** בעקבות פנייתך ביקשתי את התייחסותו של ערן סיקורל, עורך חדשות החוץ הוותיק: אשר למילה Fucking בשידור - זוהי, אכן, סוגיה שאני נדרש אליה מפעם לפעם והיא אינה נוגעת כלל במרחב השיח שבין ימין לשמאל. אין לי תשובה חד משמעית. מצד אחד, זוהי מילה שאין לה מקום בשיח הציבורי כלל. איש לא צריך להשתמש במילה כזאת, אז למה שנתרגם אותה? מצד שני, יש משמעות חדשותית לשיקוף סגנונו האישי של הדובר, גם כשהוא מנבל את הפה. רק לאחרונה נדרשתי שוב לסוגיה עם המילה "אסהול" שהשמיע ביידן נגד



צילום: רן יחזקאלי

קשובים לכל פנייה ובהחלט מנסים ללמוד ולהפיק ממנה את המיטב. לגופה של פנייתך אבקש לציין, כי שני המנחים, אסף ליברמן ועקיבא נוביק, מלווים בשידור חי את תחרות האירוויזיון בכאן 11 מאז שנת 2021, ולא בכדי. הבחירה דווקא בהם, שני מגישים עתירי ידע, ניסיון ומוניטין, בעלי אישיות מיוחדת, נועדה לייצר הגשה בסגנון קליל יותר, המותאם לאירוע הייחודי. מכאן ניתן גם להבין או לפרש התבטאויות שונות במהלך הטקס, שנאמרו עם הרבה חן, הומור, לעיתים גם בציניות, אבל חלילה לא מתוך "יהירות, זלזול או ביקורת קשה על כל אחת מהמדינות המשתתפות", כנטען בתלונתך. אני בהחלט מבין, מכבד ומקבל שלא כולם, כמוך וכמו ילדיך, מתחברים להומור הזה. בכל מקרה, העברתי את פנייתכם לעיונם ולתשומת ליבם של מגישי התחרות.

נענה לגופו 

## אירוויזיון 2024: הומור וציניות, לא זלזול או יהירות

**הקבילה:** אתמול ישבנו כל המשפחה, יחד עם שני ילדינו בני 11 ו-14, וצפינו באירוויזיון. הילדים שמעו את הביקורת שהעבירו פרשני/מנחי האירוע והרגישו מאוד לא בנוח. הם חשו יהירות, זלזול וביקורת קשה על כל אחת מהמדינות, בבחינת מי אנחנו שנשב פה ונבקר את כולם, ולא נהיה פתוחים ומכילים לשמוע את העולם, כל אחד בדרכו. אני לא יודעת אם הילדים יותר רגישים מאחר שהם חיו גם בארה"ב ולמדו לחיות בסביבה הרבה יותר מכילה, אבל כתאגיד שמוביל חדשנות, חינוך, ערכים ותרבות הדרך שהצגתם את האירוויזיון היה פספוס גדול. בטוחני שתיקחו את הערתי בצורה בונה.

**התשובה:** צר לי מאוד שכך חשה משפחתך, ובעיקר ילדיך, במהלך הצפייה בתחרות האירוויזיון. אנו

## אתיקה

קטגוריה זו כוללת תלונות מגוונות הנוגעות לנושאים רבים כפי שהוגדרו בקוד האתי של התאגיד, ובהם: התבטאות עובדים מזדמנים ברשתות החברתיות, הגנה על הפרטיות, שמירה על צנעת הפרט, ניגוד עניינים, גילוי נאות, מתן זכות תגובה, מתן מזכה (קרדיט), פגיעה בזכויות יוצרים, שימוש לרעה במעמד ובתפקיד העיתונאי, וכיו"ב.

הנושא של אתיקה, שבלט מאוד בהיקף קבילות הציבור בשנת 2022 (22%), רשם בשנת 2023 10% - ירידה של 12%. בדוח הנוכחי של 2024 נקבעה עלייה של 3% - 13% (227 קבילות). והוא דורג במקום הרביעי.

### ועדת האתיקה הפנימית

ועדת אתיקה הפנימית פועלת בתוך התאגיד ודנה בסוגיות עקרוניות ורלוונטיות למערכת העיתונאית. כאשר הממונה על קבילות הציבור (העומד בראש הוועדה), או גורם מערכתי אחר סבורים שנושא מסוים דורש התייחסות רחבה יותר ו/או קבלת החלטה עקרונית, הנושא מועבר לדיון בוועדה האתיקה הפנימית. החלטות הוועדה העקרוניות מוגשת להכרעת ועדת האתיקה.

**חברי ועדת האתיקה הפנימית:** ד"ר אורי פז, יו"ר; אילאיל שחר-ליס; לי-אור אברבך; פרופ' טרי שרויאר וטל קרמר. **רכזת הוועדה:** מיכל רחמימי.

חייבים להוריד תוכניות או סדרות שמשחקים בהם תומכי טרו, אחרת תפסידו צופים רבים.

**התשובה:** דברי השחקנית, מונא חוא, שהסתייגנו מהם בזמן אמת ואנו מסתייגים גם עתה בכל תוקף, נכתבו בחשבונה הפרטי ברשתות החברתיות זמן רב לאחר שהסדרה "מנאיכ" צולמה ונערכה לשידור. לאחר התלבטות לא פשוטה והתייעצות גם עם היוצרים, החלטנו שלא לגנוז את הסדרה, ולא לאפשר לדברי השחקנית, שנאמרו על דעתה בלבד, לפגוע פגיעה נוספת בשחקנים, בצוותים ובמאות אנשי ההפקה שעמלו על הסדרה. אנו שבים ומגנים בכל תוקף את הדברים.

 מוצדק

## אין מטרה לפגוע בחרדים

**הקבילה:** בכאן בטלגרם פורסם תוכן פוגעני, סטריאוטיפי ומשפיל על קבוצת אנשים בפנים גליוות, שצופה בעדן הראל מבצעת את השיר לאירוויזיון. כל חטאם שהם חרדים.

**התשובה:** השימוש בתמונה החל כפרסום של העיתונאי החרדי משה ויסברג ביום שישי ברשת X, בטרם פורסם הציוץ של "כאן" ("לראשונה: מחשב הונח על שולחנו של הרבי מסאטמר"): ההתייחסות הייתה במסגרת המשדר לחשיפת השיר הישראלי לאירוויזיון, ונגעה בסיטואציה שמוצגת בתמונה נשואת פנייתך. אין ולא הייתה מטרה לפגוע ברגשות הציבור המצולם, מכיוון שהאירוע עצמו נועד לפרגן ליצירה ישראלית שתאגיד השידור גאה בה מאוד. בכל מקרה, צר לנו מאוד שחשת נפגע מהפרסום.

 נענה לגופו

## איפה הגילוי הנאות?

**הקבילה:** איילה חסון ניהלה דיון על מעצרו של פלדשטיין והנגד ואפשרה לפרופ' טליה איינהורן להשתתף, להעיר הערות, לפזר ביקורת ותיאוריות קונספירציה, וכל זה ללא גילוי נאות שבנה של הפרופ' חשוד שהעביר את המסמכים לידי עיתון ה"בילד". זוהי חריגה מכללי האתיקה.

**התשובה:** מכאן חדשות נמסר בתגובה לפנייתך: אכן, במקרה נשוא פנייתך היה מקום לגילוי נאות. הנהלים בנושא יחודדו.

 מוצדק

## ציוץ מיותר

**הקבילה:** במהלך שידורי האירוויזיון נורה מטח רקטות לעבור צפון הארץ. בציוץ בעמוד הטוויטר של התאגיד בחרו להגחיק את הנושא. לא מדובר בעמוד פרטי, אלא בעמוד רשמי של תאגיד שידור ציבורי.

**התשובה:** צודק, ראוי היה בהחלט להימנע מכך. אעיר את תשומת ליבם של הגורמים הרלוונטיים במערכת.

 מוצדק

## מגנים בכל תוקף

**הקבילה:** כצופה קבועה של תוכניות הדיגיטל ובתוכן השידורים של הערוץ, אני נדהמת שהסדרה "מנאיכ" עדיין נמצאת בלוח השידורים שלכם. אני בטוחה ששמעתם מציוציה של השחקנית הראשית, מונא חוא, שהיא עוינת ותומכת טרו. לאחר ה-7/10 אתם

## לשון ושפה עברית

### הקוד שלנו

11. "נקפיד על לשון בהירה, נקיה ותקנית". ואמנם, קבוצה זו כוללת קבילות שעניינן מינוח וניסוח שאינם עולים, לדעת הקובלים, עם הקוד האתי המחייב.

עלייה מתונה של 2% נרשמה בשנת 2024 בנושא של לשון ושפה עברית – 5% (91 קבילות) לעומת שנת 2023 – 3%, והוא מדורג במקום השביעי ברשימת הנושאים של קבילות הציבור.



במעין שובבות לשון, וגם למעין זה יש מקום בשידור, כפי שמציינת יועצת הלשון, רות אלמגור-רמון.

 מוצדק בחלקו

### “איך זה מרגיש”?

**התלונה:** הערב, המגיש מואב ורדי, אמר: “כעת נעבור למושב מרגליות, לראות איך זה מרגיש שם תחת אש”. במקום לתרגם מילולית מאנגלית לעברית את הביטוי: “How does it feel”, יש לומר: “איך ההרגשה במושב מרגליות, או “איך מרגישים במושב מרגליות”.

**התשובה:** רות אלמגור-רמון: אכן, שימוש בעייתי. הערנו על כך למגיש. זהו מבנה באנגלית שלא ייתכן בעברית.

 מוצדק

### פתח ולא צירה

**הקבילה:** אני מבקש לרענן את ידיעתם של הכתבים והשדרים בכללי הלשון. שלוש שגיאות שבות ומופיעות בהגייתם: מכיר ומגיע בהטיותיהם השונות צריכים לבטא בפתח ולא כפי שמבטאים אצלכם (בצירה).

**התשובה:** תודה על הערותיך הנכונות. העברתי את פנייתך לתשומת ליבם של כל הנוגעים בדבר.

 מוצדק

## חמש המופלאות

**הקבילה:** בכתבה על הנבחרת הישראלית בהתעמלות אומנותית נפלה טעות לשונית צורמת במיוחד: חמשת המופלאות, במקום חמש המופלאות. ראוי לתאגיד לערוך את לשון הכתבות שמשודרות מטעמו.

**התשובה:** תודה רבה על תלונתך הצודקת, שהועברה לתשומת ליבם ולעיונם של כל הגורמים המעורבים בתהליך הכנת הכתבה. בתאגיד כאן מייחסים לכך חשיבות רבה ויועצי הלשון פועלים במטרה לצמצם ככל הניתן טעויות בשפה העברית.

 מוצדק

## שלוש התמונות

**הקבילה:** הבוקר ב-05:20, אמרה המגישה “שלושת תמונותיהם” במקום “שלוש...” וב-05:24 אמרה, “חמשת הגופות”, במקום “חמש...”.

**התשובה:** תודה על הערתך הצודקת. היא הועברה לתשומתן ליבה של המגישה.

 מוצדק

## להניע, לא לטרגר

**הקבילה:** קובי מידן, בתוכנית הדגל של התאגיד “סוכן תרבות”, אמר: “לטרגר”. מה פסול במילה העברית “להניע”?

**התשובה:** לגבי השימוש במילה נשואת פנייתך את צודקת. ועם זה אפשר להבין שהמילה נאמרה בקריצה,



## שורוק ולא חולם

**הקבילה:** בתוכנית "האחוזון העליון" המנחה, שחר חסון, מרבה לבטא את המילה אחוז על נטיותיה השונות בחולם במקום בשורוק. לדעתי, זוהי שגיאה בעברית וחבל להטעות כך את הצופים.

**התשובה:** השיבוש הלשוני נעשה במכוון והוא מתייחס למערכון ששחר חסון נוהג להופיע אתו. אנו מודעים לכך שלא כל הציבור מתחבר להומור הזה, ומקווים כי אתה נהנה מיתר התכנים בתוכנית. בכל מקרה, העברנו את פנייתך לתשומת ליבם של כל הגורמים הרלוונטיים.

 נענה לגופו

## צוהריים ולא צהריים

**הקבילה:** ב"קול המוזיקה" נאמר כעת "צהריים", כאילו הניקוד הוא שני פתחים, בעוד שהמילה המנוקדת היא: "צָהָרִים". לפי חידושי האקדמיה, המילה ללא ניקוד, נכתבת: "צוהריים".

**התשובה:** צודקת. תלונתך הועברה לטיפול הגורמים הרלוונטיים במערכת ולידיעת המגישה.

 מוצדק

## לתקן את המרואיינים

**הקבילה:** כמעט מדי יום אני שומעת בכאן רשת ב הקלטה של מי שהיה חטוף בידי החמאס בעזה, שאומר בין השאר: "אינני מאמין שהייתי חטוף בעזה...ועדיין ישנם שם מאה שלושים וארבע

חטופים". תמהתני, מדוע אי אפשר להקליט מראש את אמירתו של מי שהיה חטוף בעזה, בעברית תקנית, שכן ילדים ומבוגרים כאחד, השומעים את דבריו בעברית שגויה, משוכנעים שיש לדבר כפי שמשמיע השידור הציבורי.

**התשובה:** נדרשת אבחנה מהותית בין טעויות לשון הנפלות אצל אנשי התאגיד, לבין טעויות ושיבושי לשון אצל מרואיינים, כמו גם קולות של "עושי החדשות" המוקלטים מהשטח. בפרקטיקה המקצועית הנהוגה לא מקובל, ולעיתים קרובות אף בלתי אפשרי, לבצע תיקוני לשון - כמו במקרה זה נשוא פנייתך. הצופה, או המאזין הסביר, אמור לקבל את טעויות הלשון הללו, שהרי הן חלק בלתי נפרד מהתיעוד האותנטי של האירועים השונים בעולם החדשות. ציפייתך כי נתקן טעויות מעין אלה אצל מסוקרינו (גם אם מדובר בשידור ציבורי) אינה עולה בקנה אחד עם משימותינו, ואף עם יכולותינו המקצועיות.

 נענה לגופו



צילום: משה נחומוביץ

הקפדה יתרה על העברית. הפקת הסדרה הייתה בקשר הדוק עם האקדמיה ללשון עברית והשתדלה להשתמש במילים שהופיעו בעיתון "הצבי" באותה התקופה, אבל לעיתים, נעשו בחירות אחרות מתוך שיקול דעת והתעמקות, ובכל מקרה לא מתוך קלות דעת. בכל מקרה, פנייתך הועברה לתשומת ליבם של כל הגורמים הרלוונטיים העוסקים במלאכה.

**נענה לגופו** 

## בן יהודה מתהפך בקברו

**הקבילה:** התחלתי לצפות בסדרה "הצבי". נחמדה. כמה מצער, עצוב, כואב ומרגיז לשמוע את העברית הקלוקלת של השחקנים. לו שמע בן יהודה את העברית ששמו בפיו, היה מתהפך בקברו. מן הראוי היה להתייעץ עם יודעי עברית כדי למנוע את הבושה. חידוש העברית באותה עת היה חלק מההתחדשות הלאומית ומן הציונות. עברית הייתה סיבה לגאווה, אך לא זו העברית המשתקפת בטקסט.

**התשובה:** צר לנו שאלה תחושותייך. "הצבי" אינה סידרה דוקומנטרית אלא סידרה עלילתית, שבה ניתן לדמיון חופש אומנותי נרחב. מטרת העל של הסדרה היא לשרת את הסיפור, כך שיגע בליבו של קהל צופים רחב וגם קהל צעיר, "הדור החדש", זה שהעברית, לצערנו, רחוקה מליבו (ויש לומר, שוב בצער, שמילים כמו אספסוף ומשפט המון אינם מוכרים לו). עם זאת, למרות הנטען בפנייתך, הייתה

## תשדירים/הפקות/ חסויות/פרסומות

עלייה של 2% נרשמה בשנת 2024 בסוג התוכן של תשדירים/חסויות/פרסומות – 3% (50 קבילות) ב-2024 לעומת 1% בשנה הקודמת.

פוליטית. ההטעה הפסולה במסרים נועדה להגדיל את מספר המשתתפים בהפגנה. לנוכח האמור, אין מקום לשידור אצלכם של התשדירים הקוראים להגיע להפגנה (דוד לוי, התנועה למדינה יהודית ודמוקרטית).

**התשובה:** לאחר בדיקת תלונתך בנוגע לתשדירי פרסום מטעם מטה משפחות החטופים, הריני להשיבך כדלקמן: מבדיקתי עולה, כי התשדירים ששודרו כללו, לכל היותר, אמירות כלליות בנוגע לחטופים, וכן מידע אינפורמטיבי לציבור בנוגע למועדי העצרת השבועית מטעם מטה משפחות החטופים. התשדירים ששודרו לא כללו אמירות שנויות במחלוקת פוליטית ו/או אידיאולוגית בציבור, ולא הייתה בהם הבעת עמדה בנוגע לנושאים

### מטה משפחות החטופים: עומדים בהוראות החוק

**הקבילה:** בתחילת החודש התבשרנו על איחוד של מחאת קפלן עם מחאת משפחות החטופים, כך שלא יתקיימו יותר כהפגנות נפרדות, אלא כהפגנה אחת עם במה אחת. איחוד ההפגנות הופך את ההפגנה לפוליטית ושנויה במחלוקת. הדבר מתבטא הן בנאומים התוקפים את הממשלה והעומד בראשה, הן בזהותם הפוליטית של המארגנים וחלק מהדוברים, הן בארגונים הקוראים להגיע להפגנה (כדוגמת אחים לנשק) והן בשלטים המונפים בהפגנה. התשדירים הקוראים להגיע להפגנה הפוליטית מוסווים באמצעות מסרים של אחדות, אך למעשה מדובר בהפגנה מפלגתית וצבועה



צילום: הפגנה בקפלן, אבשלום ששוני, פלאש 90

המזעזע של מטה החטופים. תאמינו שגם בלעדיו הם בראשיתו 24/7, ואינו מייצגת את עצמי בלבד בפניה זו. אני נאלצת פשוט לכבות, או להעביר תחנה, בכל פעם שהתשדיר הזה עולה לאוויר. האסוציאציות נוראיות, וקשה לנו מאוד לשמוע את התשדיר הזה. אנא מכם.

**התשובה:** התשדיר נשוא פנייתך הינו חלק מהמציאות המורכבת שבה כולנו חיים, ואין ביכולתנו לבקש את הורדתו (הוא לא הופק על ידי תאגיד השידור כאן ומשודר בכל כלי התקשורת). במסגרת הפסקת הפרסומות (הברייק) התאגיד מחויב להעלות תשדירים שעומדים בכללים ובהוראות – ותשדיר מטה החטופים בגרסה זו עמד בכל הכללים הללו. מטה החטופים, כמו כל גוף אחר, רשאי לפרסם, ובלבד, כאמור, שהתוכן המשודר, מזעזע וקשה ככל שיהיה, עומד בכללים ובחוק. אציין עוד כי התשדיר עצמו כבר אינו משודר – הוא "ירד מהאוויר" ב-24.8.

שנויים במחלוקת סביב סוגיית החטופים ו/או כל סוגיה אחרת. לפיכך, נמצא כי התשדירים ששודרו עומדים בהוראות הדיון החלות על שידור פרסומות בערוצי התאגיד. מובן, כי ככל תשדיר פרסום אחר, התשדירים נבחנו ויוסיפו להיבחן על מנת לוודא עמידתם בהוראות הדיון.

**נענה לגופו** 

## מזעזע וקשה, אבל עומד בכללים

**הקבילה:** אני מאזינה קבועה שלכם, מזדהה מאוד עם השירים והתכנים. לאחרונה מזעזעת, כי כמו כולנו, המצב במדינה לא פשוט, בלשון המעטה, ואתם מהווים עבורי סוג של מפלט, פינה בטוחה להפגת מתחים. אנא מכם, תורידו את התשדיר

**התשובה:** מכבדים בהחלט את דעתך ותחושותיך. עם זאת, אני מניח שתסכים עמי שמדובר בסופו של דבר בטעם אישי, ולא כל אחד חובר או מזדהה עם תוכן פרסומי/שיווקי כזה או אחר. זהו טבען של פרסומות. מטרתן פנייה (לרוב ישירה) לצרכנים. כל אחד, על טעמו וסגנונו האישי, מחליט בהתאם האם לרכוש, או לא לרכוש, את המוצר. בכל מקרה, קיימת מערכת בקרה וסינון וגם כללים אתיים המנחים את עבודתנו. כל תשדיר עובר תהליך של אישור בטרם הפקתו ובטרם עלייתו לשידור.

 נענה לגופו

## קול מעצבן

**הקבילה:** אני מאזין קבוע לתוכניות האקטואליה. אני בטוח שאני לא המאזין הראשון או היחיד שמתלונן על חלק מהפרסומות בתחנה שלכם. לדוגמה, הפרסומת בכאן רשת ב של "חצי חינם" כשהדובר קורא מחירים בקול מעצבן; ויש גם פרסומות אחרות, לא פחות מעצבנות. בדרך כלל אני מעביר לתחנה אחרת או סוגר את הרדיו. תעשו ביקורת ותודאו שהפרסומות הרועשות והמטרידות לא מבריחות מאזינים.

**התשובה:** ראשית, אנו מודים לך על היותך מאזין קבוע לתוכניות האקטואליה של כאן. לגופה של טענתך. הפרסומת של "חצי חינם" וגם האחרות ("ו"המעצבנות", לתחושתך), עומדות כולן בכללים המחייבים אותנו בשידור פרסומות. הלקוח הוא זה שבוחר את הדרך כיצד לקדם את מוצריו, מה ואיך הוא בדיוק מפרסם. הוא זה שגם קובע, על-פי שיקול דעתו, ולא דעתנו שלנו – מי הקריין/האינטונציה/המסרים/מוסיקת הרקע/השיר וכיו"ב. כל עוד הרכיבים הללו עולים בקנה אחד עם החוק והכללים, הם מקבלים את האישור הנדרש לשידור. בכל מקרה, צר לי כי זוהי תחושתך,

 נענה לגופו

מענה לתשובה זו: תודה רבה-רבה על מענה רגיש ומפורט. שמחה שהתשדיר ירד בסופו של דבר מהאוויר, גם אם ללא קשר לפנייתי.

 נענה לגופו

## כמו אזעקה

**הקבילה:** לאחרונה התחילו שידורים של פרסומת לחברת שליחויות (Get Package). הפרסומת מתחילה בצעקה שדומה לתחילתה של אזעקה והתרעה על ירי טילים. בתור תושב הצפון, הפרסומת הזו מפריעה מאוד להאזנה לרדיו ובעיקר מבהילה את האנשים בביתי.

**התשובה:** התשדירים נשואי פנייתך הורדו בשלב זה משידור. תודה שפנית אלינו.

 מוצדק

## מהיר ועוצמתי


**הקבילה:** אני מאזין קבוע רק לרשת ב ומאד מרוצה מרוב התוכניות לאורך שנים רבות. עם זאת, ממש מוטרד מחלק מהפרסומות כגון "חצי חינם", "מחסני חשמל" ואחרות, וכעת בנק לאומי. הסגנון, התדר, התדירות והתוכן – מלל מהיר, עוצמתי ובעיקר לא אנושי, שנעשה באמצעות מכונה. תחושת שטיפת המוח האגרסיבית מציקה ומעיקה מאד, ונותרת תחושת אלימות כפייתית. נראה שאין כל בקרה וסינון על כל מי שרכש מכם דקות שידור וקונה רשות להשתלט למאזינים על האוזן והמח ללא הסכמתם. האם יש מקום לתת על כך את הדעת?



## מכירה מטורפת

**הקבילה:** מזה שנים אני כותב, מתרה, חוזר ומתרה ואתם בשלכם: מפרסמים על "מכירה מטורפת" של חברת מחסני חשמל. אולי תסבירו, מנהלי התחנה האינטליגנטים, "מכירה מטורפת" מהי?

**התשובה:** רות אלמגור-רמון, יועצת הלשו, מגיבה לפנייתך: המילים: מטורף, מטריף, מדהים, משגע, מגניב, ועוד, אינן מעבירות מסר מדויק, אלא יוצרות תחושה, אווירה וכו'. הפרסומת אכן משופעת במילים כאלה. בכך היא שואבת מלשון הדיבור, ואין בכך כל פסול. זאת ועוד: שידור פרסומות, ברמה העקרונית, נתון תחת מערך פיקוח קפדני, הכולל היבטים משפטיים, אתיים וכמובן שגם לשוניים. איש מבין כל הגורמים העוסקים בכך לא סבור כמון בהקשר זה.

 לא מוצדק

## המלחמה בסרטן: לחזק וליידע, לא לפגוע

**הקבילה:** לאחרונה משודרת פרסומת של איכילוב שאינה הולמת, מטרידה ומגדילה חרדה. ספציפית, האישה שמדברת בפרסומת אומרת "יש לך סרטן" בלשון נקבה. זה מיד מקפיץ את תשומת הלב (שזו המטרה), ונשים רבות נפגעות מכך. נודה להסרה ל פרסומת זו באופן מידי. מאכזב מאוד שדווקא בתקופה כזאת, רדיו כאן יציג תוכן כזה בצורה שמעוררת חרדה במקום להרגיע; (2) פרסומת נוראית שמובאת באופן אגרסיבי. מבקשת שתשקלו שנית אם לשנות או לא לשדר.

**התשובה:** הפרסומת נשואת תלונתך עומדת בחוק ובכללים באשר לשידורי פרסומות בטלוויזיה. מעבר

לכך, מטרתה העיקרית הייתה להביא לידיעת הציבור את הטיפול החדשני שקיים בביה"ח איכילוב - הצלת חיים. האם יש דבר חשוב מכך?

בשל המשמעות והרגישות המיוחדת של הנושא, פנינו גם לבית החולים איכילוב וביקשנו את התייחסותו, וזוהי התשובה המופנית אליך מיעל דרומי, סמנכ"לית השיווק של בית החולים:

"בישראל מתגלים מדי שנה כ-30 אלף מקרי סרטן ולמעלה מ-11 אלף נפטרים מהמחלה. מטרתנו בהעלאת התשדיר הייתה לעדכן באבחון וטיפול חדש ומתקדם למחלה, שיכול להציל חיים. כוונת התשדיר, שנועד לתועלת הציבור, היא ליוצר מודעות ותקווה: גם אם חלית בסרטן, יש דרכים מתקדמות ויעילות לטפל בו. לא התכוונו לפגוע באיש, אלא רק לחזק וליידיע. מעבר לכך, המילה סרטן איננה קללה. היא מתארת מחלה שניתן לחלות בה, ויש טיפול עבורה. אנו מקווים שחולי סרטן בישראל, בהווה ובעתיד, יוכלו להיעזר בתשדיר כדי להרחיב את ידיעותיהם בנוגע לדרכי הטיפול המתקדמות במחלה". אין ספק שהדברים הללו מדברים בעד עצמם ואנו בהחלט עומדים מאחוריהם".

 נענה לגופו



## שלבקת חוגרת ומאימת

**הקבילה:** בבקשה, הסירו את הפרסומת הקשורה לשלבקת חוגרת. היא מעבירה הרגשה מאיימת שנועדה לפרסם חברות תרופות. אם יש בעיה בריאותית, נראה לי שמשרד הבריאות הוא שצריך לצאת ולהסביר לקהל, ולא שדרן של האיגוד לפרסום שעושה זאת תוך הפחדה.


**התשובה:** תודה על רגישותך. מדובר בקמפיין שכבר עלה לאוויר בשנה שעברה וכעת חזר שוב. מטרת התשדיר (ובמקרה זה מדובר בחסות) היא לקדם מודעות ולעודד אנשים לטפל בבעיה. התשדיר, שאינו מקדם חברת תרופות כלשהי, עומד בנוהל של משרד הבריאות. בכל מקרה, נעביר את פנייתך לידיעת המפרסם, ונבחן מחדש את הנושא.

נענה לגופו 

## אין סוף פרסומות

**הקבילה:** מדוע תאגיד ציבורי, שממון ע"י המדינה, משדר אין סוף פרסומות. מתוך שעה עגולה, 20 דקות זה פרסומות: בתחזית מזג האוויר, לפני החדשות, באמצע ואחריהן. לא יאה ולא נכון.

**התשובה:** אשמח להבהיר: בשעה יכולות להיות עד 9 דקות פרסומות, ובזמנים בהם קיים ביקוש, באפשרותנו להגדיל את המכסה עד 13 דקות. לא ברור לנו מהיכן הגעת לנתון (השגוי) של 20 דקות. בחדשות הרדיו אין פרסומת באמצע החדשות, אלא חסויות. בחדשות בטלוויזיה לא משדרים פרסומות, על אף שניתנת האפשרות הזו. אנחנו כן משבצים חסויות של מזג אוויר (עד 3 נותני חסות).

לא מוצדק 

## בין תשדירי שירות לחסויות

**הקבילה:** מדוע לאחרונה (וגם לאחר שנגמרו שידורי האירוויזיון) יש פרסומות ממומנות בערוץ. כלומר, פרסומות לחברות מסחריות ולא רק פרסומות של תכני כאן/חסויות? אשמח לדעת מדוע התחילו לשדר פרסומות מסחריות בתכני הערוץ הציבורי.


**התשובה:** הברייקים המשודרים בכאן בנויים מתשדירי שירות (ללא חברות מסחריות, אלא רק חברות ממשלתיות/מלכ"ר וכד', כמפורט בחוק) ומחסויות המותרות על פי חוק, והן גם של גורמים מסחריים. רק בחסויות ניתן לקדם חברות מסחריות. בנוגע להערתך, אין לכך כל קשר לאירוויזיון.

נענה לגופו 

## אין פרסומות בדיגיטל

**הקבילה:** באתר שלכם כתוב שאין פרסומות בדיגיטל. למה ביוטיוב יש פרסומות בשעה שאני צופה בסדרות שלכם?

**התשובה:** יוטיוב אינה פלטפורמה של תאגיד השידור כאן ולכן הפרסומים בה אינם קשורים אלינו.

לא מוצדק 



# קליטה

הנושא של קליטה בשידורים נמצא במקום האחרון ברשימת הקבילות של הציבור – 1% בלבד (25 קבילות) – אחוז זהה לשנה הקודמת. זהו המשך מגמת ירידה בהיקף הקבילות בנושא זה לעומת שנים קודמות.

התאגיד: **אוקטובר 24 (kan.org.il)**

לכל רשת מרשתות קול ישראל ארבעה תדרים בפריסה ארצית. כדאי לבדוק את ארבעתם לבחירת הטוב ביניהם. ברכב, מערכת ה-RDS אמורה להחליף אוטומטית בין ארבעת תדרי הרשת, בהתאם לאיכות הקליטה בכל נקודה גיאוגרפית. לשם פעולה נכונה של מערכת זו, יש לוודא הפעלת פונקציית AF (Alternative Frequencies). כמו-כן, לידיעה כללית, בקליטה ביתית רשתות קול ישראל מופצות גם באמצעות עידן+ וסלקום TV, פרטנר TV, HOT ו-YES. לקליטה ביתית משופרת (במיוחד באזורים מאותגרי קליטה עקב טופוגרפיה), מומלצת התקנת אנטנה חיצונית על הגג.

**נענה לגופו**

## קליטה גרועה (1)

**הקבילה:** באזור רמת-גן, ובמיוחד במקום מגוריי ברחוב הרא"ה, קליטת תחנות התאגיד - כאן ב (95), כאן רשת ג (89.70), כאן תרבות (104.90) - גרועה ביותר עד בלתי אפשרית ובלתי נסבלת. לטיפולכם אודה.

**התשובה:** יובל קלר, מנהל מערך המשדרים והתמסורות בחטיבת ההנדסה והטכנולוגיות מגיב לפנייתך:

אני מצר על בעיות הקליטה שאתה חווה ומתאר בפנייתך. מערך התדרים שציינת נועדו בעיקר למתווה העירוני בת"א, כשתדרים נוספים עשויים להיקלט אצלך טוב יותר. אני מצרף לשימושך את טבלת התדרים וערוצי הקליטה המתפרסמת באתר



## קליטה גרועה (2)

**הקבילה:** שלום לאחרונה קשה לקלוט את קול המוזיקה באשקלון. יש רעשים והקליטה חלשה. אני לא חושב שזוהי תחנה זרה מאחר שזה נמשך כבר הרבה זמן.

**התשובה:** יובל קלר, מנהל מערך המשדרים והתמסורות בחטיבת ההנדסה והטכנולוגיות: תדר 91.3MHz משמש את כאן קול המוזיקה באזור ולא ידוע על שיבושים, למעט פנייתך היחידה. אני מצרף לשימושך את טבלת התדרים וערוצי הקליטה המתפרסמת באתר התאגיד: [אוקטובר 24 \(kan.org.il\)](http://kan.org.il)

## הפרעות בשידורי החדשות

**הקבילה:** תחילתן של מהדורות החדשות ברדיו באזור השרון מופרעות משידורי הפרסומות, ולא ניתן לשמוע את החדשות במלואן. אנא בדקו ושפרו.

**התשובה:** מבדיקה שעשינו בעקבות פנייתך עולה, כי אין הפצה נפרדת לאזור השרון, והשידור מופץ האופן זהה לשאר הארץ. בכל מקרה, נודה להתייחסותך לשאלות הבאות, כדי שנוכל להמשיך ולבדוק את פנייתך: מהו האמצעי בעזרתו הנך מאזין? רדיו FM? אינטרנט? באיזה שעה מדובר? באיזו תחנה? האם נשמעים יחד חדשות ופרסומות, או שהנך מתייחס לשילוב חסויות לפני/אחרי תחזית?

נענה לגופו

## עוצמה נמוכה

**הקבילה:** תחנות כאן קול המוזיקה וכאן רשת ג מושמעות בעוצמה נמוכה בעידן פלוס.

**התשובה:** מערך עידן פלוס והכיול הפנימי בו הינו באחריות הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו. חטיבת ההנדסה בתאגיד השידור כאן מפיצה אל הרשות השנייה כמו אל יתר משדרי התאגיד ב-FM, וכן בדיגיטל, באתר ובאפליקציה. באפיקים הללו אין כל הבדלי עוצמה ו/או טענה לעוצמה נמוכה. יתר על כן, בשל שיטת ההפצה, המשותפת לכולם, אין בידינו האפשרות הטכנית "להגביר רק לעידן פלוס". לאור האמור, הכתובת לפנייה היא הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו. ככל שהם יבקשו מאיתנו סיוע בנתונים לכיול – נשמח לעזור.

נענה לגופו

## צפצוף מחריש אוזניים

**הקבילה:** לא פעם אני נתקל בצפצוף דק ומחריש אוזניים בתדר גבוה בשידורים החיים של כאן 11. לדוגמא, במהלך הדיווח של יערה שפירא על חוק הגיוס, ששודר בתוכנית של איילה חסון.

**התשובה:** אכן, הייתה תקלה נקודתית בקטע נשוא פנייתך. הבעיה נבדקה וטופלה, ואתה מוזמן לשוב אלינו במידה והיא תחזור.

מוצדק

## מילה טובה

"אני מבקש מעומק ליבי המדמם להכיר תודה לתאגיד כאן על ערוץ היזכור. אני לא מפסיק להביט בתמונות היפות ובפנים המחייכות של הנרצחים וההרוגים שאתם מקרינים על רקע נרות הזיכרון והשירים היפים המתנגנים. אינני מכבה את המסך. הלכתי לישון וקמתי עם המסך דולק והתמונות קורעות אותי. בכל שנות חיי לא חשתי כך. כאוב כל-כך וכעוס כל-כך, אבל מוקיר לכם תודה על ההפקה, שאין ולא הייתה דומה לה בעבר."

"צפיתי בשקיקה בסדרה "היום שלא נגמר". ליוצרי, למפיקים ולכל הצוות רק מילה אחת – תודה!"

"מבקש להודות לכם על עבודתכם ומסירותכם למען כלל הציבור בישראל, ועל הדיווחים האיכותיים ביותר בתקשורת הישראלית".

"מחמאות ותודה גדולה ליאיר וינר על הגשת מהדורת הלילה, ובמיוחד על הריאיון הנוקב אך המעודן בשפתו ובשפת גופו עם דובר צה"ל, תא"ל דניאל הגרי. מה שמוכיח שעיתונאי מקצועי הבטוח בעצמו יכול לחלץ מהמרואיין תשובות נוקבות לשאלות נוקבות הנשאלות באיפוק, בכבוד ובעוצמה ללא פשרות".

"צפיתי בנשימה עצורה בתחקיר "זמן אמת" על חומרי הנפץ הקבורים באדמה במרכזי אוכלוסייה ברחבי ישראל. זוהי עבודה עיתונאית מעולה, עוצרת נשימה, של צוות התוכנית ועל כך אני מבקש, בשם הצופים הרבים, להוקיר לכם תודה על החשיפה. הסגנון המאופק והמרוסן של הצגת העובדות הקשות לצפייה ולעיכול המחיש את העבודה העיתונאית האיכותית".

"פניתי אליכם בבקשה לאתר את יומן שישי משנת 1985 שבו הופעתי. למחרת, חזרה אלי מנהלת הארכיון של התאגיד, בילי סגל. לאחר בירור קצר שלחה אלי את הטפסים הדרושים ולא חלף זמן רב והקטע מהכתבה הגיע לידי. רציתי להביע תודה והערכה עמוקה על מקצועיותה וזריזותה של בילי. אשריכם שיש לכם עובדים כמוה".

"אתם קרן אור מאירה ומקסימה בחיי, והעובדה שקדושת היצירתיות מלווה אתכם ביצירותיכם מעוררת השתאות בימים נוטפי רייטינג".

"אתם מס' 1, שנים אני שומע אתכם. קלמן וליבסקינד מעולים, אלופים ומדהימים. תמשיכו כך".

"אני תמיד על רשת גימל. תמשיכו כפי שאתם, עם המוזיקה הנפלאה".

"ערוץ 11 הוא היחיד שבו אני צופה מבין הערוצים המרכזיים. מבחינתי, זהו הערוץ הכי טוב שהיה במדינה הזו ב-50 השנים האחרונות".

## נספח

## טיוטת כללים מטעם תאגיד השידור הישראלי

## טיוטת כללי תאגיד השידור הישראלי (ממונה על קבילות הציבור), התשפ"ד-2024

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 62(ד) לחוק השידור הציבורי הישראלי, התשע"ד-20141 (להלן-החוק), קובעת מועצת התאגיד כללים אלה:

בכללים אלה -

הגדרות

"ועדת משנה לאתיקה" - ועדת משנה לעניין אתיקה בשידור הציבורי שמינתה המועצה לפי סעיף 21 לחוק;

"ועדת אתיקה פנימית" - ועדה שתמנה ועדת משנה לאתיקה לפי קוד האתיקה, שסמכותה לדון בהפרות קוד האתיקה ולהכריע בהן;

"ועדת ביקורת" - כמשמעותה בסעיף 22 לחוק;

"ועדת משנה לפיקוח על שידורי פרסומת והודעות" - כמשמעותה בסעיף 76 לחוק;

"יושב ראש המועצה" - יושב ראש המועצה כהגדרתו בחוק;

"הממונה" - הממונה על קבילות הציבור כמשמעותו בסעיף 62(א) לחוק;

"כללי האתיקה" - כללי האתיקה לשידור הציבורי שנקבעו על ידי המועצה לפי סעיף 11(12) לחוק;

"התאגיד" - תאגיד השידור הישראלי.

כל אדם רשאי לפנות לממונה, לקבול או להתלונן בפניו על כל ענין הנוגע לשידורי התאגיד ולתוכן שהוא מספק, לרבות פרסומות, הודעות חסות ותשדירים שירות הציבור כהגדרתם בפרק י"ב לחוק, ובכלל זה לקבול או להתלונן על הפרת כללי האתיקה (להלן - התלונה).

זכות הפניה לממונה

התלונה תכלול את תיאור העניין שעליו היא נסובה ובכלל זה, המועד שבו אירע השידור וכל פרט אחר הנוגע לעניין והעשוי לסייע לבירור יעיל שלה.

הגשת תלונה

התלונה כאמור בסעיף קטן (א) תוגש בכתב או בכל דרך מקובלת ומתועדת אחרת במישרין לממונה.

ראה הממונה כי גוף אחר בתאגיד מוסמך לדון, להכריע או להשיב על התלונה שנשלחה אליו, רשאי להעבירה לטיפולו של אותו גוף, כאמור בסעיף 62(ה) לחוק, יעקוב אחר הטיפול של הגוף כאמור ויוודא מסירת מענה ראוי למתלונן.

מצא הממונה, בבירור ראשוני של התלונה, כי יש לשקול הפסקת שידור תשדיר פרסומת, חסות או תשדיר לשירות הציבור, יעביר הממונה את התלונה לדיון והכרעה בפני ועדת משנה לפיקוח על תשדירי פרסומת והודעות.

החליט הממונה שלא לטפל בתלונה בשל קיומו של גוף אחר בתאגיד כאמור בסעיף קטן (א) או העביר הממונה את התלונה, לאחר בירור ראשוני, לוועדת משנה כאמור בסעיף קטן (ב), יודיע על כך למתלונן, ליושב ראש המועצה ויעביר לידיעת המועצה את התלונה.

הממונה לא יברר תלנה שהחל לגביה אם היא נסובה על עניין התלוי ועומד בבית המשפט או בבית הדין או שבית משפט או בית דין הכריע בעניין האמור לגופו;

הוגשה תלונה שלפי סעיף קטן(א)(2) ו-(3) אין לבררה, יודיע הממונה למתלונן בכתב שהוא לא יטפל בה ויצוין את הנימוקים לכך.

הממונה רשאי לברר את התלונה בכל דרך שיראה לנכון והוא אינו כפוף להוראה שבסדר דין או בדיני ראיות.

הממונה יביא את התלונה לידיעת מי שהיא נוגעת אליו - ואם היה עובד, נושא משרה או ממלא תפקיד בתאגיד, גם לידיעת הממונה הישיר עליו, וייתן לו הזדמנות נאותה להשיב עליה בתוך תקופה שיוורה.

הממונה רשאי גם לשמוע את המתלונן, את מי שהתלונה נוגעת לו וכל אדם אחר, אם ראה בכך תועלת.

מצא הממונה שהתלונה מעלה טענה של הפרה לכאורה של כללי האתיקה, יעביר הממונה את התלונה לוועדת האתיקה הפנימית וימתין להחלטת הוועדה בטרם ימשיך בבירור התלונה.

לצורך הבירור רשאי הממונה לדרוש מכל עובד או בעל תפקיד בתאגיד להתייצב לפניו ולמסור לו, תוך תקופה שיוורה בדרישה ובאופן שיוורה, כל ידיעה או מסמך העשויים לדעת הממונה לעזור בבירור התלונה..

סמכויות מקבילות

תלונה שאין לברר אותה

אופן הבירור

|  |                      |
|--|----------------------|
| <p>הממונה רשאי להפסיק בירור תלונה אם ראה כי לכתחילה לא היה מקום לבירורה, ורשאי הוא להפסיקו אם ראה שעניין התלונה בא על תיקונו או שהמתלונן ביטל את תלונתו או מצא שהתלונה נבדקה וטופלה על ידי גורמים אחרים בתאגיד.</p>  | <p>הפסקת בירור</p>   |
| <p>הממונה יודיע למתלונן ולמי שהתלונה נוגעת לו, בכתב, שהפסיק את הבירור ויצוין את הנימוקים לכך.</p>  |                      |
| <p>מצא הממונה, בתום הליך הבירור שהתלונה היתה מוצדקת, כולה או מקצתה, ינהג כמפורט להלן:</p>  | <p>ממצאי הממונה</p>  |
| <p>ימסור על כך הודעה מנומקת בכתב למתלונן ולנילוו, למעט אם הוגשה התלונה בעילום שם ולא נמסרו פרטי קשר אחרים;</p>   |                      |
| <p>העלה בירור התלונה קיומו של ליקוי - רשאי הממונה להצביע לפני הנילוו, על הצורך בתיקון הליקוי והמועד לכך וזאת בשים לב לסמכויות הנתונות בידי המנהל הכללי כעורך הראשי של התאגיד; הנילוו או הממונה הישיר עליו, יודיע לממונה תוך המועד שנקבע כאמור בסעיף 6(ב) על האמצעים שנקטו לתיקון הליקוי;</p>                               |                      |
| <p>העלה בירור התלונה חשד שנעברה עבירה פלילית - יביא הממונה את הדבר לידיעת היועץ המשפטי של התאגיד ויודיע על כך ליושב ראש המועצה ולמנהל הכללי;</p>   |                      |
| <p>המנהל הכללי, או מי שהוא הסמיכו לכך, ינחה בדבר אופן שידור ממצאי הממונה כאמור בסעיף 62(ז) לחוק, בשים לב להמלצת הממונה. הממצאים ישודרו, ככל האפשר בנסיבות העניין, באותה מסגרת שבה שודר המישדר נשוא הממצאים ובסמוך לאחר שידורו. בעת שידור הממצאים כאמור בסעיף קטן (ב), יצוין מועד השידור המקורי שבו נעשתה הפגיעה כאמור.</p> | <p>פרסום הממצאים</p> |
| <p>מצא הממונה כי אין יסוד לתלונה, ינמק את החלטתו ויודיע על כך למתלונן וכן לנילוו.</p>  | <p>דחיית התלונה</p>  |
| <p>הממונה יגיש למועצה, אחת לשנה לפחות, דין וחשבון על פעולותיו; בדין וחשבון על פעולותיו שיפרסם הממונה לפי סעיף 62(ח) לחוק, הממונה ישקול פרסום פרטי התלונות והמצאים בכפוף למגבלות הדין. הממונה ימסור ליושב ראש ועדת ביקורת ויושב ראש ועדת משנה לאתיקה, מידי רבעון, עדכון על פעולותיו באותו רבעון.</p>                        | <p>דין וחשבון</p>    |

פרסום מינוי הממונה

התאגיד יפרסם באתר האינטרנט שלו ובאמצעי התקשורת הודעה על מינויו של הממונה וכן הודעה על מענו לצורך הגשת תלונות וימשיך ויפרסם מזמן לזמן הודעה על שמו של הממונה והמען לפניות אליו.

ט"ז בחשון התשפ"ב (17 בנובמבר 2024)  
(חמ 6295-3)

גיל עומר  
יושב ראש מועצת תאגיד השידור הישראלי

## דברי הסבר

בהתאם לסעיף 62 לחוק השידור הציבורי הישראלי, תשע"ד-2014, לתאגיד ימונה ממונה על קבילות הציבור שיהיה עצמאי במילוי תפקידו. סמכותו של הממונה על הקבילות, לדון ולברר קבילות ותלונות מטעם הציבור בכל הנוגע לשידורי תאגיד השידור הישראלי והתוכן שהוא מספק, לרבות פרסומות, הודעות חסות ותשדירים לשירות הציבור.

סעיף 62 (ד) לחוק מסמיק את המועצה לקבוע כללים לפעולתו של הממונה על הקבילות, לרבות לעניין אופן בירור התלונות.

סעיף 1 - מוצע לקבוע מספר הגדרות הנדרשות לצורך הכללים המוצעות.

סעיף 2 - מוצע להסדיר הזכות של כל אדם לפנות לממונה על קבילות הציבור בנושאים המפורטים בסעיף 62 לחוק.

סעיף 3 - מוצע לקבוע הדרכים להגשת התלונה והפרטים שיש לציין בה.

סעיף 4 - בסעיף קטן (א) מוצע לקבוע כי אם ראה הממונה כי גוף אחר בתאגיד מוסמך לדון בפניה הוא רשאי שלא לטפל בה ולהעבירה לגוף המוסמך. מאחר והסמכות להפסיק שידור של פרסומת, חסות או תשדיר לשירות הציבור היא בידי וועדת משנה לפיקוח על תשדירי פרסומת והודעות, מוצע לקבוע כי ככל שהעלה הממונה כי יש לשקול הפסקת שידור של פרסומת, חסות או תשדיר לשירות הציבור יעביר את התלונה לוועדת משנה לפיקוח על תשדירי פרסומת והודעות; בסעיף קטן (ג) הוצע לקבוע כי ככל שהחליט הממונה על קבילות הציבור להעביר את הטיפול בתלונה לגוף אחר, יודיע על כך למתלונן ויושב ראש המועצה ויעביר את התלונה למועצה.

סעיף 5 - מוצע לקבוע את המקרים בהם הממונה על הקבילות לא יטפל בתלונה: תלונה בעילום שם; תלונה שכבר טופלה על ידי גוף אחר כאמור בסעיף 62 (ה) לחוק; תלונה בעניין התלוי ועומד בערכאות משפטיות; או תלונה שהוא סבור שהיא קנטרנית או טורדנית, גזענית וכן פוגענית כדוגמא: מכתב הכולל קללות

סעיף 6 - מוצע להסדיר את אופן בירור התלונה. בסעיף קטן (ד) מוצע לקבוע כי אם מצא הממונה שהתלונה מעלה טענה על הפרה לכאורה של קוד האתיקה של התאגיד, הממונה יעביר את התלונה לדיון בוועדת האתיקה הפנימית שהוקמה מכוח קוד האתיקה שאושר על ידי מועצת התאגיד וימתין לתוצאות הדין בטרם יגיש מסקנותיו למתלונן.

סעיף 7 - מוצע לקבוע כי הממונה על קבילות הציבור רשאי להפסיק בירור תלונה אם ראה כי לכתחילה לא היה מקום לבירורה, ורשאי הוא להפסיקו אם ראה שענין התלונה בא על תיקונו או שהמתלונן ביטל את תלונתו.

סעיף 8 - מוצע לקבוע כי אם מצא הממונה על קבילות הציבור כי התלונה מוצדקת הוא ימסור על כך הודעה למתלונן ולנילון. אם ימצא קיומו של ליקוי, רשאי הממונה להצביע על הצורך בתיקון הליקוי, אם העלה בירור



התלונה כי נעברה עבירה פלילית יביא הממונה את הדבר לידיעת היועץ המשפטי של התאגיד, ליו"ר המועצה ולמנהל הכללי.

סעיף 9 – מוצע להסדיר דרכי פרסום ממצאי הממונה על קבילות הציבור.

סעיף 10 – מוצע לקבוע כי במקרה ומצא הממונה כי אין יסוד לתלונה, יודיע על ממצאיו למתלונן וכן לנילון.

סעיף 11 – סעיף 62 (ח) לחוק קובע כי הממונה יגיש למועצה דו"ח שנתי על פעולותיו וימסור ליו"ר וועדת הביקורת ויו"ש וועדת משנה לאתיקה עדכון רבעוני על פעילותיו.

סעיף 12 – מוצע לקבוע חובה לפרסם באמצעי התקשורת פרטים על המינוי הממונה על הקבילות הציבור ומענו.

דוח 2024  
עריכה וכתובה: ד"ר אורי פז  
ריכוז מערכת: מיכל רחמימי  
עיצוב גרפי: גלית אזולאי  
עיבוד נתונים: מגדי קרקי  
ירושלים, 2025



הממונה על  
קבילות הציבור

כא